



Begroting 2006

Inhoud

Voorwoord	5
Leeswijzer	7
Deel 1 Beleidsbegroting	11
1 Zorg voor en ontwikkeling van jong en oud	13
1.1 Inkomen	13
1.2 Onderwijs en kinderopvang	14
1.3 Buurtgericht werken en welzijnsaccommodaties	15
1.4 Zorg	17
2 Wonen, werken en verkeer	21
2.1 Wonen	21
2.2 Groen	23
2.3 Economische zaken	27
2.4 Verkeer	28
3 Gezond, actief en passief	33
3.1 Gezondheidszorg	33
3.2 Sport	34
3.3 Spelen in Leiderdorp	35
3.4 Kunst en cultuur	35
3.5 Begraafplaats	36
3.6 Reiniging	37
3.7 Milieu	38
4 Veilig besturen	41
4.1 Bestuur	41
4.2 Wettelijke taken	42
4.3 Openbare orde en veiligheid	43
5 Geld	47
6 Grote projecten	49
6.1 Wonen, Werken, Water en Wegen (W4)	49
6.2 Integraal Verkeers- en Vervoerplan (IVVP)	50
6.3 Centrumplan	51
6.4 Schansen en Dreven	53
7 Speerpunten	55
7.1 Centrumplan	55
7.2 Oude Dorp	55
7.3 Wonen en zorg	56
7.4 Jeugd en jongeren	56
7.5 Sport en accommodaties	56
7.6 Groene Hart	57
7.7 Regionale samenwerking	59
7.8 Klantgerichte overheid	59
7.9 Verkeer en vervoer	60

8	Paragrafen	61
8.1	Weerstandsvormogen	61
8.2	Onderhoud kapitaalgoederen	64
8.3	Bedrijfsvoering	67
8.4	Verbonden partijen	73
8.5	Grondbeleid	82
8.6	Financieringsparagraaf	84
8.7	Lokale heffingen	86
	Deel 2 Financiële begroting	89
1	Financiële positie	91
2	Toelichting financiële positie	93
3	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	97
4	Investerings	99
5	Reserves en voorzieningen	101
6	Toelichting reserves en voorzieningen	103
	Bijlagen	105
1	Bestuur en organisatie gemeente Leiderdorp	107
2	Conversietabel product-functie	111
3	Conversietabel product-programma	113
4	Afkortingenlijst	117

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2006. Ook dit jaar is naar aanleiding van suggesties van raads- en commissieleden, de provincie en accountants weer een aantal verbeteringen aangebracht. Meest in het oogspringend is dat de programma's, en met name de doelstellingen, inspanningen en resultaten nu 'SMART' zijn gemaakt. De SMART-principes zijn: Specifiek, Meetbaar, Aanwijsbaar, Realistisch en Tijdgebonden.

Daarnaast zijn de financiële gegevens op een meer gedetailleerd niveau opgenomen. Met deze aanpassingen wordt een grotere transparantie en informatiewaarde beoogd, zodat de programmabegroting voor de raad aan waarde wint om de kaderstellende en controlerende taken op een juiste manier in te vullen.

De begroting is zowel voor 2006 als de jaren daarna sluitend. Uitgangspunten voor de begroting waren de Perspectiefnota 2006 en de moties die tijdens de behandeling van de Perspectiefnota in de Raad zijn ingediend. De begroting is verder beleidsarm. De komende jaren staan in het teken van de realisatie van het W4-gebied en het Centrumplan. Gezien de financiële positie en de hierna omschreven risico's lijkt het niet verantwoord om het uitgavenpatroon de komende jaren verder te verhogen. In deze consolidatiefase zullen meevallers worden toegevoegd aan de algemene reserve, en niet worden gebruikt om extra uitgaven te financieren.

In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt de gemeente thans geconfronteerd met een aantal onzekerheden die aanzienlijke financiële gevolgen kunnen hebben, maar waarover pas eind 2005 duidelijk zal komen. Hieronder worden de meest relevante risico's onder de aandacht gebracht.

Afschaffing gebruikersdeel OZB

Het Kabinet heeft een wetsvoorstel ingediend over de afschaffing van het gebruikersdeel van de onroerendezaakbelasting (OZB) op woningen in 2006. Dit wetsvoorstel zal in het najaar worden behandeld in de Tweede Kamer. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in de meicirculaire van het Gemeentefonds een nadere uitwerking gepresenteerd van de effecten van de afschaffing van het gebruikersdeel op de Algemene Uitkering. Het wegvallen van de gemeentelijke inkomsten uit de OZB wordt gecompenseerd door een toename van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. Deze verhoging van de Algemene Uitkering is echter gebaseerd op de OZB-tarieven van 2002.

Hoewel de Minister steeds aangeeft dat geen enkele gemeente erop achteruitgaat, is daar wel degelijk sprake van. Bij de herverdeling ontstaan voor onze gemeente nadelige herverdelingseffecten van circa € 250.000. Dit nadeel wordt gedurende een aantal jaren gedeeltelijk gecompenseerd met een dalende suppletie-uitkering. Met deze suppletie-uitkering is het negatieve effect voor 2006 beperkt tot circa € 80.000. In de begroting zijn alle effecten van deze operatie verwerkt conform de meicirculaire. Mocht de behandeling in de Tweede Kamer tot een ander resultaat leiden, dan wordt de raad hierover zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Algemene Uitkering

De Algemene Uitkering is gebaseerd op de gegevens uit de meicirculaire. In deze circulaire wordt, in tegenstelling tot voorgaande jaren, op een groot aantal beleidsterreinen geen uitspraak gedaan over het volume van het Gemeentefonds in de jaren 2006 en later. Als gevolg

is het niet mogelijk om een reële inschatting te maken van de hoogte van de Algemene Uitkering. Pas in de na Prinsjesdag bekend te maken septembercirculaire zal meer duidelijkheid ontstaan over de Algemene Uitkering voor 2006. Deze informatie kon echter niet meer in de begroting worden verwerkt. Vóór de behandeling in de Begrotingscommissie verschijnt hierover een aanvullende notitie.

CAO-ontwikkelingen

In de begroting is uitgegaan van een 0-lijn in de ontwikkeling van de personeelskosten. De Collectieve Arbeidsovereenkomst-onderhandelingen (CAO) verlopen uiterst stroef, zonder zicht op een spoedig resultaat. Daar waar rechten worden ontleend aan de lopende CAO zijn deze in de begroting verwerkt. Het gaat hierbij vooral om het toekennen van reguliere periodes. Ook zijn de reëel te verwachten sociale lasten voor 2006 opgenomen. Verder is een inschatting gemaakt van de effecten van het nieuwe zorgstelsel op de werkgeverslasten.

Sociaal Plan Muziekschool

De financiële gevolgen van het Sociaal Plan voor Muziekschool Rijnakkoord worden nog doorgerekend. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan, alsmede de keuze die de werknemers maken voor afkoop of wachtgeld, zal duidelijkheid ontstaan over de betaalmomenten van de vergoedingen. Vooralsnog is voor de jaren 2006 t/m 2009 een bedrag van € 230.000 in de begroting opgenomen. Zodra er meer duidelijkheid is, volgt hierover informatie en wordt aangegeven welke consequenties dit heeft voor de begroting.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Er is nog volop discussie over het pakket werkzaamheden dat naar de gemeente toekomt in het kader van de Wmo. Ook is er nog geen zekerheid over de ingangsdatum en de financiering hiervan. Wel is er duidelijkheid over de vergoeding voor de invoeringskosten die de wet met zich meebrengt. Deze vergoeding bedraagt voor Leiderdorp circa € 80.000 en wordt via de Algemene Uitkering uitgekeerd. Deze vergoeding is in de begroting opgenomen. Ook over dit onderwerp volgt nadere informatie zodra hierover meer duidelijkheid is.

Relatie tussen de begrotingsdocumenten

Met deze begroting stelt de raad op hoofdlijnen het beleid voor de komende jaren vast. In de programma's worden de maatschappelijke doelen beschreven. Ook wordt aangegeven hoe deze doelen worden bereikt door hieraan prioriteiten en middelen toe te kennen. De financiële vertaling van de programma's vindt op hoofdlijnen plaats en vormt het kader waarbinnen het college de in de programma's beschreven doelen kan uitvoeren. Per onderdeel van de programma's wordt een financiële opzet en analyse gemaakt.

Het stramien van de programmabegroting dient als leidraad voor de rapportages aan de raad, zoals voor- en najaarsnota en perspectiefnota. De gemeenteraad kan zo de voortgang van de uitvoering van het beleid volgen en dit eventueel bijstellen.

Leeswijzer

De begroting bestaat uit twee delen. Deel 1 - Beleidsbegroting - beschrijft de programma's en behandelt de wettelijk voorgeschreven paragrafen. Deze paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting; zij betreffen vooral de kaders van het beheersproces. Deel 2 - Financiële begroting – bevat de financiële onderbouwing van de programma's en geeft inzicht in de financiële positie, de investeringen, financiering, reserves en voorzieningen van de gemeente.

Toelichting bij Beleidsbegroting

De programma's

De samenstelling van de programma's in de beleidsbegroting is in 2003 tot stand gekomen in overleg tussen een werkgroep uit de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie.

De programma's vormen in belangrijke mate de uitwerking van de Toekomstvisie 2015, het collegeprogramma 2002-2006 Toekomst in uitvoering en de diverse beleidsnota's die de gemeenteraad heeft vastgesteld. In de programma's wordt dan ook naar de betreffende documenten verwezen.

Opzet

De programma's worden beschreven volgens een vaste opzet:

- *Wat willen we bereiken?* In dit onderdeel komen de programmaonderdelen en de daaraan gekoppelde doelstellingen aan de orde die prioriteit hebben.
- *Wat gaan we ervoor doen?* Hier noemen we de activiteiten voor het jaar 2006 die voor de prioriteiten en overige maatregelen van belang zijn, bijvoorbeeld omdat het nieuw beleid of een beleidsintensivering betreft. Ook extensivering van beleid wordt hier opgenomen.
- *Wat kost het?* Onder deze kop worden de baten en lasten van het programma weergegeven. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar de baten en lasten van de prioriteiten en die van de overige programmaonderdelen.

Vast onderdeel bij elk programma is een verwijzing naar de nota's die voor het programma relevant zijn. In ieder programma worden de lasten en baten aangegeven per subprogramma en gespecificeerd op productniveau. Van veel programma's zijn de baten lager dan de lasten. De programmatekortingen worden bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen zoals die in Programma 5. Geld zijn opgenomen. Daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de onroerendezaakbelasting (OZB) de belangrijkste.

Samenvatting van de programma's

Hieronder volgt een korte beschrijving van de inhoud van de programma's.

Programma 1. Zorg en ontwikkeling voor jong en oud

Tot dit programma behoren de beleidsvelden werk en inkomen, onderwijs en kinderopvang, buurtgericht werken en welzijnsaccommodaties, en zorg.

Sociale zaken - De gemeente levert een pakket aan voorzieningen dat de Leiderdorper een minimum bestaansniveau biedt.

Onderwijs - De gemeente voorziet in adequate huisvesting voor het onderwijs in Leiderdorp, zowel kwantitatief als kwalitatief. Hierbij wordt rekening gehouden met ontwikkelingen in het onderwijs en de daarmee samenhangende veranderende behoeften. Daarnaast beoogt de gemeente verbreding van het schoolaanbod vanuit de behoefte school, thuis en vrije tijd verder met elkaar te verbinden door het stichten van Brede Scholen. Ook bewerkstelligt de gemeente een kindveilige omgeving rondom scholen. Vooralsnog beperkt de Brede School zich tot het Oude Dorp.

Kinderopvang - De gemeente blijft streven naar evenwicht tussen vraag en aanbod van kinderopvang en zorgt voor een goede spreiding over het dorp van kinderopvangfaciliteiten. Daarnaast handhaaft en garandeert zij de kwaliteit van de kinderdagverblijven, voorzieningen voor buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen.

Zorg - De gemeente bevordert de ontplooiingsmogelijkheden, het sociaal functioneren en de maatschappelijke participatie van Leiderdorpse inwoners. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan jongeren, senioren, allochtonen, vrijwilligers en minder draagkrachtigen. In dit kader kan tevens de start van de Wet maatschappelijke ondersteuning worden genoemd.

Programma 2. Wonen, werken en verkeer

Dit programma omvat in de meeste ruime zin het behouden en versterken van het groene karakter van Leiderdorp, de aanleg en het onderhoud van wegen, pleinen, parkeerfaciliteiten alsmede het verbeteren van de kwaliteit van het openbaar vervoer. Daarnaast behelst het programma het realiseren van voldoende en betaalbare woningen voor iedereen en het mede zorgdragen voor een goed bedrijfsklimaat.

De gemeente bevordert een evenwichtige economische dynamiek gericht op vergroting van vestigingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijven met aandacht voor bestaande locaties en bedrijven. Het programma omvat tot slot ook goede bereikbaarheid en veilige begaanbaarheid van de openbare ruimtes (wegen, parken).

Programma 3. Gezond, actief en passief

Dit programma richt zich op de gezondheidszorg en preventie voor zowel jongeren als senioren. Op het gebied van de sport wordt de sportdeelname door zoveel mogelijk Leiderdorpers ondersteund en gestimuleerd. Het beleid betreffende de speelgelegenheden en -toestellen is dat deze voldoen aan de veiligheidseisen van het Attractiebesluit. Tevens wordt het actieprogramma kunst en cultuur uitgevoerd en draagt de gemeente middels subsidiëring bij aan de realisatie van een breed, vraaggericht aanbod van informatiedragers en literatuur voor alle Leiderdorpse inwoners.

De gemeente Leiderdorp streeft naar een hoogwaardige accommodatie voor begravingen en urnbijzettingen in een zo passend mogelijke omgeving. Ook zal er beleid voor het ruimen van graven en urnen worden opgesteld.

De gemeente streeft ernaar in de toekomst alle milieucorneren in Leiderdorp ondergronds te plaatsen en de gebruikersvriendelijkheid van de milieustraat te vergroten. Tot slot zal het onderzoek naar de toekomstmogelijkheden van de Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o. (GEVULEI) in 2006 afgerond zijn.

Programma 4. Veilig besturen

Het programma omvat dienstverlening van de gemeentelijke organisatie aan interne en externe klanten en de ondersteuning van het bestuur. Het deelprogramma openbare orde en veiligheid behelst het verbeteren van sociale veiligheid en het verminderen van criminaliteit en overlast van met name jeugdigen.

Programma 5. Geld

Dit programma, dat qua indeling afwijkt van de andere programma's, bevat een uiteenzetting van de financiering van het voorzieningenniveau van de gemeente Leiderdorp. De financiering bestaat met name uit onroerendezaakbelasting en de uitkering uit het Gemeentefonds.

Samenvatting van de paragrafen

Naast de programma's bevat de beleidsbegroting zeven wettelijk voorgeschreven paragrafen. Hierin wordt op een aantal belangrijke thema's een dwarsdoorsnede van de begroting gegeven. Tevens wordt inzicht gegeven in de kaders waarbinnen de programma's uitgevoerd kunnen worden. Hieronder volgt een samenvatting van de paragrafen.

Paragraaf 1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente Leiderdorp is de mate waarin de gemeente in staat is tegenvallers op te vangen, zonder dat dit tot beleidswijziging moet leiden. Weerstandsvermogen is daarom als een financiële buffer te beschouwen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken) enerzijds en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid, anderzijds.

Paragraaf 2. Onderhoud kapitaalgoederen

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1215 hectare. In deze ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig voor infrastructuur en voorzieningen. In Leiderdorp bestaan deze kapitaalgoederen uit wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken en gebouwen. De beoogde kwaliteit van deze kapitaalgoederen bepaalt de intensiviteit en zo de (jaarlijkse) kosten van onderhoud.

Voor het grootste deel van het openbaar gebied, de woonomgeving, is het zogenaamde standaardniveau van toepassing. Bij enkele moderne woonwijken, zoals Buitenhof en Voorhof, wordt standaard-plus nagestreefd. Ook is op sommige wegen en representatieve locaties als Winkelhof een hoger onderhoudsniveau wenselijk.

De gewenste kwaliteitsniveaus zijn opgenomen in de beheerplannen en financieel vertaald. Voor een aantal posten is een reserve of voorziening aanwezig. De vertaling van de beheerplannen leiden in het meerjarenbeeld tot een sluitend geheel, dat wil zeggen dat er bij de uitvoering van de plannen, en met de huidige inzichten, geen financiële tekorten zullen ontstaan.

Paragraaf 3. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering betreft de gemeentelijke organisatie zowel vanuit ambtelijke als bestuurlijke invalshoek bezien. De burger verwacht van de gemeente dat de inkomsten en uitgaven rechtmatig en doeltreffend zijn en dat de gemeente betrouwbaar en transparant is. Deze criteria zijn tevens van toepassing op de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering omvat zowel de primaire processen (dienstverlening aan de burgers, beleidsprocessen en bestuurlijke processen) als de ondersteunende, meer intern gerichte processen.

Paragraaf 4. Verbonden partijen

De gemeente Leiderdorp heeft bestuurlijke en financiële belangen in gemeenschappelijke regelingen en stichtingen. Deze instellingen (verbonden partijen) voeren beleid uit voor de gemeente. Dit beleid kan in principe ook door de gemeente in eigen beheer worden uitgevoerd.

Paragraaf 5. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's waarin de openbare ruimte aan de orde komt, zoals wonen, werken en verkeer. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Er wordt nog gewerkt aan een nieuwe nota Grondbeleid; naar verwachting zal deze eind 2005 aan de raad worden gepresenteerd.

Paragraaf 6. Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente. De treasuryfunctie wordt uitgevoerd op basis van het in 2004 vastgestelde Treasurystatuut.

Paragraaf 7. Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn een belangrijke inkomstenbron van de gemeente. De gemeente Leiderdorp hanteert als uitgangspunt dat de lokale heffingen, zoals onroerendezaakbelasting (OZB), in principe jaarlijks worden geïndexeerd met de verwachte stijging van de gemeentelijke uitgaven.

Daarnaast is het beleid erop gericht dat de leges en de tarieven voor de afvalstoffenheffing zich op een kostendekkend niveau bevinden.

Toelichting bij Financiële begroting

De kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad impliceert dat de gemeenteraad op hoofdlijnen de financiële kaders stelt voor het college. Als gevolg hiervan zijn in de programma's de baten en lasten per programma getotaliseerd en is op het niveau van prioriteiten en programmaonderdeel een nadere specificatie gegeven.

In deel 2 van de begroting wordt een aantal financiële zaken nader toegelicht.

Allereerst wordt in meerjarenperspectief een totaaloverzicht gegeven van de baten en lasten per programma, inclusief de mutaties in reserves. Belangrijke ontwikkelingen worden toegelicht.

Vervolgens wordt inzicht gegeven in de financiële positie en de arbeidsgerelateerde verplichtingen (personeelskosten). Verder komen de geplande investeringen en de mutaties in de reserves en voorzieningen aan de orde.



Begroting 2006

Deel 1

Beleidsbegroting

1

Zorg voor en ontwikkeling van jong en oud

Dit programma omvat de taakvelden sociale zaken, onderwijs, kinderopvang, buurtgericht werken, welzijn en zorg.

1.1 Inkomen

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil een pakket aan voorzieningen leveren waarmee de Leiderdorper een minimum bestaansniveau geboden wordt.

De gemeente richt zich daarbij op:

- Het verstrekken van een (aanvulling op het) inkomen aan uitkeringsgerechtigden
- Het leiden van uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden en anw'ers naar werk of sociale activering met behulp van de daarvoor door de rijksoverheid beschikbaar gestelde middelen

De gemeente voert daarbij de regie over het lokale arbeidsmarktbeleid en levert door middel van reïntegratieactiviteiten en sociale activering een belangrijke bijdrage aan verwezenlijking van dit doel. Daarnaast wordt in regionaal verband arbeidsmarktbeleid in een breder perspectief ontwikkeld. Hierbij wordt onderzocht of vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (vanuit een sociale en een economische invalshoek) kunnen worden beïnvloed.

De komende jaren zal het accent vooral liggen op het reïntegreren van mensen in de arbeidsmarkt. Het devies is dan ook *werk boven inkomen*. Voor degenen voor wie een baan niet direct is weggelegd, zullen inspanningen worden verricht om hen weer naar werk te activeren, dan wel hen volwaardig te laten deelnemen aan het maatschappelijke leven. Hiervoor zijn meetbare doelstellingen geformuleerd. Niet alleen van mensen maar ook van bedrijven en instellingen zullen inspanningen worden gevraagd om die doelstellingen te verwezenlijken. In 2004 is de nieuwe Wet werk en bijstand (Wwb) van kracht geworden. Deze wet betekent een ingrijpende wijziging van de financiering, waarbij het risico grotendeels bij de gemeente is komen te liggen.

Naast reïntegratie is de rechtmatige verstrekking van de uitkeringen een belangrijk onderwerp. Naast de bestaande instrumenten om fraude te bestrijden zoals controle via de rechtmatigheidsonderzoeks-formulieren (Rmof), de heronderzoeken, de inkoop van capaciteit sociale recherche via de gemeente Leiden en de inmiddels ingevoerde instrumenten zoals het Inlichtingenbureau en de Suwi-inkijkmodule (Suwi staat voor Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) wordt gewerkt aan de regionale opschaling van de sociale recherche en aan de ontwikkeling van de zogeheten hoogwaardige handhaving.

Om alle ontwikkelingen goed te kunnen uitvoeren, is de gemeente inmiddels gestart met een samenwerking met de gemeente Leiden. Vraagstukken als organiseren van de kwetsbaarheid en continuering van de dienstverlening zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Wat gaan we ervoor doen?

Met betrekking tot de uitstroom zal de gemeente nadrukkelijk de regierol gaan opeisen. Om een zo groot mogelijk effect te krijgen, zal in samenwerking met het cluster Economische

Zaken worden onderzocht op welke wijze de plaatselijke en regionale werkgevers kunnen worden betrokken bij de reïntegratie van met name de uitkeringsgerechtigden.

Door deelname aan een werkgroep van het Regionaal Keten Overleg (REKO) zullen in regionaal verband nadere wezenlijke doelstellingen geformuleerd worden op het gebied van de reïntegratie. Al deze zaken zullen in 2006 moeten leiden tot het opstellen van een nieuw beleidsplan reïntegratie waarin vooral meetbare doelstellingen worden vastgelegd.

De samenwerking met de gemeente Leiden op het terrein van werk en inkomen zal in 2006 verder uitgewerkt en geïmplementeerd worden. Naast het invoeren van een nieuw software systeem en de daarmee gepaard gaande afstemming van de bedrijfsprocessen, zal het op elkaar afstemmen van het beleid een van de eerste prioriteiten zijn. Uiteraard zijn de gemaakte afspraken leidend voor dit gehele proces.

Met betrekking tot vluchtelingenwerk wordt verdergegaan met het regionaal opstellen van een productbegroting. Deze productbegroting moet ertoe leiden dat bij een afname van het aantal vluchtelingen ook de kosten verhoudingsgewijs afnemen.

Beleidsdocumenten

- Kaderstellende notitie Wwb
- Arbeidsmarktplan Leiderdorp 2004 – 2005
- Verordening reïntegratie Wwb 2004
- Verordening Toeslagen en verlagingen Wwb 2004
- Afstemmingsverordening Wwb 2004
- Handhavingverordening Wwb 2004
- Verordening Cliëntenparticipatie Wwb 2004
- Diverse beleidsregels Wwb (o.a. terugvordering, verhaal, inkomsten, inkomstenvrijlating)
- Verordeningtoetsen Wet Inburgering Nieuwkomers
- Notitie Minimabeleid 2005
- Beleidsverslag Sociale Zaken 2003
- Beleidsplan Werk, Inkomen en Zorg 2005

1.2 Onderwijs en kinderopvang

Wat willen we bereiken?

Bij wet is geregeld, dat de gemeente als lokale overheid de zorgplicht heeft voor de huisvestingvoorzieningen van alle scholen die gehuisvest zijn op het grondgebied van de gemeente. De gemeente zorgt voor een adequate huisvesting, waarvan het beleid gebaseerd is op de gemeentelijke huisvestingsverordening, het integraal huisvestingsplan (IHP), een actuele leerlingenprognose en in het verlengde daarvan een berekening van de ruimtebehoefte, alsmede een jaarlijks bij te stellen meerjarige onderhoudsplanung van de schoolgebouwen.

Wat gaan we ervoor doen?

Teneinde de scholen voor openbaar basisonderwijs op dezelfde voet te behandelen als de scholen voor bijzonder basisonderwijs is in 2004 besloten tot de financiële ontvlechting van het openbaar basisonderwijs uit de gemeentelijke administratie. In 2006 gaat de Bestuurscommissie verder verzelfstandigen en wordt schaalvergroting van het openbaar onderwijs gerealiseerd.

Bij het lokaal onderwijsbeleid ligt de prioriteit bij het onderwijsachterstandenbeleid (GOA) en het bredeschoolbeleid. In 2006 loopt de huidige vierjarige GOA-periode af. Op basis van het ingezette beleid en de bereikte resultaten zullen voor de komende vierjarige periode nieuwe afspraken worden gemaakt met de basisscholen en de peuterspeelzalen. De ontwikkeling van brede scholen – de Brede School Oude Dorp (BSOD) en de Brede School West (BSW) – wordt gecontinueerd, waarbij bij de BSOD de milieuwetgeving bepalend is voor het definitief doorgaan. Daarnaast worden schoolbegeleiding, preventieve schoollogopedische zorg, schoolmaatschappelijk werk, bewegingsonderwijs, kunst- en cultuuronderwijs, milieueducatie en ICT-ondersteuning onderdelen van het lokale onderwijsbeleid.

Onderwijs

- Uitvoering van het integraal huisvestingsplan 2004
- Subsidiëren programma's, activiteiten en ondersteuning van het onderwijsachterstandenbeleid
- Continueren project Brede School Oude Dorp en project Brede School West
- Subsidiëren onderwijsbegeleidingsdiensten, waarbij vanaf 2006 de gemeentelijke middelen gefaseerd worden overgedragen aan de schoolbesturen (vanwege de stelselwijziging)
- Inkopen van preventieve schoollogopedische zorg bij de GGD-ZHN
- Voortzetten Museum en School
- Instandhouden Milieu Educatief Centrum (MEC) en schooltuinen
- Uitwerken van een handhavingsarrangement met de GGD-ZHN in het kader van kwaliteit van toezicht van de Wet Kinderopvang
- Subsidiering peuterspeelzaalwerk van de Stichting Kinderopvang Leiderdorp (SKL)

Kinderopvang

- Bereiken van evenwicht tussen vraag en aanbod kinderopvang
- Goede spreiding over het dorp van kinderopvangfaciliteiten
- Handhaven en garanderen van de kwaliteit van de kinderdagverblijven, voorzieningen voor buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen
- Uitkeringsgerechtigden die in een traject zitten gericht op arbeidsinschakeling en personen uit de overige in de Wet Kinderopvang genoemde doelgroepen financiële steun bieden om gebruik te maken van kinderopvang
- Uitwerken van een handhavingsarrangement met de GGD-ZHN in het kader van kwaliteit van toezicht van de Wet Kinderopvang
- Subsidiering peuterspeelzaalwerk van de SKL

Beleidsdocumenten

- Integraal huisvestingsplan (2004)
- Huisvestingsprogramma (2004)
- Visiedocument Onderwijs in beweging tot 2015 (maart 2001)
- Onderwijsachterstandenplan 2002-2006. Nu is nooit te laat (oktober 2002)
- De kinderopvang: Spelenderwijs op weg naar 2015 (december 1998)
- Verordening leerlingenvervoer (september 2004)
- Ramingsmodel Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) (april 2003)

1.3 Buurtgericht werken en welzijnsaccommodaties

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil de ontplooiing, het sociaal functioneren en de maatschappelijke participatie van Leiderdorperse inwoners bevorderen. Hierbij is specifieke aandacht voor jongeren, senioren, allochtonen, vrijwilligers en minder draagkrachtigen. De gemeente schept voorwaarden voor de uitvoering en de continuïteit van het vrijwilligerswerk in Leiderdorp,

onder verwijzing naar de wetwijziging over sociale activering van uitkeringsgerechtigden. Organisaties die met vrijwilligers werken kunnen volgens deze wetwijziging worden verplicht vrijwilligerswerk aan te bieden aan uitkeringsgerechtigden.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Opzetten accommodatiebeleid	Realisatie accommodatieplan voor sport- en welzijnsaccommodaties					

Wat gaan we ervoor doen?

Opzetten accommodatiebeleid

In 2006 zal gestart worden met het opstellen van accommodatieplan voor alle sport- en welzijnsaccommodaties van de gemeente Leiderdorp. Door het accommodatiebeleid moet de gemeente komen tot een betere en integrale planning, beheersing en exploitatie van deze accommodaties.

Overig

Samen met bewoners en andere partners (politie, woningbouwstichting, welzijninstellingen, etc.) werkt de gemeente aan een grotere veiligheid en leefbaarheid in de buurt. De gemeente streeft naar spreiding van het sociaal cultureel werk over drie wijken van Leiderdorp. De buurt is het aangewezen niveau voor het opbouwen van participatie en sociale cohesie. Aan diverse instellingen en particulieren op het terrein van onderwijs, sport en welzijn worden adequate multifunctioneel inzetbare en op de vraag afgestemde accommodaties beschikbaar gesteld.

De gemeente faciliteert vanuit haar regierol de ondersteuning van jeugdigen in hun ontwikkeling en vrijetijdsbesteding. Tieners en jongeren moeten optimale ontwikkelingsmogelijkheden krijgen tijdens het opgroeien. Hierdoor worden zij in staat gesteld verantwoordelijk te zijn voor zichzelf in de huidige samenleving. Een continue ontwikkeling en meer jeugdparticipatie zijn hiervoor de belangrijke uitgangspunten. Jongeren zijn een doelgroep binnen verschillende beleidsgebieden en ontwikkelingen binnen deze gebieden en de inspanningen van de gemeente zijn daarop gericht. Denk aan onderwijs, (jeugd)gezondheidszorg, sport, veiligheid en welzijn. Heel specifiek is het beleid op de jeugd gericht bijvoorbeeld bij kinderopvang. Andere inspanningen van de gemeente hebben betrekking op het vergroten van de betrokkenheid van jongeren bij beleid. Voorbeelden zijn het ontwikkelen van een jeugdmonitor en het oprichten van een jongerenadviesraad. Ook het project Wegwijs in het gemeentehuis is in het verleden succesvol gebleken en zal worden voortgezet. In de nota Investeren in jeugd zijn alle doelstellingen van de gemeente op het gebied van jeugd en jonge kinderen vastgelegd. Met het bewaken van de samenhang, het stimuleren van de samenwerking en het signaleren van nieuwe ontwikkelingen zal het allesomvattende, integrale karakter van het jeugdbeleid in de gemeente nog verder vorm en aandacht krijgen.

In 2006 zal de gemeente in kaart brengen waar in het integrale jeugdbeleid zich lacunes bevinden, om zo tot een prioriteitstelling te komen.

Beleidsdocumenten

- Seniorenbeleid Over zorg en zelfverzekerdheid (juni 2000)
- Evaluatie nota seniorenbeleid en actualisatie werkplan 2002-2004 (oktober 2002)
- Bestuursopdracht wijk- en buurtgericht werken (versie 1998)

- Startnotitie coördinator buurtcontacten (versie 2000)
- Evaluatie buurtgericht werken fase 1 en fase 2 (versie 2001)
- Evaluatie buurtgericht werken (juni 2003)
- Beleidsplan 2001-2005 Stichting Sociaal Cultureel Werk Leiderdorp
- Zuid-Holland Noord Houdt Jongeren Binnen Boord (2001)
- Beleidsplan regionaal jeugdbeleid SLR 2003-2006 (april 2003)
- Nota Investeren in Jeugd (2004)

1.4 Zorg

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp wil mensen met een handicap in staat stellen zoveel mogelijk een zelfstandig bestaan te leiden en aan het maatschappelijke leven deel te nemen. Dat gebeurt door het bieden van woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen aan personen die daar recht op hebben op grond van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg).

Daarnaast zal de gemeente beleid ontwikkelen om de aanspraak op individuele Wvg-voorzieningen te doen afnemen. Dit kan door in incidentele gevallen aan instanties een bijdrage te leveren om een collectieve voorziening toegankelijk te maken voor gehandicapten, maar ook door voor de toekomst na te denken over hoe bij de bouw van woningen en andere voorzieningen aanpasbaar kan worden gebouwd (levensloopbestendig bouwen).

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Invoering Wet maatschappelijke ondersteuning	Realisatie vierjarige beleidsnota					

Wat gaan we ervoor doen?

Invoering Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2006 zal de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) worden ingevoerd. Hieronder zullen de Wet voorziening gehandicapten (Wvg), de welzijnswet en onderdelen vanuit de AWBZ gaan vallen. De gemeente Leiderdorp zal de nieuwe wet in samenspraak met betrokken burgers en aanbieders invoeren. Het toekomstige seniorenbeleid zal worden geïntegreerd binnen de vierjarige beleidsnota, die volgens de Wmo zal worden vormgegeven.

Overig

Leiderdorp zal in overleg met de gemeenten in de regio en de betrokken instellingen voorbereidingen treffen voor de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De gemeente blijft aandacht besteden aan verbeteringen in de uitvoering van de Wvg en de kwaliteit van de dienstverlening.

Daarnaast willen we bereiken dat alle reeds in Leiderdorp gevestigde personen van buitenlandse afkomst (oudkomers) en alle zich voor het eerst vestigende personen van buitenlandse afkomst (nieuwkomers) worden ingeburgerd in de Nederlandse maatschappij. De gemeente draagt hieraan bij door een al dan niet verplicht inburgeringstraject.

Tenslotte wil de gemeente haar burgers die door omstandigheden in financiële nood dreigen te geraken of zijn geraakt, ondersteuning bieden in de vorm van een geldelijke bijdrage, begeleiding bij het voorkomen van schulden en bemiddeling bij schuldsanering.

Beleidsdocumenten

- Verordening Wvg 2004
- Financieel besluit Wvg 2004
- Handboek beleid Wvg 2004)
- Invoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (2001)
- Beleidsnotitie Invalidenparkeerkaarten en -plaatsen (2000)
- Uitvoeringsnotitie Wet inburgering nieuwkomers (WIN) (versie 1999)
- Notitie Vreemdelingenwet (versie 2000)
- Wet bijzondere opnemng psychiatrisch ziekenhuis (BOPZ)
- Notitie schuldhulpverlening

Wat kost het?

LASTEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
1.1 overig Inkomen	6.542	6.512	6.445	6.445	6.445
1.2 overig Onderwijs en kinderopvang	6.051	5.828	5.706	6.078	6.008
1.3 overig Buurtgerichtwerken en welzijnsaccommodaties	1.168	1.119	1.119	1.119	1.119
1.4 overig Zorg	2.459	2.475	2.350	2.350	2.349
Totaal lasten programma	16.220	15.934	15.620	15.992	15.921
BATEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
1.1 overig Inkomen	5.527	5.513	5.500	5.500	5.500
1.2 overig Onderwijs en kinderopvang	3.306	3.055	2.994	2.994	2.994
1.3 overig Buurtgerichtwerken en welzijnsaccommodaties	-	-	-	-	-
1.4 overig Zorg	250	228	228	228	228
Totaal baten programma	9.083	8.796	8.722	8.722	8.722
SALDO x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
1.1 Inkomen	1.015-	998-	945-	945-	945-
1.2 Onderwijs en kinderopvang	2.745-	2.774-	2.712-	3.085-	3.014-
1.3 Buurtgerichtwerken en welzijnsaccommodaties	1.168-	1.119-	1.119-	1.119-	1.119-
1.4 Zorg	2.209-	2.247-	2.122-	2.121-	2.121-
Saldo programma	7.137-	7.138-	6.898-	7.270-	7.199-

Analyse 2006 t.o.v. 2005

Lasten

- 1.1 Als gevolg van samenwerking met Leiden op het gebied van de Wwb zullen de activiteiten toenemen op dit beleidsvlak. Dit leidt tot een hogere inzet van uren van personeel en dus tot hogere kosten. Hierdoor zullen minder uren worden besteed aan overige 'inkomensprodukten'.
- 1.2 Voor de 5-jaarlijkse afrekening is structureel € 50.000 opgenomen. Voor de VSO-ZMOK is de begroting opgenomen conform het convenant met de regiogemeente. Hier maken de personeelskosten (€ 80.000) geen deel meer van uit (zie ook baten 1.2). Voor het leerlingenvervoer is voorlopig € 105.000 meer (structureel) opgenomen. De verwachte subsidie onderwijs voor het achterstandenbeleid is met € 50.000 lager geraamd. De kosten voor de OBSG zijn, conform begroting, lager inschat (ruim € 90.000, zie ook baten 1.2).

1.3 Voor het ouderenbeleid is in totaliteit ruim € 30.000 extra ingezet.

1.4 Geen bijzonderheden. Voor de invoering Wmo is een bedrag gereserveerd van ruim € 150.000. Daarnaast is een lastenverlaging ingezet voor het verwachte (Europese) aanbestedingsvoordeel in het kader van de Wvg en een trendmatige aframing (€ 100.000).

Baten

1.2 Er wordt minder subsidie onderwijs voor het achterstandenbeleid verwacht (€ 50.000, zie lasten 1.2). De baten waren abusievelijk in 2005 ten onrechte onder kinderopvang verantwoord (€ 80.000). Deze zijn verwerkt in de Algemene Uitkering. De baten voor de OBSG zijn, conform begroting, lager ingeschat (ruim € 90.000, zie lasten 1.2).

 **Analyse 2006 t.o.v. 2007/2008/2009**

Lasten

De kapitaalslasten van de Brede School zijn vanaf 2008 opgenomen in de exploitatie. Dit zorgt voor een stijging van de lasten in het meerjarenbeeld.

Baten

Geen bijzonderheden.

Dit programma omvat de taakvelden ruimtelijke ordening, wonen, volkshuisvesting, groenvoorziening, wegen, economische zaken, verkeer en vervoer.

2.1 Wonen

Wat willen we bereiken?

- Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en het huidige karakter van Leiderdorp
- Goede en betaalbare woningen voor alle bevolkingsgroepen
- Een schone en groene leefomgeving
- Goede en nabij gelegen recreatieve voorzieningen

Het beleid voor de woon- en leefomgeving is omschreven in de nota's en documenten onder Beleidsdocumenten. Het gaat om regionale en lokale nota's. Zij vormen het toetsingskader voor toekomstige ontwikkelingen in Leiderdorp.

Een aantal hoofdpunten is vastgelegd als speerpunten in het collegeprogramma 2002-2006. Speerpunt 1 van het collegeprogramma – het Centrumplan – zet in op een nieuw dorpshart voor Leiderdorp. Speerpunt 2 – het Oude Dorp – richt zich op de verbetering van de leefomgeving en het herstel en behoud van het karakter van het oude dorpsgedeelte. Speerpunt 3 – Wonen en Zorg – houdt rekening met de vergrijzing in Leiderdorp, onder andere door het maken van woonzorgcomplexen en het bevorderen van levensloopbestendig bouwen.

De uitvoering en de beleidsvorming van woonruimte-zaken gebeuren regionaal. De regio streeft een transparante huisvestingsverordening en woonruimteverdeling na. Doelstellingen zijn:

- eerlijke verdeling van de beschikbare woonruimte;
- personen in een bijzondere situatie krijgen op juiste gronden een urgentieverklaring;
- met ingang van 1 januari 2006 zullen de regelingen Individuele Huursubsidiewet en de Vangnetregeling Huursubsidie worden uitgevoerd door de Belastingdienst Toeslagen.

Regionaal is ook afgesproken om in de periode 2003 – 2010 circa 1000 woningen in Leiderdorp te bouwen, waarvan 30% in de sociale sector.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Goede en passende huisvesting	600 woningen, waarvan 30% sociaal		200	150	150	100
	Voldoen aan taakstelling huisvesting statushouders		100%	100%	100%	100%
Betere ruimtelijke kwaliteit	In 2008 voor heel Leiderdorp actuele bestemmingsplannen		80%	90%	100%	100%
	Nieuw structuurplan regio	Gereed				
	Zendmastenbeleid	Gereed				
Betere gebouwde omgeving	Toetsing bouwplannen volgens nieuwe bouwnota 2005		100%	100%	100%	100%
	Toetsing overtredingen bestemmingsplannen en bouwverordening op basis van bouwnota		100%	100%	100%	100%

Wat gaan we ervoor doen?

Goede en passende huisvesting

Realisatie van een groot aantal nieuwbouwprojecten, waarvan Driegatenbrug, de Schansen en Dreven, het Mauritskwartier, locatie Oude Rijn/Rosarium, Sjelter en Van Alphenplein de grootste bijdrage leveren. De rol van de gemeente is afhankelijk van de situatie initiërend, sturend of begeleidend. Daar waar nodig wordt door actief grondbeleid, door de vorming van samenwerkingsverbanden met private partijen of door toepassing van de instrumenten uit de Wet op de Ruimtelijke Ordening gestuurd op de juiste aantallen woningen en verdeling naar marktsector en sociaal.

Met de Algemene Woningstichting Leiderdorp (AWL) heeft de gemeente in 2004 een prestatieovereenkomst gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over handhaving kwaliteit bestaande sociale woningbouw, woonomgeving, bewonersvertegenwoordiging en de huisvesting van statushouders. Deze afspraken worden elk jaar geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Elk half jaar legt de provincie de gemeente de taak op een aantal statushouders te huisvesten. De gemeente bemiddelt voor deze statushouders richting AWL en in toenemende mate ook naar particuliere verhuurders.

Betere ruimtelijke kwaliteit

Het belangrijkste instrument om te sturen op ruimtelijke kwaliteit is het bestemmingsplan. Een bestemmingsplan is maximaal tien jaar geldig. Op dit moment is een inhaalslag gaande om verouderde bestemmingsplannen te actualiseren. Naar verwachting is in 2008 voor alle gebieden in Leiderdorp een actueel bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld. In breder kader is de nieuwe structuurvisie voor de Holland Rijnland van belang. Deze zal op hoofdlijnen het kader vormen voor nieuwe woonlocaties, infrastructuur, bedrijventerreinen en recreatie en natuur. Deze structuurvisie is in 2006 gereed. Ook Leiderdorp werkt hieraan mee.

Met de komst van Universal Mobile Telecommunication System (UMTS) is het zendmastenbeleid verouderd. In 2006 zal een nieuw beleid worden opgesteld, dat rekening houdt met diverse onderzoeken naar de gezondheidseffecten van de straling van UMTS-masten.

Betere gebouwde omgeving

Gemiddeld worden elk jaar zo'n 250 tot 300 bouwvergunningen afgegeven. Hierbij zitten enkele megaprojecten als de verbreding van de A4 met kunstwerken of Ikea. Afhankelijk van de zwaarte van het bouwplan wordt intensiever getoetst en gecontroleerd tijdens de bouw. Het handhavingsbeleid vindt gestructureerd plaats door systematisch elke Leiderdorpse wijk op basis van vergelijking van luchtfoto's en steekproeven te controleren. De handhavingnota en bouwnota geven een prioriteitstelling op grond waarvan besloten wordt op te treden tegen overtredingen op bestemmingsplan of bouwvergunning (of het ontbreken daarvan).

Beleidsdocumenten

- Toekomstvisie Leiderdorp 2015 (2001)
- Collegeprogramma 2002-2006. Toekomst in uitvoering (2002)
- Structuurplan W4 (2001)
- Stedenbouwkundig plan W4 (2002)
- Masterplan Centrum Leiderdorp (2001)
- Bestemmingsplannen
- Beleidsvisie Wonen Leidse Regio (2002)
- Nota Grondbeleid (2005)
- Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2005 (datum inwerkingtreding voorzien op 1 januari 2006 ter vervanging van de Huisvestingsverordening Leidse Regio – 2003)
- Convenant woonruimteverdeling Holland Rijnland 2005 (datum inwerkingtreding naar verwachting oktober 2005 ter vervanging van het convenant Leidse Regio – 2003)
- Verstedelijkingsafspraken regio 2006-2010

2.2 Groen

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp streeft ernaar zijn groene karakter te behouden en te versterken.

Het openbaar groen en het water in Leiderdorp zijn niet alleen het visitekaartje van de gemeente, maar ook van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. De gemeente wil dit groene karakter in de toekomst nog verder versterken. Voor elke gekapte boom of struik moet in principe een nieuwe boom of struik in de plaats komen. Als dit ter plaatse niet mogelijk is, wordt het groen elders in het dorp gecompenseerd, zodat het dorp een blijvend groene leefomgeving voor de burgers vormt. Dit beleid staat beschreven in het Groenstructuurplan, de basis van het uitvoeringsprogramma en beheer- en werkplannen.

In juli 2005 is het groencompensatieplan voor W4 vastgesteld. Het groen dat door de W4-bouwplannen verdwijnt, zal grotendeels worden gecompenseerd binnen het W4-traject. Daarnaast zal binnen Leiderdorp nadere groencompensatie plaatsvinden.

Samen met de groenbelangenorganisaties heeft de gemeente in mei 2005 de projecten uit het Groenstructuurplan van een prioriteit voorzien. De projectenlijst is onder te verdelen in een zestal thema's. De voorbereiding en uitvoering van de projecten zijn in 2005 gestart en worden in 2006 voortgezet.

Bomen in het groen

Het bomenbeleid van Leiderdorp moet aan de huidige tijd worden aangepast. In 2005 is hiermee al een begin gemaakt door de herziening van de Verordening op de beplantingen en het opstellen van de Lijst met bijzonder waardevolle bomen. Ook aanbrengen en herstellen van de boombeplanting langs de Oude Rijn en de Zijl vallen hieronder. De gemeente wil daar een doorgaande bomenrij realiseren. Deze doorgaande bomenrij wordt een van de

belangrijkste groene lijnen in Leiderdorp. Dit plan sluit aan bij de visie uit het Landschapsbeleidsplan Leidse Regio (2002).

Grote groenvlakken en centraal groen

Leiderdorp kent een aantal grote groengebieden, zoals De Bloemerd en De Houtkamp en over een aantal jaar de Munnikenpolder. Deze grote groengebieden vragen om een eigen beheervisie. Ze hebben elk hun eigen functie, sfeer en kwaliteit die om een eigen, speciaal voor dat groengebied geschreven beheerplan vraagt. Zo kunnen niet alleen betere afwegingen worden gemaakt bij mogelijke bedreigingen, maar is er tevens een betere basis voor het onderhoud, de herinrichting, communicatie en promotie van deze gebieden. De kwaliteitsbeschrijving in de vorm van een beheerplan vormt het uitgangspunt voor het onderhoudsplan.

Samenhang in wijkgroen

Het groenstructuurplan geeft aan dat de groenstructuur in de wijken samenhang mist. Dit knelpunt is op te lossen door lijnvormige elementen als verbindende schakel in het wijkgroen te gebruiken. Het groen langs de watergangen en wijkontsluitingswegen is uitermate geschikt voor het creëren van deze verbindende lijnvormige elementen. Voorbeelden hiervan zijn de Van der Marckstraat, Mauritssingel, Leysloot en Persant Snoepweg.

Het winkelcentrum Winkelhof is door zijn ligging en opbouw arm aan groen. Het groen is geconcentreerd in plantenbakken en een enkele bomenrij. Dit gebied nodigt onder andere hierdoor niet uit voor verblijf. De parkpromenade langs de Laan van Berendrecht krijgt een heel groen karakter. Om de Winkelhof en de parkpromenade met elkaar te verbinden zal ook de openbare ruimte rondom de Winkelhof een groenere inrichting moeten krijgen.

Gemeente en ondernemers op De Baanderij willen dat de kwaliteit van het bedrijventerrein duurzaam wordt verbeterd en een betere uitstraling krijgt. Om dit te kunnen bereiken zal onder andere het groen een meer representatieve uitstraling moeten krijgen.

Het opstellen van de groenstructuur per wijk moet ervoor gaan zorgen dat op den duur knelpunten makkelijker op te lossen en zelfs te voorkomen zijn. Zo kunnen betere keuzes gemaakt worden over de duurzaamheid en beschikbare ruimte. Een te grote boom op een te kleine plaats hoeft dan niet meer voor te komen.

Een vervolg op de wijkgroenstructuur is het opstellen van een wijkonderhoudsplan, waarin niet alleen aandacht is voor het jaarlijks onderhoud, maar ook voor het meerjarenonderhoud, zoals het dunnen van bosplantsoen, en het renoveren van groen. Want hoe goed je het groen ook beheert, iedere boom, struik en plant heeft zijn eigen doorlooptijd en zal eens vervangen moeten worden.

Hondenplezier

Tot 2005 heeft de gemeente een beperkt beleid op het gebied van hondenplezier gevoerd. Maar vanuit de burgers komt een steeds nadrukkelijker vraag om in navolging van andere gemeenten dit beleid uit te breiden en hierop te handhaven. Ook is in 2004 op initiatief van het buurtoverleg op twee locaties in de Oranjewijk een proef gehouden met depodogs (hondenpoepafvalbakken). Deze proef is in 2005 geëvalueerd. De aanbevelingen zijn voorgelegd aan het college en de gemeenteraad. Zowel de reacties van de burgers als de aanbevelingen vormen de uitgangspunten voor de herziening van het beleid. Het nieuwe beleid zal actiever worden en daarnaast zullen ook regelgeving, communicatie en handhaving worden vastgelegd.

Groen en communicatie

Het gaat er niet om uit te dragen dat de gemeente een groenstructuurplan heeft, maar dat de gemeente in de komende jaren de belevings- en natuurwaarde van het groen binnen en

buiten de gemeente erg belangrijk vindt, de kwaliteit van het groen (zowel publiek als privaat) wil verbeteren, de burgers van Leiderdorp wil betrekken bij concrete plannen.

Over de gemeentegrenzen heen

Het Ghoy bos is door het Rijk aangelegd als randstadgroenstructuur, en heeft als hoofdfunctie productiebos en als nevenfunctie recreatie. De huidige recreatiewaarde van het bos is echter beperkt. Dit bos ligt weliswaar binnen de gemeente Alkemade, maar kan wanneer er een verbinding met De Bloemerd wordt gemaakt (onder andere door het wegnemen van verkeersobstakels), ook als recreatief uitloopgebied voor Leiderdorp dienen.

De gemeente werkt samen met de gemeente Alkemade en de provincie aan het verbeteren van de recreatieve waarde van het Ghoy bos. Andere eisen bij de kwaliteitsverbetering van dit bos zijn het verbeteren van de bufferfunctie, verbeteren van de ontsluiting en het creëren van ruimte voor een tuincentrum.

Leiderdorp is een groene gemeente met een unieke ligging in het Groene Hart, omgeven door veel water. Speerpunt 6 van het collegeprogramma - Masterplan Groene Hart - is erop gericht deze bijzondere ligging verder te benutten. Zie hiervoor Speerpunten.

Wat gaan we ervoor doen?

Natuur en openbaar groen

De proefprojecten in de drie netwerken wil de gemeente we samen met groenbelangenorganisaties uitvoeren en ook de eigen medewerkers zullen actief betrokken worden bij de voorbereiding en de uitvoering van deze projecten. Het eerste proefproject is de natuurvriendelijke oever langs de Gallaslaan. Hierbij wordt een natuurlijke, harde oever omgevormd tot een natuurvriendelijke, zachte oever. Dit project is in 2005 gestart en zal in 2006 afgerond worden.

Voor het realiseren van een ecologische verbinding van het centrale groen in de wijk Binnenhof naar De Houtkamp, is het van belang dat eerst het centrale groen een grotere natuurwaarde krijgt. Voor 2006 staat het aanpassen van de Groene Dolk en Groene Long voor natuur en recreatie op de planning. Om dit te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat er een nulmeting van de natuurwaarden wordt gedaan en vervolgens een beheersvisie en onderhoudsplan voor deze groenvlakken wordt opgesteld. Met dit project wordt ook het Heelblaadjespad, dat op deze groenvlakken uitkomt, meegenomen. Dit pad zal door een gevarieerder beheerregime aantrekkelijker gemaakt worden voor voetgangers.

Naast het uitwerken van het eigen ecologische netwerk gaat de gemeente ook aansluiting zoeken bij de ecologische netwerken van de buurgemeenten. Om dit te kunnen doen, zal eerst geïnventariseerd moeten worden wat de buurgemeenten aan ecologische structuren op papier hebben staan. Vervolgens zal gekeken worden op welke plekken ons ecologische netwerk hierop kan aansluiten.

Het onderhoud in de wijken zal in 2006 in eigen beheer (met eigen personeel in wijkteams) worden uitgevoerd.

Hondenplezier

Voordat met de herziening van het beleid kan worden begonnen, moeten het probleem en de omvang helder zijn. Als dit bepaald is, kan het beleid herzien worden. Hierbij zal op een interactieve wijze gekeken worden naar regelgeving, communicatie en handhaving.

Naast de herziening van het beleid valt onder dit thema het opstellen van een meerjarenprogramma, waarbij de kosten van de projecten uit de opbrengsten van de hondenbelasting betaald zullen worden.

Evaluatie van de depodogs in de Oranjewijk heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd. Een van de aanbevelingen is het uitbreiden van depodogs naar de hele gemeente. Op interactieve wijze zal de gemeente met de buurt zoeken naar geschikte locaties en aansluitend zullen we starten met het plaatsen van de depodogs. Hiermee is eind 2005 al een begin gemaakt en in 2006 zal ermee worden doorgedaan.

Bomen in het groen

De groeiplaats voor bomen moet aan een aantal eisen voldoen. Maar welke criteria voor het aanplanten van bomen gelden, heeft de gemeente nog niet uitgewerkt. Ze wil deze criteria samen met de groenbelangenorganisaties opstellen. Ook voor de andere groene elementen, zoals struiken, bosplantsoen, oevers en bermen is het mogelijk om randvoorwaarden bij ruimtelijke projecten mee te geven. Deze randvoorwaarden worden ook samen met de belangenorganisaties bepaald.

Om de vragen van bewoners over gemeentelijke bomen en bijzonder waardevolle bomen gerichter te kunnen beantwoorden wil de gemeente een 'bomenconsult' inrichten. Dit kan een specifiek telefoonnummer zijn, maar ook een loket op het internet of een fysiek loket. Er moet worden bekeken welke vorm het meest geschikt is voor Leiderdorp.

Grote groenvlakken en centraal groen

Sport- en recreatiepark De Bloemerd wordt al jaren op eenzelfde manier beheerd, waardoor de natuurwaarden in het park achteruit zijn gegaan. Daarom is er een nieuw beheerplan met een nieuwe beheervisie opgesteld en in 2005 vastgesteld. In datzelfde jaar is ook gestart met het beheer aan de hand van dit plan. In 2006 zullen de eerste eenmalige maatregelen (dunningen, aanplant van hakhout) die voortvloeien uit de nieuwe beheervisie worden uitgevoerd. In de vakken met bosplantsoen staan veel bomen. Door deze vakken te dunnen kan er weer zonlicht tot op de bodem doordringen en kan een struiklaag tot ontwikkeling komen, hier en daar een handje geholpen door jonge aanplant.

De Houtkamp bestaat inmiddels zo'n 35 jaar. In 2005 is gestart met het beheerplan dat in de loop van 2006 afgerond wordt. Daarna zal ook hier het onderhoud worden aangepast en zo nodig eenmalige maatregelen worden uitgevoerd.

De openbare ruimte rondom molens biedt kansen voor gebruik en verblijf. Omdat de inrichting van de openbare ruimte rond molens om speciale richtlijnen vraagt, zullen eerst in 2006 deze richtlijnen worden uitgewerkt samen met belangenorganisaties. Deze richtlijnen kunnen bij iedere molen in Leiderdorp toegepast worden, maar zullen wel per locatie uitgebreid moeten worden met de randvoorwaarden die iedere, unieke, locatie geeft. Nadat de richtlijnen zijn vastgesteld kan begonnen worden met het aanpassen van de openbare ruimte rondom de Leiderdorpse molens.

Samenhang in wijkgroen

De lijnvormige elementen in de wijken kunnen als verbindende schakel werken. Groenstroken die hiervoor in aanmerking komen zijn: Tollenaersingel; Mauritssingel; Willem de Zwijgerlaan en Frederik Hendriklaan; Van der Marckstraat; Lijnbaan; Persant Snoepweg; Cor Gordijnsingel; Leysloot en Binnenhofvijver. In 2006 zal voor de watergang langs de Van der Marckstraat en de bermen van de Persant Snoepweg, in samenwerking met de groenbelangenorganisaties, een herinrichtingsplan worden opgesteld en uitgevoerd.

In 2005 is een integrale structuurvisie voor bedrijventerrein De Baanderij opgesteld. Deze visie wordt samen met de ondernemers verder uitgewerkt tot een integraal kwaliteitsplan en een uitvoeringsplan. Hierin zal ook het openbaar groen meegenomen worden. Zie ook 2.3 Economische zaken.

In het Groenstructuurplan staat per wijk een sfeer omschreven. Deze sfeer zal verder uitgewerkt worden tot een wijkgroenstructuur. Bij dit proces worden het buurtoverleg en de groenbelangenorganisaties nauw betrokken. Het wijkonderhoudsplan volgt uit de wijkgroenstructuur en geeft per wijk aan waar de accenten in het onderhoud liggen. Welke plek in de wijk krijgt een pluskwaliteit en welke plekken kunnen sober en eenvoudig beheerd worden? Ook hierbij zullen de buurtbewoners en de groenbelangenorganisaties betrokken worden.

Groen en communicatie

Het communicatieplan is alweer vijf jaar oud en in de tussenliggende periode is er heel veel rondom het groen in Leiderdorp gebeurd en gecommuniceerd. De uitgangssituatie zal opnieuw bepaald moeten worden en aan de hand daarvan kan het communicatieplan geactualiseerd worden.

Beleidsdocumenten

- Groenstructuurplan Leiderdorp 2000 (2000)
- Projectenlijst Groenstructuurplan (2005)
- Toekomstvisie Leiderdorp 2015 (2001)
- Streekplan Zuid-Holland-West (2003)
- Landschapsbeleidsplan Leidse Regio (2002)
- Raamplan en Uitvoeringsmodule Aanpassingsinrichting Ade (2003)
- Integrale gebiedsvisie Land van Wijk en Wouden (2001)
- Uitvoeringsprogramma Land van Wijk en Wouden (2003)
- Ontwikkelingsplan LEADER + Leidse Ommelanden (2002)
- Actieplan vrijetijdsbesteding Stad / Kaag / Braassem (2003)
- Kwaliteitsverbetering van het Ghoy bos (2005)
- Collegeprogramma 2002-2006 Toekomst in Uitvoering (2002)
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (1998)
- Nota Gronduitgiftebeleid Groenstrookjes (2000)
- Verordening op de gemeentelijke beplantingen in Leiderdorp (2005)
- Lijst met bijzonder waardevolle bomen (2005)
- W4 Leiderdorp Groen voor bomen (2005)

2.3 Economische zaken

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp is door zijn centrale ligging een aantrekkelijke gemeente voor bedrijven. De gemeente ligt als onderdeel van de Leidse regio strategisch in de Randstad en – op hoger schaalniveau – in de Europese deltametropool. De gemeente Leiderdorp vormt het schakelpunt tussen het Groene Hart en het stedelijke gebied van Leiden. Op regionale schaal vervult de gemeente een belangrijke functie als vestigingsplaats voor bedrijven en als werkgemeente voor de inwoners van de regio. De medische sector, bouw- en onderwijssector zijn relatief sterk vertegenwoordigd. Daarnaast is de detailhandel sterk ontwikkeld en daarmee mede bepalend voor het hoge voorzieningenniveau in de regio.

Het doel van het economische beleid is meer passende werkgelegenheid en een completer aanbod aan winkelvoorzieningen.

Het beleid richt zich op:

- Behouden van arbeidsquote (verhouding tussen aantal arbeidsplaatsen en beroepsbevolking) van 0,8
- Realiseren van 10% meer arbeidsplaatsen in de sectoren zorg, detailhandel, automobiel, zakelijke dienstverlening en financiële dienstverlening in 2008
- Behouden van de bestaande kleinschalige bedrijvigheid in de woonwijk voor zover deze zorgt voor levendigheid en geen verkeers- of geluidsoverlast veroorzaakt
- Realiseren van 1 detailhandelsvoorziening op stadsdeelniveau en 3 detailhandelsvoorzieningen op wijkniveau in 2006

Wat gaan we ervoor doen?

Uitbreiding van Winkelhof met 6500 m² bruto vloeroppervlak winkels en horeca

In de Structuurvisie Detailhandel Leiderdorp binnen regionaal kader is de ontwikkelingsrichting voor De Winkelhof als stadsdeelcentrum vastgelegd. Gevestigde ondernemers hebben behoefte aan meer ruimte en nieuwe ondernemers willen zich vestigen, maar daar is binnen het huidige centrum geen ruimte voor. Daarbij is het centrum nu erg naar binnen gekeerd en is de uitstraling naar buiten onvoldoende. De uitbreiding van het winkelcentrum biedt ruimte aan bestaande en nieuwe ondernemers, zorgt voor kwaliteitsverbetering van het centrum en de omgeving en verhoogt het voorzieningenniveau voor de inwoners van Leiderdorp en de regio.

Uitbreiding van bedrijvigheid op ROC-locatie (De Baanderij) met 7000 m²

De Baanderij is een belangrijke bedrijven- en werkgelegenheidslocatie voor Leiderdorp en de regio. Op De Baanderij zijn de mogelijkheden tot intensivering van bedrijvigheid beperkt. Door het vertrek van het Regionaal Opleidingen Centrum (ROC) en de herontwikkeling van de locatie wordt de bedrijvigheid met 7000 m² vergroot en de entreefunctie naar De Baanderij versterkt.

Onderzoek naar verkenning van kansen toerisme

In Holland Rijnland is toerisme benoemd als speerpunt. Op dit moment heeft Leiderdorp geen toeristisch beleid. Een verkenning moet duidelijk maken of toeristisch beleid zinvol is voor Leiderdorp en welk standpunt Leiderdorp regionaal moet innemen.

Ontwikkeling twee bedrijfspanden op zwembadlocatie

De ontwikkeling van de zwembadlocatie biedt ruimte voor nieuwe bedrijvigheid. Voor de locatie wordt een ontwikkelaar gezocht die de panden ontwikkelt binnen de door de gemeente gestelde kaders.

Beleidsdocumenten

- Evaluatienotitie tweede economisch beleidsplan (2005)
- Tweede economisch beleidsplan (mei 2001)
- Detailhandelsvisie Leiderdorp (april 2003)
- Nota ambulante handel (januari 2001)
- Collegeprogramma 2002-2006. Toekomstvisie Leiderdorp 2015 (2002)

2.4 Verkeer

Wat willen we bereiken?

Het Leiderdorpse verkeersbeleid is gericht op het voorkomen van verkeersknelpunten, het verbeteren van de leef- en woonkwaliteit, het terugdringen van verkeersongevallen en een goede bereikbaarheid van de woonomgeving en de bedrijventerreinen. Het verkeersbeleid is

vastgelegd in het Integraal Verkeers- en Vervoerplan (het IVVP) en de Atlas wegategorisering, fietsveiligheid en fietsaantrekkelijkheid. Verder is het algemeen beleid bij herinrichting wijken en straten zoveel mogelijk in te richten volgens de principes van Duurzaam Veilig.

Ruimtelijke vraagstukken moeten in een zo vroeg mogelijk stadium worden afgestemd op verkeersvragen. Omgekeerd zal ook de toenemende mobiliteit grote invloed hebben op het functioneren van de verkeersafwikkeling op het wegennet en de openbare ruimte.

Wat gaan we ervoor doen?

Primair zal bij de uitwerking van de eerste fase van het IVVP worden gezorgd voor een betere doorstroming op de N445 en een verbetering van de ontsluiting van De Baanderij. Als dit is gerealiseerd, zal in de tweede fase meer aandacht zijn voor wegategorisering, fietsveiligheid en fietsaantrekkelijkheid. Kort gezegd worden de wegen binnen de bebouwde kom gesplitst in 50 km/u en 30 km/u wegen en zal de fietspadenstructuur waar nodig en mogelijk worden geoptimaliseerd.

De effecten van maatregelen uit het IVVP moeten gecontroleerd worden. Deze monitoring bestaat uit enerzijds het doorrekenen met simulatiemodellen of de plannen echt mogelijk zijn en anderzijds (en meer basaal) het registreren en rapporteren van verkeersintensiteiten, verkeersongevallen en het bijhouden van klachten en verzoeken. Van belang bij de ontwikkeling en monitoring/evaluatie van de plannen is betrokkenheid van diverse belangengroeperingen (burgers en bedrijven), politie en rampendiensten.

De herinrichting van de Grotiuslaan zal in 2006 worden uitgevoerd. De asfaltverharding wordt vervangen door een klinkerverharding en de inrichting van de rijbaan wordt gewijzigd, voornamelijk omdat er te hard wordt gereden. In overleg met de omwonenden is gekozen voor herinrichting. Daarnaast zullen de Hoofdstraat en het Jaagpad gefaseerd worden heringericht. Tevens zal de Meerburglaan, waar ernstige verzakkingen zijn, worden opgehoogd. In 2005 zijn de voorbereidingen gestart voor de reconstructie van de kruising Van der Valk Boumanweg/Spanjaardslaan/Zijldijk. Begin 2006 worden de werkzaamheden afgerond. In samenspraak met de bewoners worden plannen ontwikkeld voor de herinrichting van de Van der Valk Boumanweg.

Beleidsdocumenten

- Landelijk Beleidsprogramma Duurzaam Veilig (1998)
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (1998)
- Regionaal Verkeer- en Vervoerplan Leidse Regio en Duin en Bollenstreek (2002)
- Het Integraal Verkeers- en Vervoerplan Leiderdorp (2003)

Wat kost het?

LASTEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
2.1 Grondexploitatie (goede en passende huisvesting)	20.785	38.574	15.185	23.160	2.625
Betere ruimtelijke kwaliteit	275	319	287	287	287
Betere gebouwde omgeving	474	453	453	453	450
overig Wonen	777	958	996	1.037	1.155
2.2 overig Groen	1.834	1.664	1.664	1.663	1.670
2.3 overig Economische zaken	180	150	150	150	154
2.4 overig Verkeer	2.859	2.612	3.015	3.010	2.993
Totaal lasten programma	27.185	44.731	21.750	29.760	9.334
BATEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
2.1 Grondexploitatie (goede en passende huisvesting)	22.851	38.683	14.686	28.884	9.955
Betere ruimtelijke kwaliteit	20	10	-	-	-
Betere gebouwde omgeving	308	300	300	300	300
overig Wonen	1.918	1.012	1.058	1.105	1.231
2.2 overig Groen	10	10	10	10	10
2.3 overig Economische zaken	11	66	66	66	66
2.4 overig Verkeer	178	178	178	178	178
Totaal baten programma	25.296	40.259	16.298	30.543	11.740
SALDO x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
2.1 Wonen	2.785	299-	877-	5.352	6.970
2.2 Groen	1.824-	1.654-	1.654-	1.654-	1.660-
2.3 Economische zaken	169-	84-	84-	84-	87-
2.4 Verkeer	2.673-	2.434-	2.838-	2.832-	2.816-
Saldo programma	1.889-	4.472-	5.453-	782	2.406

Analyse 2006 t.o.v. 2005

Lasten

- 2.1 In het rioolstelsel is de afgelopen jaren niet veel geïnvesteerd. Naar verwachting zal een aantal beschikbare kredieten van voorgaande jaren in 2005 gebruikt worden waardoor de kapitaallasten zullen stijgen (€ 197.000). Voor de mutaties van de grondexploitatie wordt verwezen naar het overzicht van de grote projecten W4 en Centrumplein.
- 2.2 Op het uitbesteden van groenbestekken wordt in 2006 fors bezuinigd (€ 604.000). Daarentegen is de doorbelasting van Gemeentewerken € 456.000 op uitvoering van groenwerkzaamheden hoger dan voorgaande jaren. Op de resterende externe kosten is conform de Perspectiefnota een bezuiniging van 5% ingezet.
- 2.3 In 2005 worden er meer kosten gemaakt in verband met de afronding van het economisch beleidsplan en de herstructurering van De Baanderij.
- 2.4 In 2005 is voor de werkzaamheden aan de Hoofdstraat eenmalig budget (€ 304.000) beschikbaar gesteld uit de reserve Hoofdstraat die hiervoor bestemd was. De dotatie aan de voorziening wegen valt hoger uit doordat in 2005 eenmalig een lagere dotatie gedaan was (€ 60.000).

Baten

- 2.1 In 2005 is een eenmalige subsidie geraamd voor de sloop aan de B.G. Cortslaan van € 1,15 mln. Er wordt in 2006 een onttrekking uit de voorziening riolering gedaan van

€ 106.000, terwijl er vorig jaar een dotatie werd gedaan. De riooltarieven zijn geïndexeerd met 17% om voldoende middelen beschikbaar te krijgen voor toekomstige geplande uitgaven (€ 82.000).

2.3 Met ingang van 2006 is een nog in te vullen taakstelling opgenomen. Deze wordt ingevuld met de reorganisatie.

Analyse 2006 t.o.v. 2007/2008/2009

Lasten

2.4 De kapitaallasten van het IVVP komen vanaf 2007 ten laste van de exploitatie. Naar verwachting zal het merendeel van de werkzaamheden in 2006 plaatsvinden.

Baten

Geen bijzonderheden.

Dit programma omvat de taakvelden gezondheidszorg, sport, speelvoorzieningen, kunst en cultuur, begraafplaats, milieu en reiniging.

3.1 Gezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Gezondheidszorg

Uitgangspunt voor het preventiebeleid is dat jongeren en senioren meer bewegen. De gemeente financiert de GGD die voor haar de wettelijke taken uitvoert in kader van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid. De GGD organiseert activiteiten op het gebied van de infectiebestrijding, tuberculosebestrijding, bestrijding SOA/aids, Medische milieukunde, technische hygiënezorg, voert bevolkingsonderzoeken uit, ondersteunt gemeenten bij het lokaal gezondheidsbeleid, zorgen voor gezondheidsinformatie ter bevordering van gezond leven en dragen zorg voor de jeugdgezondheidszorg 4- t/m 18-jarigen. Lokaal wil de gemeente de samenwerking en samenhang in de zorg bevorderen. Afstemming en samenhang in de zorg wordt mede vormgegeven door het stimuleren van woonzorgzones in Leiderdorp en het stimuleren van samenwerkingsverbanden.

De gemeente streeft ernaar de toegankelijkheid van de eerstelijnszorg voor nieuwkomers aantrekkelijk te houden door gezamenlijke huisvesting te stimuleren, bijvoorbeeld in de vorm van een HOED (Huisartsen-Onder-Eén-Dak).

De gemeente vindt dat een goede leefbaarheid in de wijken de gezondheid van de Leiderdorpse inwoners bevordert. Buurt- en wijkgericht werken is een middel om die leefbaarheid te vergroten.

Jeugdgezondheidszorg

De gemeente voert de regie over de integrale jeugdgezondheidszorg. De uitvoering is in handen van de GGD en de thuiszorgorganisatie. Alle kinderen van 0 tot 19 jaar ontvangen hierdoor dezelfde basiszorg. Daarnaast worden extra activiteiten door de gemeente gefinancierd ter ondersteuning van gezinnen die extra zorg of ondersteuning nodig hebben.

In 2004 is een convenant afgesloten tussen de gemeenten van de Leidse regio en de provincie Zuid-Holland. In dit convenant is de aansluiting tussen de jeugdhulpverlening en het integrale jeugdbeleid geregeld. Dit convenant wordt jaarlijks uitgewerkt in een actieplan dat in regioverband wordt vastgesteld en bijgehouden. De doelen voor 2006 hierbij zijn:

- In beeld brengen van de behoefte aan opvoedingsondersteuning
- Beleidskader maken voor opvoedingsondersteuning en opvoedingsvoorlichting
- Kwaliteitseisen stellen aan peuterspeelzalen
- Structureel overleg realiseren tussen Bureau Jeugdzorg, de gemeenten en de lokale voorzieningen
- Voldoende kwalitatief en kwantitatief aanbod van jongereninformatie en voor ouders.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoeren taken in het kader van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en het gemeentelijke lokaal gezondheidsbeleid
- Continueren integrale jeugdgezondheidszorgbeleid
- Uitwerking van het actieplan jeugdbeleid-jeugdzorg

Beleidsdocumenten

- Nota Lokaal gezondheidsbeleid 2003-2007. Morgen gezond weer op (juli 2003)
- Convenant 2004-2007 aansluiting Jeugdbeleid en jeugdzorg tussen de gemeenten uit de Leidse Regio en de provincie Zuid-Holland d.d. 25 juni 2004

3.2 Sport

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil stimuleren dat zoveel mogelijk Leiderdorpers aan sport doen. Inwoners moeten naar eigen keuze en overeenkomstig hun aanleg en mogelijkheden op verantwoorde wijze kunnen sporten. Hierbij is extra aandacht voor gehandicapten, allochtonen en ouderen. Randvoorwaarde is dat een adequaat en vraaggericht voorzieningenniveau op sportgebied wordt ontwikkeld en instandgehouden. Verder worden er mogelijkheden geboden voor het beoefenen van schoolgymnastiek, wedstrijdsport en recreatieve sport tegen een voor de gebruikers betaalbaar tarief.

Wat gaan we ervoor doen?

Derde GALM-project

De uitvoering van het GALM-project is in handen gegeven van Stichting Pluspunt. Na het aflopen van dit project zijn alle Leiderdorperse inwoners uit de doelgroep (55 - 65 jarigen) eenmaal benaderd om deel te nemen aan een GALM-project. Dit is vooralsnog het laatste project.

Servicepunt Sport en Bewegen

Het servicepunt is in 2005 operationeel geworden en voert de activiteiten uit conform het plan Leiderdorpers bewegen te gaan bewegen. Voor specifieke doelstellingen en indicatoren wordt korthedshalve naar dit plan verwezen. Na het afronden van de (ver)bouwwerkzaamheden aan Sport- en recreatiecentrum De Does zal het Servicepunt gehuisvest worden in de nieuwbouwaccommodatie.

Sportnota

De sportnota uit 1996 biedt onvoldoende handvatten om het sportbeleid verder vorm te geven. In 2006 zal een begin worden gemaakt met het herijken van het gemeentelijk sportbeleid.

Accommodatiebeleid

De gemeentelijke sportaccommodaties (zalen, hallen, velden et cetera) zullen worden ondergebracht in het te ontwikkelen accommodatiebeleid.

Kunstgras bij Velocitas

Een deel van het grasveld dat door Velocitas wordt gebruikt zal worden vervangen door twee kunstgrasvelden.

Beleidsdocumenten

- Sportnota (1996)
- Het Leiderdorps sportbeleid in een notendop (1998)
- Leiderdorpers bewegen te gaan bewegen (aanvraag BreedteSportImpuls 2004)

3.3 Spelen in Leiderdorp

Wat willen we bereiken?

Het huidige beleid is gericht op levensloopbestendigheid van speelplaatsen. Dit houdt in dat de gemeente streeft naar een voor Leiderdorp op maat gesneden speelplaatsenaanbod. Zodoende zullen nieuwe speelplaatsen voortaan overwogen worden op verzoek van de buurtbewoners. Wanneer renovatie van de gelegenheid nodig is, mag de buurt kiezen uit enkele varianten. Indien een speelruimte (bijna) niet meer gebruikt wordt, worden oude speeltoestellen niet meer vervangen. Zo kan een speelgelegenheid in de loop der tijd in een stukje openbaar groen veranderen.

De Leiderdorpse speelgelegenheden en -toestellen moeten aan de veiligheidseisen van het Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen (Attractiebesluit) voldoen.

Volgens het Attractiebesluit moeten speeltoestellen veilig zijn. Dit betekent niet alleen dat de gemeente slechts goedgekeurde toestellen mag plaatsen, maar ook dat al geïnstalleerde toestellen gedurende hun hele levensduur aan de veiligheidseisen moeten voldoen. Zodoende is ook voor het beheer een actieve rol weggelegd.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Uitvoering Attractiebesluit	Het renoveren tot veiligere speelplaatsen	10				

Wat gaan we ervoor doen?

In 2006 worden 10 speelplaatsen gerenoveerd. Daarmee is ruim de helft van alle speelplaatsen zodanig verbouwd dat ze voldoen aan het Attractiebesluit. Door het meerjarenprogramma af te werken, voldoet op termijn het hele speelplaatsenbeleid aan de wettelijke eisen. Door regelmatig inspecties te houden wordt gemeten of de speelplaatsen voldoen aan het Attractiebesluit.

Beleidsdocumenten

- Collegeprogramma 2002-2006. Toekomst in Uitvoering (2002)
- Speelplaatsennota (1997)

3.4 Kunst en Cultuur

Wat willen we bereiken?

De gemeente vindt dat alle Leiderdorpers moeten kunnen beschikken over een breed, vraaggericht aanbod van informatiedragers en literatuur. Ze levert daaraan haar bijdrage door subsidiëring van de openbare bibliotheek.

In het Actieprogramma Kunst en Cultuur is het gemeentelijke kunst- en cultuurbeleid geformuleerd. De gemeente streeft de volgende doelen na:

- Realiseren en instandhouden van openbaar kunstbezit
- Instandhouden van een gedifferentieerd eigentijds aanbod van podiumkunsten
- Instandhouden en bevorderen van het muziekonderwijs

- Instandhouden van een lokale omroep
 - Incidenteel subsidiëren van schoolse culturele activiteiten
- Voor de Muzenhof zie Speerpunten Centrumplan.

Monumentenzorg

De gemeente Leiderdorp heeft 25 rijksmonumenten. Ze stimuleert de eigenaren van monumentale panden tot een meer planmatige en gestructureerde uitvoering van onderhoud aan de waardevolle monumentale panden. Dit gebeurt door middel van motiverende en functionele communicatie met de verschillende soorten eigenaren van monumenten. Motiverende communicatie is gericht op het vergroten van het bewustzijn van de monumentale waarden en betrokkenheid van het onderhoud van het pand. Functionele communicatie betekent het geven van feitelijke en inzichtelijke informatie aan monumenteigenaren.

Wat gaan we ervoor doen?

Subsidiëren van de Openbare Bibliotheek Leiderdorp (OBL) en faciliteren en ondersteunen van het fusieproces tussen de OBL en de Openbare Bibliotheek Leiden, in het kader van de basisbibliotheekvorming.

Beleidsdocumenten

- Bestedingsplan impuls modernisering openbaar bibliotheekwerk Zuid-Holland (2003)
- Actieprogramma Kunst en Cultuur 2001-2004 (februari 2001)

3.5 Begraafplaats

Wat willen we bereiken?

De gemeente Leiderdorp streeft naar een hoogwaardige accommodatie voor begravingen en urnbijzettingen in een zo passend mogelijke omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Leiderdorp heeft twee begraafplaatsen. Het kerkhof bij de Dorpskerk staat niet open voor begrafenissen, maar wel voor bezoekers. De Algemene Begraafplaats aan de Hoogmadeseweg is nog steeds in gebruik. Deze bestaat uit een oud en een nieuw gedeelte. Het nieuwe gedeelte werd een aantal jaren geleden gerenoveerd.

De capaciteit van de Algemene Begraafplaats zal in de toekomst niet meer voldoende zijn. Langs de A4 is ongeveer 3 ha aan ruimte gereserveerd voor mogelijke uitbreiding. In 1997 is voor de herinrichting van de begraafplaats en de uitbreidingslocatie een schetsplan opgesteld.

De Oude Hoogmadeseweg moet blijven bestaan en de mogelijkheden om de boerderij Rijnsburger te behouden of te hergebruiken moet nader worden onderzocht. Bovendien bestaat het plan om het oude gedeelte met het nieuwe gedeelte te verbinden door transparante bruggen over de Hoogmadeseweg. De ontwikkelingen rondom de parallelweg en het W4-gebied worden afgewacht.

Het ruimen van de begraafplaats gebeurt nu vaak ad hoc. Een structureel ruimingsbeleid moet hierin verandering brengen.

Beleidsdocumenten

- Capaciteitsonderzoek Algemene Begraafplaats Leiderdorp (2000)
- Gemeentelijke verordening op het beheer en gebruik van gemeentelijke begraafplaatsen (1995)
- Gemeentelijke verordening Eerste wijziging lijkbezorgingsrechten (1997)
- Inspectierichtlijn lijkbezorging VROM, (1993)
- Wet op de lijkbezorging (2003)

3.6 Reiniging

Wat willen we bereiken?

De dagelijkse reinigingswerkzaamheden (en indien nodig de gladheidbestrijding) verlopen volgens een vast schema. De vuilnisdienst haalt de minicontainers wekelijks op. Ook het ophalen van wijkverzamelcontainers, grofvuil, glas, papier, textiel, wit- en bruingoed en de route van de chemokar zijn in een vast rooster geregeld.

De verwerking van het afval van de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Alkemade, Voorschoten, Zoeterwoude, Wassenaar, Oegstgeest, Warmond en Sassenheim wordt uitgevoerd door GEVULEI (Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o.).

Uit enquêtes is gebleken dat de service hoog scoort, maar de gebruiksvriendelijkheid van de milieustraat te wensen over laat. De huidige inrichting levert voor sommige gebruikers praktische problemen op. De opening van de containers zit aan de bovenkant, wat nogal eens voor ongemakkelijke situaties bij het tillen zorgt. In het kader van de integratie van de afdeling BBOR en UOR zullen aanpassingen aan de gemeentewerf worden voorbereid. In dat kader zullen tevens voorstellen worden uitgewerkt om het gebruiksgemak van de milieustraat te verhogen.

Voor een goede scheiding van de afvalstromen heeft de gemeente op verschillende locaties milieucontainers geplaatst. Deze bovengrondse containers zullen gefaseerd vervangen worden door ondergrondse containers. Ondergrondse containers zijn minder landschapsvervuilend en leveren minder geluidshinder. Bovendien maakt ondergrondse opslag zonder extra ruimtebeslag vergroting van de opslagcapaciteit mogelijk.

Vanwege de hoge investeringskosten van dit project, is er tot nu toe geen apart budget voor vrijgemaakt. Hierdoor moeten de werkzaamheden met andere projecten meeliften, bijvoorbeeld bij het herinrichten van een straat; meerkosten komen zo voor rekening van het herinrichtingproject. Mede op verzoek van burgers willen we dit ad hocbeleid zo snel mogelijk door een structureel plan vervangen.

Beleidsdocumenten

- Collegeprogramma 1998-2002. Dienstbaarheid in open samenwerking (1998)
- Beleidsplan GEVULEI 2002 (2001)
- Rapport Strategische visie op de toekomst van de GEVULEI (2002)
- Notitie en Beleidsplan Gladheidbestrijding (1998)

3.7 Milieu

Wat willen we bereiken?

De Milieudienst West-Holland werkt aan een gezonde, veilige leefomgeving waarin het prettig wonen en werken is. In het Milieu Educatief Centrum (MEC) worden kinderen van de basisschool enthousiast gemaakt voor de natuur. In 2006 wordt de oplevering van de nieuwbouw van het MEC verwacht.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Bewustwording en beleving natuurlijke omgeving stimuleren	Ontvangst schoolklassen (aantal leerlingen)	2500	2500	2500	2500	2500
	Uitleen leskisten en lesmateriaal (bereikte leerlingen)	1200	1200	1200	1200	1200

Beleidsdocumenten

- Milieubeleidsplan 2003-2010 (2002)
- Milieubeleidsprogramma 2006

Wat kost het?

LASTEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
3.1 overig Gezondheidszorg	726	709	709	706	706
3.2 overig Sport	1.383	1.359	1.328	1.216	1.261
3.3 overig Spelen in Leiderdorp	199	209	207	198	181
3.4 overig Kunst en Cultuur	1.344	1.154	1.154	1.154	1.154
3.5 overig Begraafplaats	344	311	309	308	307
3.6 overig Reiniging	2.952	2.816	2.817	2.818	2.819
3.7 overig Milieu	826	776	808	787	787
Totaal lasten programma	7.774	7.335	7.334	7.188	7.215
BATEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
3.1 overig Gezondheidszorg	288	288	288	288	288
3.2 overig Sport	134	111	105	94	93
3.3 overig Spelen in Leiderdorp	-	-	-	-	-
3.4 overig Kunst en Cultuur	6	6	6	6	6
3.5 overig Begraafplaats	293	293	293	293	293
3.6 overig Reiniging	3.060	3.098	3.098	3.098	3.098
3.7 overig Milieu	47	47	47	26	26
Totaal baten programma	3.828	3.843	3.837	3.805	3.804
SALDO x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
3.1 Gezondheidszorg	438-	421-	421-	418-	418-
3.2 Sport	1.249-	1.248-	1.224-	1.123-	1.167-
3.3 Spelen in Leiderdorp	199-	209-	207-	198-	181-
3.4 Kunst en Cultuur	1.338-	1.148-	1.148-	1.148-	1.148-
3.5 Begraafplaats	51-	19-	17-	15-	14-
3.6 Reiniging	108	282	281	280	279
3.7 Milieu	799-	730-	761-	762-	761-
Saldo programma	3.946-	3.492-	3.497-	3.383-	3.410-

Analyse 2006 t.o.v. 2005

Lasten

3.1 Geen bijzonderheden.

3.2 Geen bijzonderheden.

3.3 In 2004 en 2005 is minder aandacht besteed aan speeltuinen. In 2006 wordt door Gemeentewerken meer aandacht besteed aan dit product. De doorbelasting van uren valt hierdoor hoger uit.

3.4 In 2005 zijn de kosten van tijdelijke huisvesting RTV Leiderdorp afgeboekt. Dit was een incidentele post. Daarnaast is voor de openbare bibliotheek in 2005 een eenmalige subsidie ontvangen (zie baten 3.4) en verstrekt (ad ruim € 70.000).

3.5 en 3.6

De doorbelasting van de afdeling Gemeentewerken valt de komende jaren naar verwachting lager uit. Dit komt door een lager tarief en minder uren. De capaciteitsplanning voor Gemeentewerken is voor 2006 compleet herzien met de werkelijke uren 2005 als basis. Op de externe kosten is conform de Perspectiefnota een bezuiniging van 5% ingezet, met uitzondering van de vuilverwerking door GEVULEI, die conform de begroting van de GEVULEI is opgenomen.

Baten

3.4 In 2005 is voor de openbare bibliotheek een eenmalige subsidie ad ruim € 70.000 ontvangen (zie lasten 3.4).

3.6 In 2005 is in de begroting een heffing op het ophalen van grofvuil geraamd. Het heffen hiervan blijkt op problemen te stuiten. In 2006 is deze opbrengst niet opgenomen.

Analyse 2006 t.o.v. 2007/2008/2009

Geen bijzonderheden.

4

Veilig besturen

Dit programma omvat de taakvelden algemene zaken, gemeentelijke dienstverlening, bedrijfsvoering, communicatie, openbare orde en veiligheid.

4.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een democratisch bestuur dat effectief, efficiënt, klantvriendelijk en transparant is.

In de nota Leiderdorp besturen en de toekomst heeft de gemeente aangegeven dat zij wil laten zien dat Leiderdorp actief deelneemt aan de ontwikkelingen in het openbaar bestuur en dat ze haar inwoners dienstverlening op hoog niveau aanbiedt. Leiderdorp wil de burger centraal stellen en daarom als gemeente betrouwbaar, transparant en responsief zijn. Dit leidt tot de volgende doelstellingen:

- Een effectief en doelmatig werkende organisatie gericht op de burger, bedrijf en vereniging
- Transparantie voor de burger over de inhoud en uitvoering van het beleid
- Aanbieden van informatie gericht op de doelgroepen
- Grotere betrokkenheid burger bij gemeente

Zie ook Grote projecten en Speerpunten Klantgerichte overheid

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Communicatiebeleidsplan 2003 - 2006	Uitkomst evaluatie			Evaluatie		

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente hecht grote waarde aan goede communicatie. Zij ziet communicatie als een belangrijk middel om de ambities van het bestuur te verwezenlijken, een goede verstandhouding met burgers en andere relaties te krijgen, en een adequate informatie-uitwisseling te realiseren. In het communicatiebeleidsplan dat in 2003 is vastgesteld, is de basis gelegd voor een gerichte, samenhangende en stelselmatige communicatie. Als doelstellingen zijn geformuleerd:

- *Ontwikkelen van een geïntegreerde benadering van communicatie*
Deze corporate communicatie is gericht op ontwikkeling van het gewenste imago van Leiderdorp als kloppend hart tussen stad en land en op versterking van het gewenste imago van de gemeente Leiderdorp.
- *Ondersteuning van de organisatie*
Dat gebeurt in de vorm van advisering (aan college, management en gemeenteraad), versterken van de communicatiegevoeligheid en interne communicatie. Communicatie ondersteunt het bestuur en management bij het realiseren van organisatie- en beleidsdoelen en levert daarnaast een bijdrage aan participatie en interactieve beleidsvorming.

- *Kennisvergroting*

Te realiseren bij burgers, bedrijven, instellingen en pers over diensten en plannen van gemeente.

Gemeenteraad en commissies

Raad en commissies stellen zich ten doel op open en democratische wijze beslissingen te nemen krachtens algemene en bijzondere wetgeving, gericht op het welzijn van de Leidedorpse gemeenschap en het beheer van de fysieke omgeving.

In 2006 worden gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Deze verkiezingen zullen effectief en doelmatig worden georganiseerd, waarbij de wettelijke spelregels in acht worden genomen.

Beleidsdocumenten

- Communicatiebeleidsplan (2003)
- Collegeprogramma 2002-2006. Toekomst in uitvoering (2002)

4.2 Wettelijke taken

Wat willen we bereiken?

De gemeente moet een aantal wettelijke taken uitvoeren. Dat zijn taken als de registratie en afgifte van reisdocumenten, rijbewijzen, taken op het gebied van bevolkingsadministratie en burgerlijke stand, voltrekken van huwelijken, het behandelen van naturalisatieverzoeken en het vreemdelingenloket in samenwerking met de Immigratie- en naturalisatiedienst. De uitvoering van deze taken vindt plaats binnen de nieuw gevormde Gemeentewinkel.

Ook het organiseren van verkiezingen is een wettelijke taak ter ondersteuning van de democratie. Voor 2006 staan de Gemeenteraadsverkiezingen op het programma, voor 2007 de Tweede Kamer- en de Provinciale Statenverkiezingen, en voor 2009 die van het Europees Parlement.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Basisregistratie Adressen	Organisatie en beheer.		Gereed			

Wat gaan we ervoor doen?

Authentieke basisregistratie

De centrale overheid streeft naar zes authentieke basisregistraties: Personen (Gemeentelijke basisadministratie, gemeenten), Bedrijven (via Kamer van Koophandel), Gebouwen (gemeenten), Percelen (Kadaster), de Kaart (nog onbekend) en Adressen (gemeenten). Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor de kwaliteit van alle adressen en de gegevens over gebouwen in de gemeente.

De gemeente is al verantwoordelijk voor het gegevensbeheer inzake personen (GBA). In 2005 is reeds begonnen met het opzetten van een Basisregistratie Adressen (BRA), die begin 2006 afgerond moet zijn. De registratie van gebouwen volgt hierop. Een en ander komt ook tot uiting in het Informatiebeleidsplan. Bovengenoemde stroomlijning van gegevens ondersteunt de gemeente om vorm te geven aan een vraaggerichte organisatie.

4.3 Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is landelijk gezien een hot item. Ook voor de gemeente Leiderdorp is 'veiligheid' een belangrijk onderwerp. Veiligheid is een ruim begrip, dat onderverdeeld kan worden in Integrale Veiligheid (dit werd vroeger Overige Veiligheid genoemd), Openbare Orde, Rampenbestrijding & Crisisbeheersing en Brandweer.

Wat willen we bereiken?

Doel is een veilige(re) leefomgeving. Dat is ook wat de inwoners van Leiderdorp willen. Op dit terrein is al veel bereikt. Dat blijkt ook uit onderzoek van het weekblad Elsevier, dat Leiderdorp uitriep tot veiligste stedelijke gemeente in de regio Hollands Midden. Landelijk gezien behaalde Leiderdorp de vierde plaats.

De gemeente streeft 'een veilig Leiderdorp voor iedereen' na. Over veiligheid heeft iedere Leiderdorper een mening. Eigen omstandigheden en waarnemingen bepalen het individuele gevoel van veiligheid. Duidelijk is dat Leiderdorpers zich veiliger willen voelen. Daarvan getuigen de signalen die de politie, de brandweer en de gemeente de afgelopen jaren van de inwoners van Leiderdorp hebben ontvangen.

Crisisbeheersing

Als ons onverhoopt een ramp of een zwaar ongeval overkomt, is de gecoördineerde hulpverlening en nazorg een taak van de gemeente. De burgemeester staat aan het hoofd van de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie. Deze organisatie bestaat bij een ramp of zwaar ongeval niet alleen uit de reguliere hulpverleningsdiensten, zoals de brandweer, politie en geneeskundige diensten. Ook gemeentelijke diensten hebben een belangrijke taak in de rampenbestrijding. De gemeente zorgt voor coördinatie en aansturing van activiteiten bij een ramp of calamiteit, zoals voorlichting aan de bevolking, registratie van slachtoffers en schade, inrichten opvangcentra en regelen van vervangende woonruimte. Deze wettelijke taken van het college en de burgemeester zijn vastgesteld in de Wet Rampen en Zware Ongevallen.

Medio 2004 heeft het Kabinet zijn visie op de ontwikkeling van de brandweer en de multidisciplinaire crisisbeheersing neergelegd onder de noemer van 'Kabinetsstandpunt Veiligheidsregio'. Onderdeel hiervan is de regionalisering van het beheer van de brandweerorganisatie. Hiermee wil het Kabinet een aantal knelpunten oplossen, zoals de vrijblijvendheid van het huidige bestel, onvoldoende en diversiteit aan kwaliteitsniveaus en onvoldoende slagkracht. Hiertoe is in 2004 een regionaal repressief dekkingsplan gemaakt en bestuurlijk vastgesteld. Het plan behelst een inventarisatie betreffende de operationele slagkracht van alle 35 gemeenten en de regionale brandweer binnen de nieuwe veiligheidsregio Hollands Midden. De operationele grenzen per gemeente zijn hierin bepaald en ook de hoeveelheid basis- en specialistisch materieel dat nodig is om de taken naar behoren uit te voeren.

Daarnaast is de regio in 2005 gestart met een onderzoek naar de kwaliteit van de brandweerkorpsen in de regio. Het gemeentelijke takenpakket van de brandweer is de laatste jaren fors uitgebreid en de vraag doet zich voor of de lokale korpsen wel voldoende zijn meegegroeiwd met landelijke en regionale ontwikkelingen. Daarom heeft een adviesbureau opdracht gekregen de kwaliteit en efficiëntie van alle 35 brandweerkorpsen in de regio inzichtelijk te maken. Deze gegevens worden met elkaar vergeleken, teneinde de kwaliteit en de efficiëntie naar een verantwoord niveau te tillen.

Met deze input kan vervolgens worden bepaald welke gemeenten elkaar kunnen versterken. Hierbij wordt gekeken naar de optimale operationele schaal. Vervolgens zullen er voorstellen worden gedaan in de vorming van samenwerkingsgebieden binnen de regio.

Prioriteiten 2005-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Afronding nota Integrale veiligheid	Vaststelling nota	start	gereed			

Wat gaan we ervoor doen?

In 2006 zal veiligheid meer profiel krijgen op de internetsite van de gemeente Leiderdorp. Ook wordt de nota Integrale Veiligheid in 2006 afgerond.

In 2006 zullen zich wederom een aantal incidenten/calamiteiten voordoen die spoedeisend zijn en die we niet van tevoren kunnen inplannen. Deze calamiteiten vragen wel vaak alle beschikbare capaciteit. Een voorbeeld hiervan was de 'kinderlokker' in 2005. Deze zaak bracht veel maatschappelijke onrust (bij ouders) teweeg. Ook de gesprongen hoofdwaterleiding in de wijk Voorhof is een voorbeeld van een incident dat vraagt om maximale inzet van de gemeente.

De operationele grenzen van de brandweer van Leiderdorp worden aangepast aan de aanbevelingen en besluitvorming uit het SEAVE-onderzoek Regionaal repressief dekkingsplan. Tevens wordt het wagenpark van de brandweer Leiderdorp afgestemd op de aanbevelingen uit het rapport. Dit betekent concreet dat de brandweer van Leiderdorp 'basiszorg' gaat leveren binnen de gemeentegrens van Leiderdorp. Deze basiszorg bestaat uit twee, volgens BZK bestek, ingerichte tankautospuiten. Op deze tankautospuiten zit ook gereedschap voor de technische hulpverlening. De huidige gereedschap-materieelwagen wordt vervolgens afgestoten, omdat eventuele aanvullende hulp vanuit de regionale bijstand wordt geleverd.

Vervolgens komt er een rapportage met adviezen gebaseerd op de nulmeting kwaliteit en doelmatigheid. De kwaliteit en de efficiëntie van de huidige taakuitvoering worden inzichtelijk gemaakt en met elkaar vergeleken. Tevens wordt gekeken naar de financiële middelen die hiermee gemoeid zijn. Zo nodig moet lokaal worden geïnvesteerd in personeel en in middelen. Als de operationele sterkte en de kwaliteit is bepaald, worden voorstellen uitgewerkt voor samenwerkingsverbanden binnen de regio om de kwaliteit te borgen en de beschikbare middelen doelmatig in te kunnen zetten.

Beleidsdocumenten

- Notitie vandalisme (dec 2003)
- Notitie Noodbevoegdheden van de burgemeester (2004)
- Handout vervanging burgemeester (2004)
- Rampenplan (2004)
- Algemeen plaatselijke verordening
- Rampenplan en procesdeelplannen (2005)
- Evaluatierapport Gesprongen waterleiding 2005
- Evaluatierapport bestuurlijke rampenoefening 2005
- Regionaal repressief dekkingsplan Regio Hollands-Midden (2005)
- Nulmeting kwaliteit en doelmatigheid taakuitvoering brandweerregio Hollands Midden (2005)

Wat kost het?

LASTEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
4.1 overig Bestuur	6.851	7.159	6.833	6.898	6.935
4.2 overig Wettelijke taken	929	844	887	834	855
4.3 overig Openbare orde en veiligheid	914	949	940	937	937
Totaal lasten programma	8.694	8.952	8.660	8.668	8.727
BATEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
4.1 overig Bestuur	307	102	102	102	102
4.2 overig Wettelijke taken	455	452	452	452	452
4.3 overig Openbare orde en veiligheid	43	40	40	40	40
Totaal baten programma	805	594	594	594	594
SALDO x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
4.1 Bestuur	6.544-	7.057-	6.731-	6.796-	6.833-
4.2 Wettelijke taken	474-	392-	435-	382-	402-
4.3 Openbare orde en veiligheid	871-	909-	900-	897-	897-
Saldo programma	7.889-	8.359-	8.067-	8.075-	8.133-

Analyse 2006 t.o.v. 2005

Lasten

- 4.1 De komende jaren is een extra dotatie in de voorziening personeel noodzakelijk. Dit komt onder andere door het gestegen aantal wethouders in de wachtgeldregeling.
- 4.2 In 2005 zijn de beschikkingen verstuurd, waardoor er hogere taxatiekosten waren en hogere kosten voor de afhandeling van de bezwaren.

Baten

- 4.1 In 2005, in tegenstelling tot 2006, waren inkomsten bij automatisering door detachering van een medewerker.

Analyse 2006 t.o.v. 2007/2008/2009

- 4.1 In verband met gemeenteraadsverkiezingen zijn in 2006 eenmalig budgetten beschikbaar gesteld voor college- en raadsprogramma's. In 2006 is ook eenmalig geld beschikbaar voor het informatiebeleid.

Dit programma, dat qua indeling afwijkt van de andere programma's, betreft de financiering van het voorzieningenniveau van de gemeente Leiderdorp zoals dat in de overige programma's is uiteengezet. De financiering bestaat voornamelijk uit onroerendezaakbelasting en de uitkering uit het Gemeentefonds. Deze middelen hebben in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bestemd bestedingsdoel; ze zijn dus niet geormerkt. De geormerkte inkomsten zijn reeds in andere programma's verantwoord.

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een gezonde financiële positie, waarbij de begroting inclusief het meerjarenperspectief de basis vormen. Uitgangspunt daarbij is dat de begroting in meerjarenperspectief structureel minimaal in evenwicht is. Daarnaast wordt de financiële positie geanalyseerd voor een periode van circa 10 jaar. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen.

Beleidsdocumenten

- Nota reserves en voorzieningen (2004)
- Treasurystatuut (2004)
- Legesverordening (2005)

Wat kost het?

LASTEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
Lokale heffingen	72	67	67	67	67
Onvoorziene uitgaven	78	190	190	190	190
Rente	1.092	1.918	1.415	1.681	1.451
Overig	11	-	-	-	-
Saldi kostenplaatsen	128-	-	-	-	-
Totaal lasten programma	1.125	2.175	1.672	1.938	1.708
BATEN x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
Lokale heffingen	6.016-	8.037-	8.133-	8.267-	8.398-
Uitkering gemeentefonds	14.222-	16.426-	16.939-	17.467-	17.458-
Dividend	548-	687-	687-	687-	687-
Rente	2.258-	3.342-	3.031-	3.004-	2.882-
Overig	35	53.383	53.885	55.041	54.910
Totaal baten programma	23.079	24.891	25.094	25.616	25.485
SALDO x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
Saldo programma	21.954	22.716	23.422	23.678	23.777

Analyse 2006 t.o.v. 2005

Lasten

In de begroting 2005 is geen rekening gehouden met de 5% niet-compensabele BTW. Dit bedrag ad € 100.000 is voor 2006 toegevoegd. Dit bedrag is éénmalig extra onttrokken uit de reserve BTW Compensatiefonds (BCF). Hiertegenover staat dat van diverse samenwerkingsverbanden de BTW wel gecompenseerd mag worden. In 2005 was dit bedrag niet opgenomen (totaal € 55.000). Daarnaast is er € 89.760 opgenomen als post onvoorzien. Dit bedrag is gelijk aan het oorspronkelijke bedrag van 2005 .

In 2006 zal er relatief veel kort geld aangetrokken worden; de uitgaven zijn derhalve hoger. Tevens zal er rente worden betaald aan het Grondbedrijf en Ontwikkelingsbedrijf omdat in 2006 de eerste ontvangsten uit de grondverkopen binnen komen (zie ook baten). Deze rentemutatie zorgt voor een aangroei voor het af te dragen bedrag aan Rijkswaterstaat (€ 18 miljoen).

Baten

De inkomsten stijgen vanaf 2006 doordat over openstaande kredieten interne rente wordt berekend. Deze rentekosten worden doorbelast naar het krediet. Dit was in 2005 niet het geval. Daarbij worden er ook nog rentes ontvangen van het Grondbedrijf en het Ontwikkelingsbedrijf (zie ook lasten).

De stijging van de onroerendezaakbelasting (OZB) is nihil (zie paragraaf lokale heffing). Daarnaast zal in 2006 het gebruikersdeel van de OZB op de woningen verdwijnen. In 2006 zal precario worden geheven op de leiding van NUON (tarief van € 1,- per meter). Dit is een structurele bate van ruim € 300.000. Bij het berekenen van de Algemene Uitkering is rekening gehouden met aantallen woningen, inwoners ed. Dit uit zich in een stijging voor 2006 en volgende jaren.

Analyse 2006 t.o.v. 2007/2008/2009

De verwachte woningen, en het daarmee stijgend aantal inwoners van Leiderdorp, zorgen voor een stijgende Algemene Uitkering in verdere jaren.

6

Grote projecten

6.1 Wonen, Werken, Water en Wegen (W4)

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Afdracht W4 à € 18 mln.	Afdrachten vanuit grondexploitatie	Vierzicht,	Vierzicht, Mauritskwartier	Vierzicht, Bospoort	Plantage, Mauritskwartier	Bospoort
Ontwikkeling Mauritskwartier	Opleveren bouwrijpe grond	Kalkpolder fase 1	Kalkpolder fase 2a en 2b	-	Kalkpolder fase 3	-
Ontwikkeling Vierzicht	Opleveren bouwrijpe grond	Meubelboulevard parkeergarage	Zorgkantoren	Overige ontwikkelingen	-	-
Ontwikkeling Bospoort	Opleveren bouwrijpe grond	-	IKEA kavel	Overige kavels	-	-
Ontwikkeling Plantage	Opleveren bouwrijpe grond	-	-	Alle kavels	-	-
Planologische Basis	Bestemmingsplan W4	Ontwerp bestemmingsplan	Vastgesteld bestemmingsplan	Onherroepelijk bestemmingsplan		

Wat gaan we ervoor doen?

Ontwikkelingsgebieden W4

Leiderdorp levert een bijdrage van € 18 miljoen euro in de kosten van de verbeterde inpassing van de A4 in de gemeente door middel van een verlengde verdiepte ligging van de A4. Deze opbrengst zal moeten komen uit de grondexploitatie van vier daarvoor aangewezen exploitatiegebieden, te weten Vierzicht, Mauritskwartier, Bospoort en Plantage.

Ter voorbereiding van de grondexploitatie is een stedenbouwkundige visie vastgesteld en is het Ontwerp-Bestemmingsplan W4 in procedure gebracht. Vaststelling van het Bestemmingsplan W4 zal naar verwachting in december 2005 plaatsvinden. Voor het bouwrijp maken zijn voor zowel Vierzicht als Mauritskwartier artikel-19-procedures gestart. De start van het bouwrijp maken is voor beide locaties gepland in het 4e kwartaal 2005.

Bij oplevering van bouwrijpe grond in begin 2006 zullen in het Mauritskwartier 122 woningen grotendeels in 2006 worden gerealiseerd. Het deelgebied dat het dichtst bij de A4 ligt, zal in 2008 gerealiseerd worden (38 woningen).

In Vierzicht worden de kavels 2, 3 en 4 in begin 2006 bouwrijp opgeleverd. De realisatie zal in 2006 en 2007 plaatsvinden. Realisatie van de kavels 1 en 5 wordt voorlopig in 2008 gepland.

Bospoort staat in de oorspronkelijke planning op 2009. Gelet op de belangstelling voor het gebied worden op dit ogenblik worden de mogelijkheden onderzocht de ontwikkeling te versnellen en het gebied in 2006 bouwrijp te maken.

Het gebied Plantage zal na verplaatsing van het tennisbanencomplex naar de inmiddels gesaneerde Kleine Zandput (Mauritskwartier), in 2007 en 2008 bouwrijp gemaakt worden.

6.2 Integraal Verkeers- en Vervoerplan

Wat willen we bereiken?

Het Integraal Verkeers- en Vervoerplan Leiderdorp (IVVP) – speerpunt 9 van het collegeprogramma - is de Leiderdorpse leidraad voor het verkeersbeleid. De uitgangspunten van het landelijk programma Duurzaam Veilig zijn in dit beleid verwerkt. In het IVVP zijn de gewenste verkeersstructuren voor alle vervoerwijzen, de belangrijkste maatregelen en een fasering van de te realiseren verkeersmaatregelen vastgelegd. Ook is de richting aangegeven van de verkeersstructuur die gepaard gaat met de realisering van de deelprojecten van W4, het Centrumplan, het Schansenplan en de Baanderij. Wat betreft de afwikkeling van de verkeersstromen op vooral de Engelendaal en de N445/N446 (rondweg) in en om Leiderdorp biedt ook het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan Leidse Regio en Duin- en Bollenstreek basis voor na te streven doelen.

Onderdeel van het IVVP vormen wensbeelden met betrekking tot wegcategorisering, fietsveiligheid en fietsaantrekkelijkheid. Deze wensbeelden zijn nader uitgewerkt in de Atlas wegcategorisering, fietsveiligheid en fietsaantrekkelijkheid. Deze Atlas is op 21 mei 2005 door het college van burgemeester en wethouders van Leiderdorp vastgesteld. De Atlas wordt verder wijk voor wijk uitgewerkt. Burgers en andere belanghebbenden worden uitgenodigd om deel te nemen aan informatieavond waar tezamen met ambtenaren tot verkeersveilige inrichting van de wijk wordt gekomen.

Wat gaan we ervoor doen?

In de periode voor de vaststelling van het plan zijn de bewoners en bedrijven van Leiderdorp op diverse wijzen bij de totstandkoming van het plan betrokken. Om het doel te bereiken worden er in een drietal periodes maatregelen getroffen. In de periode tot en met 2006 zal de gemeente zich richten op het verbeteren van de doorstroming op de N445 en de ontsluiting van De Baanderij. Als deze zijn verbeterd zal de hoeveelheid doorgaand verkeer op het Engelendaal naar verwachting afnemen.

Rotondes N445-N446 en N445-Leyhof

Het verbeteren van de doorstroming op de N445 gebeurt door middel van een drietal projecten. In 2006 worden de rotonde N445-N446 en de rotonde N445-Leyhof aangepast tot zogenaamde turborotondes. Dit zijn rotondes met twee rijstroken. Het doorgaande verkeer wordt gescheiden van verkeer uit de zijrichtingen, waardoor de doorstroming wordt verbeterd. Het verkeer op de N445 kan makkelijker doorrijden en bij de rotonde N445-Leyhof kan het verkeer vanuit de Leyhof makkelijker invoegen op de N445. De rotonde N445-N446 zal daarnaast nog worden voorzien van een apart rechtsaf-vak vanuit de N445 naar de N446. Op die manier kan het verkeer van de N445 naar de N446 gemakkelijker doorstromen, zonder gebruik te maken van de rotonde.

Extra rijbaan vanaf de Zijlbrug naar de Baanderij

Naast de aanpassing van de rotondes op de N445 zal er een aparte rijstrook worden aangelegd op de N445 naar De Baanderij. Zo hoeft het verkeer vanuit Leiden vanaf de Zijlbrug naar De Baanderij geen gebruik te maken van de kruispunten N445-Engelendaal en Engelendaal-Rietschans en kan het buiten de verkeerslichten om De Baanderij bereiken. Daarnaast zal de kruising Engelendaal-Rietschans worden aangepast. Vanuit de Rietschans zullen twee linksaf-vakken naar de N445 worden gecreëerd. De rechtdoorgaande richting naar de Van der Havelaan zal gecombineerd worden met het verkeer rechtsaf het Engelendaal op.

6.3 Centrumplan

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp werkt aan een kloppend hart: een dorpscentrum waar wonen, winkelen, ontmoeten en ontspannen voor meer levendigheid zullen zorgen. Dat is het doel van het Centrumplan. Daartoe zal een aantal voorzieningen voor jong en oud worden gerealiseerd in het centrumgebied tussen de winkelcentra Winkelhof en Santhorst. Ook worden extra woningen, met name voor de wat ouderen, dicht bij alle voorzieningen gebouwd. Daarvoor wordt op meerdere fronten en aan diverse projecten tegelijk gewerkt.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Woontorens	oplevering	48 toren 1 en 2	48 toren 3 en 4	Analyse toewijzing/ doorstroming woningen		
Herinrichting binnenhoven	Voldoende parkeerplaatsen per hof Verbetering groen Tevredenheid burger	Voorbereiding en uitvoering, evaluatie IBO-traject	(tijdelijke) parkeerplaatsen realiseren kort voor oplevering toren 4			
Parkpromenade	Kwaliteit, gereed 1-6-2006 Binnen budget gebruikswaarde	Voorbereiding	Aanleg			
Kunstwerk parkpromenade	Verfraaien/verhogen promenade	Selectie en ontwerp	Realisatie			
Sociaal Cultureel Centrum	Gebouw dat efficiënt te gebruiken is voor alle doelgroepen binnen financiële kaders en vóór 1-1-2008	Besluitvorming Plan van Eisen, selectie bouwer/ontwikkelaar	Keuze schetsplan, procedures RO en voorbereiding bouw, bouwrijp maken voor SCC, herinrichting parkeerplaatsen op Laan van Ouderzorg Santhorst	Realisatie vóór 2008		
Centrumplein	Nut/noodzaak nieuw gemeentehuis	Rapportage noodzakelijke voorzieningen en kosten verbouw	Besluitvorming renovatie of nieuwbouw			
	Stedenbouwkundige planontwikkeling	Basis Samenwerking Wereldhave vastleggen	Planontwikkeling + kostenafweging/besluiten	Planuitwerking+contractvorming	RO-procedures + start realisatie	Uitvoering

Wat gaan we ervoor doen?

Woontorens Laan van Berendrecht

De eerste flats aan de Laan van Berendrecht worden in het najaar van 2005 opgeleverd. De parkeerplaatsen voor die flat zijn volgens planning gerealiseerd in september. De overige flats, 72 huurappartementen, worden in de periode tot april 2006 opgeleverd.

In goed overleg met de bewoners zijn de groenvoorzieningen in de binnenhoven heringericht (het IBO-protocol is toegepast). Met een brede groep vertegenwoordigers worden ook de plannen voor de boulevard en de verbeterde relatie en ontsluiting met de Houtkamp vormgegeven.

De mogelijke inrichting van de openbare ruimte en eventuele aanvullende bebouwing op de hoek Engelendaal/Laan van Berendrecht zal in relatie met de ontwikkelingen Centrumplein worden gezien.

De wenselijkheid van de thans aanwezige verbinding van de Merelstraat met de Engelendaal wordt op allerlei aspecten onderzocht en heroverwogen.

In ieder geval zullen in deze hoek uiterlijk in maart 2006 (tijdelijke) parkeerplaatsen voor woontoren 4 moeten worden aangelegd. De inrichting van de parkeervoorzieningen rondom de Merelstraat zal in zijn algemeenheid worden gezien.

Sociaal Cultureel Centrum

Na de besluitvorming medio 2005 door de raad over het herziene programma van eisen met bijbehorend budget van ongeveer 5 miljoen euro, zal nog in 2005 een selectie worden gemaakt van een partij die geschikt is om het SCC te realiseren met commerciële ruimten. Aan de hand van een schetsplan zal een samenwerkingsovereenkomst worden getekend en plannen worden uitgewerkt tot een concreet bouwplan/bouwaanvraag. Na het doorlopen van alle benodigde procedures kan dan eind 2006 gestart worden met de bouw. Oplevering volgt in de loop van 2007.

Centrumplein

Een studie naar het nut en de noodzaak van een nieuw gemeentehuis zal worden afgerond en aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd in combinatie met alternatieven die met Wereldhave, de eigenaar van Winkelhof, worden onderzocht.

Financiën

De grondexploitatie van het Centrumplan zal conform afspraak elk half jaar geactualiseerd worden. De basis voor de grondexploitatie is vastgelegd in de uniforme regels voor de Grondexploitaties. Daarbij zal, naast verslaglegging van de activiteiten van het voorgaande periode, de stand van zaken van alle oorspronkelijk bij het Centrumplan betrokken projecten worden gepresenteerd, inclusief de financiële stand van zaken van die projecten (MEAS, Woonzorgcomplex, Sjelter).

Communicatie

De communicatie over het Centrumplan zal ook in 2005 op hoog kwalitatief niveau worden voortgezet door middel van diverse overleggen met betrokkenen, nieuwsbrieven, en de web-sites e.d.

6.4 Schansen en Dreven

Wat willen we bereiken?

Het gebied Schansen en Dreven kenmerkt zich door de eenvormigheid van de aanwezige bebouwing. Er zijn in totaal 690 vrijwel identieke huurflats in de sociale sfeer. Opwaardering van dit gebied zal plaatsvinden door deels slopen van flats en nieuwbouw in een andere categorie, zodat sprake zal zijn van woningdifferentiatie. De woningen worden niet alleen gerenoveerd maar ook beter toegankelijk gemaakt voor ouderen (opgeplust). Het openbare gebied zal grondig worden heringericht door de gemeente.

Prioriteiten 2006-2009

Doel	Indicatoren	2005	2006	2007	2008	2009
Herstructurering gebied	Sloop/nieuwbouw woningen	60 sloop (Peppelschans en Dennenschans), RO-procedures	24 sloop (Houtschans), start nieuwbouw	Oplevering 66 koop- en 38 huurwoningen	32 huurwoningen (tijdelijke opvang bewoners Dillenburg)	
	Renovatie Opplussen bestaand	150 (restant van ruim 600 woningen)				
	Herinrichting openbaar gebied	Voorbereiding uitvoering incl. nieuwe riolering overall	Hof 1 (Rietschans incl. aansluiting Engelenhaal) en hof 3	Uitvoering hof 2	Groene scheggen tussen hoven en gebied Beukenschans	

Wat gaan we ervoor doen?

Om de herkenbaarheid van de drie afzonderlijke hoven te vergroten, zal de ontsluiting op Engelendaal per hof worden gerealiseerd. De gemeenteraad heeft begin 2004 ingestemd met sloop/nieuwbouw in 2e fase en een bijdrage van ruim € 1 miljoen, o.a. voor het Sociaal Statuut voor de betrokken bewoners. In 2005 zijn de plannen rondom de flats aan de Houtschans (fase 3) verder uitgewerkt en dient (nog) overeenstemming te worden bereikt over de financiële consequenties van deze fase.

Voor fase 3 is in combinatie met plannen voor het Woonzorgcomplex subsidie aangevraagd in het kader van ISV 2. RO-procedures zijn (tot nu toe zonder bezwaren) doorlopen in 2005.

7.1 Centrumplan

Zie Grote projecten.

7.2 Oude Dorp

De doelstellingen van het speerpuntprogramma Oude Dorp zijn ongewijzigd. Dertig verschillende inspanningen zijn gepland die moeten leiden tot het realiseren van de volgende vier hoofddoelen:

Versterken van het ruimtelijk historisch karakter

Onderdelen hieruit zijn het terugbrengen in historische staat van het Jaagpad, herinrichting van de buitenruimte, enkele nieuwbouwprojecten zoals Achter 't Hofje en de Brede School-omgeving. Inmiddels is reeds een monumentenbeleid gerealiseerd en is de Welstandsnota opgesteld.

Leefbaarder wijken

Hieronder vallen de realisatie van de Brede School, inclusief kinderopvangvoorziening, realiseren speelvoorzieningen, meer groen in de wijk door het groenstructuurplan en het uitvoeren van acties daaruit; realiseren van groenstrook langs de A4 en onderzoek naar bedrijvigheid in het Oude Dorp.

Levendiger wijken

De levendigheid kan worden vergroot door meer winkelvoorzieningen en meer dienstverlenende bedrijven in het Oude Dorp te krijgen. Hiertoe is reeds een Structuurvisie detailhandel (regio) opgesteld. Ook zullen de mogelijkheden voor de vestiging van horecavoorzieningen worden onderzocht. Na realisatie van de verbreding A4 kan op de nieuw ontstane ruimte rondom de overkapte tunnel een evenementenplein worden gerealiseerd.

Betere infrastructuur

Hieronder vallen inspanningen als het herinrichten van de Ericalaan/Acaciaaan, aanleg van de Parallelweg, aanleg vrijliggende fietspaden in het Oude Dorp en W4-gebied (Groene Hart) en de toegankelijkheid vergroten tot het Groene Hart, aanpassen wegprofielen, nieuw lijnvoeringsplan.

Er is vanzelfsprekend een nauwe relatie met de inspanningen van het W4-project. Sterker nog: dit project is de aanleiding voor de totstandkoming van het programma Oude Dorp. Veel inspanningen in dit programma hebben een lange looptijd, waarbij de eerste realisatie in 2010 gepland staat. Dit heeft te maken met de oplevering en afronding van de A4-werkzaamheden.

Overigens hebben sommige inspanningen een relatie met meerdere hoofddoelen. Doelstelling van het programma Oude Dorp is juist die samenhang te bewaken en te kunnen monitoren. Vanuit de gemeente zal niet alleen aan informatievoorzieningen aandacht worden besteed, voor veel inspanningen geldt dat zij een aanzienlijke meerwaarde krijgen wanneer ontwikkeling in samenspraak met de bewoners plaatsvindt. De bestaande buurtoverleggen spelen daarin een belangrijke rol. Een belangrijk deel van de informatievoorziening vindt plaats van uit het Ontwikkelingsbedrijf W4, door middel van website en nieuwsbulletins.

7.3 Wonen en zorg

De gemeente stelt aan haar voorzieningen op het gebied van wonen en zorg de hoogste eisen. In principe moet levenslang over kwalitatief hoogstaande woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen kunnen worden beschikt.

De onderdelen wonen, zorg en welzijn worden per thema en waar nodig in afstemming uitgewerkt.

Ten aanzien van wonen liggen veel afspraken al vast. In het bouwscenario staat opgenomen hoeveel en wat voor soort woningen de komende jaren gebouwd gaan worden. Hierover zijn regionaal afspraken gemaakt, die tevens regionaal worden gemonitord. Regionaal wordt ook gewerkt aan het maken van regionale prestatieafspraken op het terrein van wonen, zorg en welzijn.

Op het terrein van welzijn komt er eerst een visie, voordat meetbare doelen en inspanningen worden geformuleerd. De uitkomsten van het Woonbehoefteonderzoek naar voorzieningen worden hierbij betrokken. Tevens zullen de voorzieningen (op gebied van wonen, zorg en welzijn) en locaties daarvan in Leiderdorp in kaart worden gebracht. De zorgvoorzieningen zullen ook hierin worden meegenomen. Toegankelijkheid van de buitenruimte is mede bepalend voor de levensloopbestendigheid. Dit onderdeel is meegenomen in de in mei 2004 in het kader van het wijk- en buurtgericht werken uitgevoerde Wijktevredenheidsmeter en zal een plek krijgen in de op te stellen wijkprogramma's.

In 2006 zal de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning ingaan met als devies Meedoen. Burgers moeten zonedig ondersteund worden in hun bijdrage aan de samenleving, het herstellen van zelfredzaamheid en toegerust worden om maatschappelijk te participeren.

7.4 Jeugd en jongeren

Het integrale karakter van het jeugdbeleid komt goed tot uitdrukking in de verschillende programma's. De uitgangspunten van het jeugdbeleid zijn beschreven in de nota Investeren in Jeugd uit 2004. Het betreft een meer continue ontwikkelingslijn voor jongeren van 0 tot 25 jaar. De SMART-doelen en inspanningen die hieruit voortvloeien zijn terug te vinden in de verschillende programma's. In relatie met het onderwijs gaat het bijvoorbeeld om de ontwikkeling van Brede Scholen, inspanningen op het gebied van gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid en het verminderen van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten. Meer specifiek op de jeugd gericht gaat het om inspanningen zoals het kind- en jongerenwerk, het bevorderen van jeugdparticipatie en het betrekken van jongeren bij het buurtoverleg. Een niet onbelangrijke inspanning richt zich ook op het verminderen van overlast van jongeren. Ook in het programma gezondheidszorg zijn inspanningen gericht op jongeren zoals bijvoorbeeld het opstellen van verslavingsbeleid in samenwerking met de GGD en voorlichting over alcohol en drugs. Daarnaast worden items van het integrale jeugdbeleid in regionaal verband opgepakt, zoals het convenant jeugdzorg-jeugdbeleid en de zorgnetwerken.

In 2006 zal in beeld worden gebracht waar in het integrale jeugdbeleid zich lacunes bevinden, om zo tot een prioriteitstelling te komen.

7.5 Sport en accommodaties

De onderwerpen van dit speerpunt, met uitzondering van accommodatiebeleid, zijn ondergebracht in de rapportage Leiderdorpers bewegen te gaan bewegen uit 2004.

Naar aanleiding van dit breedtesportbeleid is de breedtesportimpuls aangevraagd bij en toe-

gekend door het ministerie van VWS. Van 2005 tot en met 2008 zullen de projecten die beschreven staan in het breedtesportbeleid zullen worden gecoördineerd door de in februari 2005 opgerichte stichting Servicepunt Sport en Beweging (SSSB). De stichting zal vanaf het vierde kwartaal van 2005 operationeel zijn vanuit hun kantoor bij Sport- en recreatiecentrum De Does. Hoofddoel van de stichting is Leiderdorpers bewegen te gaan bewegen. Dit hoofddoel wordt gerealiseerd door middel van de projecten die ieder één of meerdere van de volgende punten bevat:

- Versterking van de lokale sportinfrastructuur, in het bijzonder die van de sportverenigingen (sport als doel)
- Het inzetten van sport bij maatschappelijke problemen (sport als middel)
- Het leggen van dwarsverbanden tussen sport en andere sectoren (sport als bindmiddel)

In het protocol 'Overdracht en afspraken Gemeente Leiderdorp en SSSB' van juni 2005 staat beschreven welke resultaten er per project worden verwacht. In 2006 zullen de resultaten onder andere te zien zijn door Verenigingsondersteuning, schoolsporttoernooien, sportuitleen en WhoZnext (een jongeren sportstimuleringsproject).

In 2006 zal gestart worden met het opstellen van accommodatieplan voor alle sport- en welzijnsaccommodaties van de gemeente Leiderdorp. Het doel van het accommodatiebeleid is om te komen tot een betere en integrale planning, beheersing en exploitatie van deze accommodaties.

7.6 Groene Hart

Algemeen

Ten opzichte van de vorige begroting zijn alle doelstellingen van het Groene Hart Programma ongewijzigd. Wel is de realisatie van een groot aantal inspanningen dichterbij gekomen. Onderstaande tekst is vrijwel onveranderd ten opzichte van de vorige begroting.

Leiderdorp, Poort naar het Groene Hart. Dat is het beeld dat Leiderdorp wil uitstralen als het gaat om de mogelijkheden voor extensieve recreatie in de waterrijke veenweidegebieden in het noordelijk deel van het nationaal landschapspark Groene Hart. Leiderdorp heeft unieke waarden die kansrijk zijn om een poortfunctie te vervullen naar zowel het Adegebied als het Land van Wijk en Wouden, met Kaag, Aa en Braassemermeer in de directe omgeving. Een betere ontsluiting van het gebied vanuit Leiderdorp is een hoofddoelstelling van ons beleid. Een betere afstemming tussen stad en land kan hiermee worden bereikt.

Leiderdorp wordt aan drie zijden omlijst door groene polders: de Boterhuispolder ten noorden, de Rode Polder ten oosten en de Munniken-, Bos- en Doeshofpolder ten zuidoosten. De grote Achthovenerpolder sluit vervolgens direct aan op de Doeshofpolder. Al deze polders, met uitzondering van de Rode Polder en een deel van de Boterhuispolder, vallen binnen het Leiderdorpse grondgebied. De plannen voor de verschillende gebieden worden hieronder kort toegelicht.

Boterhuispolder

Stadsrandzone

In de Boterhuispolder zal een stadsrandzone worden aangelegd. Deze zone langs de provinciale weg N445 wordt ingericht voor extensieve recreatie en natuur, waardoor een betere ontsluiting van dit deel van het Groene Hart wordt gerealiseerd. In 2005 wordt een inrichtingsplan opgesteld, waarna in 2006 de herinrichting zal worden voorbereid. De uitvoering is gepland voor 2007.

Nieuwe Weg

Op de Nieuwe Weg treden regelmatig gevaarlijke situaties op. Brommers gebruiken de weg als alternatieve route voor de provinciale weg, fietser als recreatieve route. Daarnaast rijden er veel auto's en landbouwvoertuigen. We willen de verkeersproblemen oplossen door de Nieuwe Weg volgens het programma Duurzaam Veilig opnieuw in te richten. De inbreng van bewoners zoals tijdens de bewonersavond in juni 2004 geuit, wordt daarbij betrokken.

Gebiedsfonds

Samen met de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Ade (VANade) is in 2004 het initiatief genomen te komen tot de oprichting van een gebiedsfonds. Dit is een levensvatbaar initiatief wanneer ook andere gemeenten in het Ade-gebied en de provincie en waterschap willen participeren. Medio 2005 is dit project in een stroomversnelling gekomen doordat meerdere partijen de meerwaarde onderkennen. Vanuit een gemeenschappelijk fonds kunnen de vele inspanningen voor het Adegebied centraal worden gecoördineerd door een gebiedscoördinator.

Zijldijk

De Zijldijk zal volgens het programma Duurzaam Veilig autoluw worden ingericht. Met name de recreatieve fietser zal daar profijt van hebben. De Zijldijk vormt een mooie fietsroute langs de Kagerplassen. Realisatie vindt plaats in overleg met de gemeente Warmond, aangezien een deel van de Zijldijk over Warmonds grondgebied loopt.

Munnikerpolder, Bospolder en Doeshofpolder

Fietsverbindingen

De verdiepte ligging van de A4 maakt het mogelijk het stedelijk gebied van Leiderdorp te verbinden met het Groene Hart. Dat gebeurt zo mogelijk door fietsverbindingen aan te leggen over de A4, het Groene Hart in. Deze fietspaden zullen op de Ruige Kade aansluiten.

Herinrichting

In 2003 is een herinrichtingsplan voor de Munnikerpolder vastgesteld. In 2004 is gestart met de grondberging die aan de herinrichting vooraf gaat. Ter compensatie van het groen dat verloren gaat door de W4-plannen, zal in de Munnikerpolder een natuurlijke zone worden aangelegd met een recreatief karakter. In deze zone zijn onder andere een ijsbaan, jachthaven en kanovereeniging te vinden. Bij de herinrichting worden historische lijnen in het gebied opnieuw benadrukt.

Groene Hart Centrum

In 2010 moet het huidige HSL-infocentrum zijn omgevormd tot een Groene Hart Centrum. De informatie zal de komende jaren nog vooral gericht zijn op de aanleg van de HSL en de W4-plannen, daarna zal de focus geleidelijk overgaan naar het Groene Hart. In 2006 zal een plan van aanpak voor deze herinrichting worden opgesteld. Het Groene Hart Centrum zal uitgebreide informatie verstrekken over het veenweidegebied van Ade en het Land van Wijk en Wouden, is een startpunt voor wandel-, fiets- en kanoroutes en kan ook aan verwante instellingen aan agrarische natuurverenigingen onderdak bieden.

Ecologische zone

In het kader van de provinciale ecologische hoofdstructuur wordt in het Ade-gebied een ecologische verbindingzone gerealiseerd. Deze zone komt uit in de Bospolder. Het is goed mogelijk om deze zone door te trekken in de Bospolder, zodat deze verder het Groene Hart in loopt. Daartoe moet worden aangesloten op het profiel van het Ade-gebied.

Achthovenerpolder

De Achthovenerpolder maakt onderdeel uit van het Land van Wijk en Wouden, het veenweidegebied dat doorloopt tot aan Leidschendam en Boskoop. Voor dit gebied zijn een groot

aantal inspanningen gepland ter verbetering van de toegankelijkheid. Een knelpunt in dit gebied is de toekomst van de agrarische sector en daarmee de mogelijkheden tot het groen houden van het gebied. Door middel van het concept Groene Diensten wordt gezocht naar alternatieve inkomensbronnen voor de boeren, bijvoorbeeld door het verlenen van diensten op recreatief of beheergebied.

Over de Oude Rijn zal een pontverbinding worden gerealiseerd ten behoeve van fietsers, zodat de barrièrewerking van de Oude Rijn verleden tijd zal zijn en het Land van Wijk en Wouden nog meer tot één geheel maakt. Daarnaast streven we ernaar door de Achthovenerpolder een fietspad te realiseren dat direct aansluit op de fietspont.

Communicatie over Groene Hart Programma

Leiderdorp participeert in een groot aantal overleggremia, of is daar via een andere gemeente of in regioverband in vertegenwoordigd. Hoe Leiderdorp aanhaakt bij het Bestuurlijk Platform Groene Hart is nog een openstaand actiepunt. In 2003 is structureel overleg gestart met de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Ade (VANADE), de Westelijke Land- en Tuinbouworganisatie (WLTO) en de Agrarische Natuurvereniging Wijk en Wouden. Dit overleg zal worden voortgezet.

7.7 Regionale samenwerking

Zie Paragraaf 4. Verbonden partijen.

7.8 Klantgerichte overheid

In 2003 is het speerpuntprogramma Klantgerichte Overheid vastgesteld, met meetbare doelen en inspanningen. De integrale aanpak van alle inspanningen binnen het speerpunt moet in 2006 leiden tot:

- een betere interne organisatie
- een meer extern gerichte dienstverlening
- meer participatie

In 2004 is gedurende het Alert-project veel aandacht besteed aan de cultuuraspecten van de organisatie. Doel van het project was het ontwikkelen van een klantgerichte houding en gedrag. Daarbij is gefocust op dienstverlening rond telefoon, brieven, e-mail, publicaties en klachten. Met het afronden van Alert is de aandacht hiervoor niet voorbij, maar moet dit zijn geïntegreerd in het reguliere handelen. In 2005 zijn hiertoe registratiesystemen geïmplementeerd waarmee vinger aan de pols kan worden gehouden hoe het staat met het nakomen van de afhandelingstermijnen van onderdelen als brieven, telefoontjes, meldingen en e-mail. Nadat dit inzichtelijk is gemaakt zullen de kwaliteitsafspraken rond dienstverlening duidelijk worden gecommuniceerd richting externe klanten. In 2006 zullen voor de derde keer klanttevredenheidsenquêtes worden gehouden onder interne en externe klanten.

Het college heeft in 2004 een besluit genomen over de organisatieontwikkeling die in 2005 gestalte moet krijgen. Vanaf 2005 is de aandacht vooral gericht op structuurveranderingen. Het is niet zo dat dit onderwerp onbelicht is gebleven, gelet op de ontwikkeling van de Gemeentewinkel en de reorganisatie van de afdelingen BBOR (Beleid en Beheer Openbare Ruimte) en UOR (Uitvoering Openbare Ruimte). De reden dat de organisatiestructuur aandacht krijgt, is omdat de hoofdstructuur van de organisatie ter discussie staat. De logica van de huidige organisatiestructuur is onvoldoende passend bij de realiteit van vandaag.

Ter onderbouwing van de wens tot organisatieverandering is een SWOT-analyse opgesteld die is vertaald naar een gewenste ontwikkelingsrichting. Op grond van deze analyse is het project Organisatieontwikkeling opgezet en is een stappenplan opgesteld. Doelstelling is de ervaren organisatorische knelpunten op te lossen. De Ondernemingsraad heeft tevens ingestemd met het plan. De reorganisatie zal vóór de aankomende gemeenteraadsverkiezingen in 2006 zijn afgerond.

Binnen het kader van het speerpunt Klantgerichte Overheid valt tevens de doelstelling 'Meer participatie'. Dit krijgt onder meer gestalte door het wijk- en buurtgericht werken. Om de doelen meetbaar te maken en te inventariseren hoe tevreden bewoners zijn en waar prioriteiten liggen in de wijk / buurt - op het gebied van schoon, heel, veilig, voorzieningen en betrokkenheid - is in 2004 een nulmeting gehouden in de vorm van een wijktevredenheidsmeter. Op basis van de uitkomsten is in samenspraak met de betrokken commissie eind 2004 een drietal wijkprogramma's opgesteld. In 2005 zijn afspraken gemaakt over de coördinatie van de programma's.

Tevens is in 2005 bij het project Binnenhoven Laan van Berendrecht de bruikbaarheid van het IBO-protocol geëvalueerd. Hieruit is een aantal aanbevelingen voortgekomen die het interactief werken een verdere impuls kunnen geven.

7.9 Verkeer en vervoer

Zie Grote projecten.

8.1 Weerstandsvermogen

Algemeen

De risico's zijn per organisatieonderdeel en naar risicothema's geïnventariseerd. Op basis van de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze simulatie berekent de kans dat een risico optreedt en de mate waarin gelijktijdig meerdere risico's kunnen plaatsvinden. Per definitie zijn de risico's waarvoor weerstandsvermogen moet worden aangehouden niet goed meetbaar, omdat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening wordt gevormd of moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te komen, zijn waar mogelijk de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden en de impact van het risico geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Uitkomsten

De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een totaalbedrag van € 21.602.000. Navolgend zijn de 10 risico's opgenomen die het hoogste aandeel hebben in de risico-omvang (de risico's met de hoogste risicoscore).

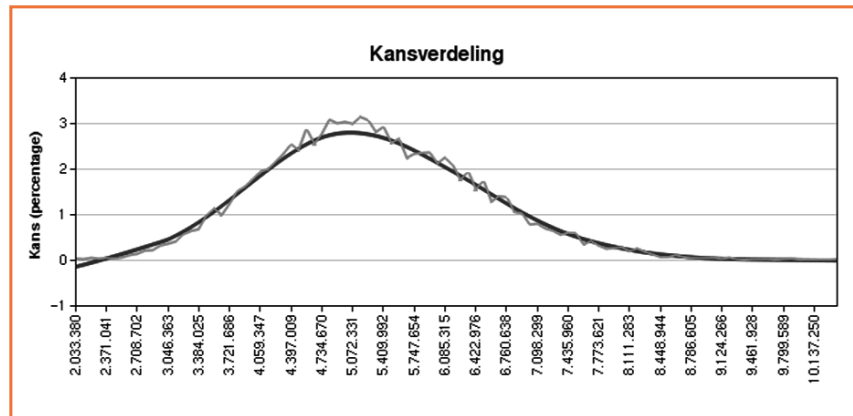
Risico	Opmerking	Kans	Gevolgen	Risico-score	Invloed op simulatie
Onttrekken van middelen aan een reserve of voorziening heeft invloed op de exploitatie.	De rente van de reserves en voorzieningen wordt voor een bedrag van € 800.000 als dekkingsmiddel gebruikt voor de begroting.	3	5	15	10% 
Het project W4 geeft na afronding hogere structurele opbrengsten. Het risico is dat W4 een voor- of nadelige invloed heeft op de gemeentelijke begroting.	Opbrengsten: OZB, algemene uitkering, leges, heffingen. Kosten: onderhoud openbare ruimte, afvalinzameling, onderwijs, subsidies, uitkeringen enz.	3	5	15	6% 
Het gemeentehuis voldoet niet geheel meer aan de eisen en moet mogelijk vervangen of gerenoveerd worden.	Met name de luchtbehandeling. Het idee is om het pand te slopen en te herbouwen of aan te passen. Het pand heeft geen boekwaarde meer. Een besluit is nog niet genomen, maar de kosten zijn voorzienbaar.	3	5	15	5% 
Afwikkeling bestuursoverleg oude jaren kan negatieve gevolgen hebben voor de gemeente.	In het najaar 2005 zullen gesprekken worden gevoerd met de diverse scholen en zullen afspraken financieel worden afgerond. Deze zijn nog niet verwerkt in de begroting.	4	4	16	5% 
Bij uitbreiding van de begraafplaats zijn de opbrengsten niet kostendekkend.	Geen.	4	5	20	5% 
De risico's die voortvloeien uit de nieuwe Wet maatschappelijke ontwikkeling hebben financiële gevolgen voor de gemeente.	Potentieel risico voor de gemeente - welke nieuwe verantwoordelijkheden (en de daaruit voortvloeiende kosten) de gemeente krijgt- Op welke wijze deze eventuele nieuwe verantwoordelijkheden worden gefinancierd door het rijk.	5	4	20	4% 
Wachtgeldrisico bij ambtenaren die moeten worden ontslagen. Risico loopt totdat UWV de uitvoering overneemt (2006).		4	4	16	3% 
Een deel van de uren (basis voor kostenverdeling personeelskosten) wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties, voorzieningen. Deze uren komen dus niet (direct) ten laste van de exploitatie. In de uren naar investeringen is een toename te zien. Het risico bestaat dat op enig moment minder tijd nodig is voor investeringen, grondexploitatie e.d. en dat de uren (en dus de kosten) ten laste van de exploitatie komen.	De gemeente onderkent het risico en houdt hiermee rekening in het personeelsbeleid (arbeidscontracten, inhuur tijdelijk personeel).	3	5	15	3% 
Gemeente heeft beperkt grip op de besluitvorming binnen de verbonden partijen, wat voor de gemeente kan leiden tot onbeheersbare kosten.	In die zin is de gemeente gebonden aan de besluiten, hetgeen o.a. een structureel financieel risico vormt.	4	4	16	3% 
De gemeente moet in 2008 een bijdrage van € 18 miljoen betalen aan verdiepte aanleg van de A4 en de infrastructurele voorzieningen, hetgeen bij vertraging in gevaar komt.	Een groot deel van de grondbiedingen is inmiddels vastgezet.	2	5	10	3% 
Totaal 10 grote risico's Overige risico's Totaal alle risico's	€ 8.065.000 € 13.537.000 € 21.602.000				

Op basis van alle ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 21 miljoen, zie tabel) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang plaatsvinden. De onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Resultaten van de risicosimulatie

Kans op voldoende weerstandscapaciteit

Percentage	Bedrag
5%	3.488.037
10%	3.829.316
15%	4.065.743
20%	4.265.292
25%	4.438.162
30%	4.596.083
35%	4.751.718
40%	4.891.079
45%	5.031.540
50%	5.168.609
55%	5.312.614
60%	5.464.731
65%	5.633.712
70%	5.816.197
75%	6.004.669
80%	6.207.838
85%	6.450.790
90%	6.748.931
95%	7.247.345



De gemeente hanteert een zekerheidspercentage van 90 als uitgangspunt om de risico-omvang te kunnen bepalen. Uit de tabel en de bijbehorende grafiek blijkt dat het 90% zeker is dat alle risico's in een jaar kunnen worden afgedekt met € 6,7 miljoen. Dit is gebaseerd op volledige risicofinanciering.

Het benodigd vermogen om de risico's af te dekken (bij een zekerheidspercentage van 90) is gedaald van € 6,9 miljoen naar € 6,7 miljoen. De grootste risico's zijn gemuteerd:

- Voor de onderwijshuisvesting is een Integraal huisvestingsplan (IHP) gemaakt. De hieruit voortvloeiende verplichtingen zijn nog onzeker: doordat het IHP in de raad is vastgesteld in december 2004 is het risico sterk afgenomen. Dit is inmiddels opgenomen in de begroting;
- Lagere Algemene Uitkering Gemeentefonds door wijziging in herverdelingsmaatstaven en/of bezuinigingen van het rijk. In 2006 zal een groot aantal maatstaven worden aangepast.

Weerstandscapaciteit

Voor de weerstandscapaciteit gaan we uit van de jaarrekening 2004. De per ultimo 2004 aanwezige weerstandscapaciteit (inclusief stille reserves) is berekend op € 46.040.000. Hier van is direct beschikbaar € 7.446.000.

De grootste mutatie in het weerstandscapaciteit is de afwaardering van de aandelen Nuon van nominale waarde naar historische kostprijs. De waarde van de algemene reserve daalde hiermee met € 1.958.000.

Beschikbaarheid

Belangrijk is het gegeven of weerstandscapaciteit direct beschikbaar is. Direct beschikbaar is per begin 2004 € 7.446.000. Dit is 103% van het gewenste weerstandsvermogen. Dit is een acceptabele verhouding, rekening houdend met het feit dat daarnaast € 1.004.000 (17%)

van bestemmingsreserves na democratische besluitvorming kan worden omgezet naar direct beschikbare. Tevens is er sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van € 84.000. De onbenutte capaciteit is flink gedaald. Het tarief van Leiderdorp zit tussen het drempeltarief en het maximumtarief. Dit houdt een maximaal mogelijke verhoging van 1,5% in.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is als volgt in een ratio uit te drukken:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio is voor de gemeente (exclusief de stille reserves als beschikbare weerstandscapaciteit): $8,5 / 6,7 = 1,3$

8.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1215 hectare. In deze ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig ten behoeve van de infrastructuur en voorzieningen.

In Leiderdorp bestaan deze kapitaalgoederen uit wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken en gebouwen. De beoogde kwaliteit van deze kapitaalgoederen bepaalt de intensiviteit en zo de (jaarlijkse) kosten van onderhoud.

Voor het grootste deel van het openbaar gebied, de woonomgeving, is het zogenaamde standaardniveau van toepassing. Bij enkele moderne woonwijken, zoals Buitenhof en Voorhof, wordt standaard-plus nagestreefd. Ook is op sommige wegen en representatieve locaties zoals Winkelhof een hoger onderhoudsniveau wenselijk.

Voor toekomstig onderhoud zal in 2006 gestart worden met de inventarisering van areaaluitbreidingen ten gevolge van de diverse bouwontwikkelingen.

Beleidsdocumenten

- Bedrijfsplan UOR/BBOR (1998)
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (1998)
- Gemeentelijk Rioleringsplan (1996)
- Groenstructuurplan Leiderdorp (2000)
- Groene kwaliteit in Leiderdorp (2003)
- Beleidsplan openbare verlichting (2004)
- Baggeren (1998)
- Meerjaren asfalt/belijningen onderhoudscontract (2003)

Wegen

Leiderdorp heeft circa 100 km aan wegen. Een praktisch hulpmiddel voor het beheer van wegen zijn de zogenaamde genormeerde kostensystemen. Een van deze systemen is het rationeel wegbeheersysteem. Dit systeem helpt bij het opstellen van het meerjarenprogramma. Het kwaliteitsniveau van de wegen wordt bepaald conform het Bedrijfsplan Samen voor de openbare ruimte. Voor een aantal wegen en pleinen wordt het kwaliteitsniveau standaard-plus (bijvoorbeeld Voorhof) of bijzonder (bijvoorbeeld het centrumplein) nagestreefd. Ook de mate van onderhoud is hieraan gekoppeld in termen van intensief of extensief. Dit niveau ligt hoger dan het landelijke gemiddelde.

Eind december 2004 is de provinciale weg N445 door de provincie in eigendom en onderhoud overgedragen aan de gemeente. Dit betekent dat in de toekomst extra aanspraken zul-

len worden gemaakt op de voorziening onderhoud wegen. Om deze extra aanspraken mogelijk te maken is het noodzakelijk dat de jaarlijkse dotatie in de post wegen structureel verhoogd wordt.

Vanwege Raamovereenkomst Onderhoud Asfaltverhardingen wordt aan diverse asfaltwegen groot onderhoud gepleegd. In 2006 wordt de inhaalslag voor het onderhoud aan de belijningen afgerond.

Riolering

In 2005 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) door de gemeenteraad vastgesteld. Over het algemeen is de riolering van goede kwaliteit en levert ze weinig problemen op. Dit controleren we jaarlijks door reiniging van het rioolstelsel gevolgd door video-inspecties.

In overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland vinden activiteiten plaats om de waterkwaliteit te verbeteren. Het gaat om projecten als:

- het afkoppelonderzoek (het verminderen van de afvoer van regenwater naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie in Leiden Noord)
- het vergroten van berging in het rioolstelsel, ten behoeve van overstortsanering (4 stuks)
- de realisatie van een bergbezinkbassin op de hoek van de Van Diepeningenlaan en de Persant Snoepweg en een bergbezinkleiding in de wijk De Schansen.
- het aansluiten van ongerioleerde woningen aan de Hoofdstraat en het Jaagpad ter hoogte van de Doesbrug zal in nauwe samenwerking met Provinciale Waterstaat uitgevoerd worden. Deze samenwerking is gezocht omdat Provinciale Waterstaat gelijktijdig op deze locatie de oeverbescherming van de Oude Rijn zal vervangen.

De zorg van de riolering wordt volledig gefinancierd door het rioolrecht. Het rioolrecht was in 2005 in de gemeente Leiderdorp de op één na laagste van de provincie Zuid-Holland (alleen Rijswijk is lager) en is voor 2006 bepaald op € 0,41 per m³.

Water

Onder de term water vallen onder andere baggeren en oeverbescherming.

Het kwaliteitsniveau voor het baggeren wordt bepaald door het Waterschap de Oude Rijnstromen. De gemeente voert de werkzaamheden uit volgens het meerjarenplan Baggeren.

In 2006 zal een nieuw slibdepot gerealiseerd worden in de Munnikenpolder. Daardoor kan het baggerprogramma worden gecontinueerd. In een periode van circa 10 jaar wordt de gehele gemeente gebaggerd. Na het baggeren in de wijken Binnenhof en Voorhof in 2006 wordt de 10-jarige cyclus afgesloten. Vanaf 2007 start de cyclus opnieuw.

In 2006 zal gestart worden met het opstellen van een beheerplan voor oeverbescherming. Er zijn geen landelijke normen beschikbaar. De gemeente zal zelf het kwaliteitsniveau van de oeverbescherming bepalen.

Groen

Leiderdorp beschikt over 40 hectare aan openbaar groen, inclusief de in 2005 in eigendom en onderhoud van de provincie aan de gemeente overgedragen bermen langs de N445.

In 2004 is besloten het onderhoud van het groen in de wijken weer in eigen beheer te nemen. Hiermee is in 2005 een start gemaakt met het opstellen van een werkplan. Dit onderhoud zal in 2006 in eigen beheer (met eigen personeel in wijkteams) worden uitgevoerd.

In 2006 zullen de volgende werkzaamheden die staan beschreven in onderhoudsbestekken, worden uitbesteed: onkruidbeheersing op verharding; maaien gazons; schonen watergangen en maaien bermen; sportvelden.

In de grote recreatiegebieden zoals De Bloemerd en De Houtkamp is de inrichtingskwaliteit sober en is zodoende sprake van extensief onderhoud. Het onderhoud van De Bloemerd is

uitbested. Om de natuurwaarden te kunnen verhogen zijn eerst eindbeelden geformuleerd. Deze eindbeelden worden vertaald naar een beheerplan, waarin de beheermaatregelen een plaats krijgen. In 2004/2005 is dit voor De Bloemerd gedaan en in 2005 is met het nieuwe beheer gestart. In 2005/2006 zal dit ook voor De Houtkamp gebeuren.

Openbare verlichting

Het onderhoud wordt uitgevoerd conform het meerjarenplan Openbare Verlichting, gebaseerd op het beleidsplan OV. De aanbevelingen voor de openbare verlichting van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) zijn daarbij uitgangspunt. In 2006 zal gewerkt worden met een Dienstverleningsovereenkomst voor het beheer van de openbare verlichting.

Civieltechnische kunstwerken

Sinds 2000 wordt jaarlijks een aantal van de civieltechnische kunstwerken door een extern bureau geïnspecteerd. Dit bureau vertaalt de geconstateerde mankementen in reparatiekosten, die in de meerjarenplanning worden ondergebracht. Dit jaar zal aan een vijftal houten bruggen groot onderhoud worden gepleegd. Tevens zullen de steigers in De Bloemerd worden gerenoveerd.

Verkeersregelinstallaties

De verkeersregelinstallaties op de kruispunten Engelendaal-Rietschans-Van der Havelaan en N445-Engelendaal zullen in combinatie met de infrastructurele aanpassingen die voortvloeien uit het Integraal Verkeers- en Vervoerplan worden vervangen. Verder is de installatie op het kruispunt Persant Snoepweg – Acacialaan – Van der Valk Boumanweg tegelijkertijd met de asfaltwerkzaamheden vervangen

Gebouwen

Onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, waaronder het groot onderhoud aan de openbare- en bijzondere schoolgebouwen, is gesystematiseerd binnen het onderhoudsprogramma Planon. Medewerkers van de gemeente bekijken vervolgens de in het programma aangegeven onderhoudswerkzaamheden en beoordelen of deze werkzaamheden daadwerkelijk nodig zijn.

Eens in de drie jaar wordt het programma Planon geactualiseerd door de oorspronkelijke leverancier op basis van een offerte.

Voor het jaar 2006 zijn diverse voorzieningen aan de volgende gemeentelijke panden gepland.

Gemeentehuis:

- Nieuwe laag bitumineuze dakbedekking aanbrengen op alle platte dakgedeelten
- Nevelbevochtigers van de luchtbehandelinginstallatie vervangen in de technische ruimte op de 3e verdieping
- Groepsvervangings van alle TL-buizen in de kantoorruimten

Garagecomplex aan de Simon Smitweg 9:

- Uitbreiden van de ruimte voor de Regionale Hulpdienst in de brandweergarage

Gebouw Doesmeer aan de Hoogmadeseweg 70:

- Alle dubbelwandige kunststof dakkoepels zullen worden vervangen
- Nieuw pakket bitumineuze dakbedekking aanbrengen alsmede alle versleten loodslabben in aansluiting met de dakvlakken
- Vervangen van de oude dakventilatoren

Gebouw Buitenhoflaan 1:

- Nieuwe laag dakbedekking aanbrengen op het platte dak
- Aanbrengen van een nieuw inbraakalarmsysteem

Muzenhof:

- In verband met de toekomstige sloop zal slechts het allernoodzakelijkste onderhoud uitgevoerd moeten worden

Willem de Zwijgerlaan 1:

- Het buitenschilderwerk is erg slecht en zal derhalve ter voorkoming van aantasting van de houten geveldelen beslist uitgevoerd moeten worden

De besturen van de scholen voeren het benodigde onderhoud zelf uit op basis van meerjarenplanning van Planon. Het bestrijden van legionella is en blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente. Een keer per jaar worden de verzoeken van de schoolbesturen voor de huisvestingvoorzieningen beoordeeld door de afdeling Gemeentewerken en voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wat kost het?

DOTATIES IN VOORZIENINGEN x € 1.000	Programma	2005	2006	2007	2008	2009
Wegen	2	857	918	918	918	918
Water	2	47	43	43	43	43
Groen	2	111	130	130	130	130
Openbare verlichting	2	143	145	145	145	145
Civieltechn. kunstwerken	2	9	7	7	7	7
Gebouwen	kpl	313	398	398	398	398
Totaal dotaties voorzieningen		1.480	1.640	1.640	1.640	1.640
KAPITAALLASTEN VERVANGINGS- INVESTERINGEN x € 1.000	Programma	2005	2006	2007	2008	2009
Verkeersregelinstallaties	2	51	48	73	86	95
Riolering	2	184	230	272	303	346
Totaal kapitaallasten		235	278	346	388	441
Totaal t.l.v exploitatie		1.715	1.918	1.986	2.028	2.081
ONTTREKKINGEN UIT VOORZIENINGEN x € 1.000		2005	2006	2007	2008	2009
Wegen		917	806	657	874	987
Water		32	14	14	46	46
Groen		104	200	200	200	200
Openbare verlichting		161	56	56	42	102
Civieltechn. kunstwerken		18	5	5	5	5
Gebouwen		104	460	452	372	588
Totaal baten paragraaf		1.335	1.541	1.382	1.539	1.928

8.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

De burger verwacht van de gemeente dat de inkomsten en uitgaven rechtmatig en doeltreffend zijn en dat de gemeente betrouwbaar en transparant is. Deze criteria zijn tevens van toepassing op de bedrijfsvoering van de gemeentelijke organisatie. De bedrijfsvoering omvat

zowel de primaire processen (dienstverlening aan de burgers, beleidsprocessen en bestuurlijke processen) als de ondersteunende, meer intern gerichte processen.

Aan de begroting 2006 liggen, net als in voorgaande jaren, de Toekomstvisie 2015 en het Collegeprogramma 2002-2006 Toekomst in uitvoering ten grondslag. Daarnaast vormen de vele beleidsnota's een belangrijke input. Al deze documenten hebben geleid tot deze programmabegroting. De bedrijfsvoering zal zodanig worden ingericht dat de programmabegroting, de productenraming en de daaraan ten grondslag liggende werkplannen van de ambtelijke organisatie kunnen worden gerealiseerd.

Daarnaast speelt de gemeente tijdig in op maatschappelijke ontwikkelingen en wensen van de burgers. Ze vindt het daarbij van belang burgers meer bij de primaire processen te betrekken. De informatiestromen naar het college en de gemeenteraad moeten zodanig worden aangepast, dat de uitvoering van de begroting en de productenraming kan worden gevolgd en bijgestuurd.

Organisatie

Organisatievisie

De in 2002 ontwikkelde organisatievisie heeft als uitgangspunt een organisatie die zich richt op de vraag van de burgers en waar mogelijk anticipeert op deze vraag. Hiertoe moet de organisatie georiënteerd zijn op de buitenwereld én voor die buitenwereld transparant en benaderbaar zijn. De geleverde diensten en producten moeten de toets der vergelijking kunnen doorstaan met de goede voorbeelden uit de profit-sector. De burger wordt behandeld als klant, ook in die gevallen waarbij sprake is van gedwongen winkelnering en het streven naar klanttevredenheid niet altijd vanzelfsprekend lijkt te zijn. Voorwaarde om tot goede diensten en producten te komen is dat de complexe maatschappelijke vraagstukken die op de gemeente afkomen op een integrale wijze worden benaderd.

Ook moet voortdurend sprake zijn van kwaliteitszorg en open communicatielijnen met de burger. Doelen moeten van strategisch tot operationeel voldoen aan de zogenaamde SMART-principes: Specifiek, Meetbaar, Aanwijsbaar, Realistisch en Tijdgebonden.

De organisatie die in deze visie past, baseert zijn structuur op de vraagpatronen van de burgers. Publiekscontacten moeten bovendien zoveel mogelijk aan de 'voorkant' van de organisatie worden afgehandeld.

Omdat de organisatie uit publieke middelen wordt gefinancierd, zal efficiënt met middelen en ambtelijke capaciteit moeten worden omgegaan. Tussen kwaliteit en capaciteit bestaat altijd een spanningsveld. In dit spanningsveld zoekt de gemeente naar een structuur waarin maximale beleidsinhoudelijke en organisatorische samenhang bestaat en zo min mogelijk coördinatielast. Doelmatigheid en kwaliteit worden vergroot door de inhoudelijke kwaliteitstoets en afstemming zo laag mogelijk in de organisatie te leggen en leidinggevend de rol te geven van procesmanagers.

Doel moet zijn dat zoveel mogelijk mensen zich bezig houden met de inhoudelijke, direct productieve kant van het werk. Dit betekent dat de procesmanagementlaag beperkt in omvang kan zijn en dat de kwantitatieve verhouding tussen staf en lijn gezond moet zijn. Deze werkwijze zal gemonitord moeten worden om te kunnen volgen dat we de geformuleerde uitgangspunten ook daadwerkelijk realiseren.

Om aan de voortdurend veranderende vraag te voldoen en zo min mogelijk kwetsbaar te zijn voor personeelwisselingen en uitval, is het van belang de organisatie op te bouwen volgens het motto 'generalisten waar het kan, specialisten waar het moet'.

De medewerker voldoet in deze visie aan het volgende profiel: hij laat zich leiden door de vraag van de klant, stelt zich pro-actief op, neemt verantwoordelijkheid en wenst verantwoording af te leggen. Bij verantwoordelijkheid nemen hoort verantwoordelijkheid en bevoegdheden krijgen. De structuur van de processen en de verantwoordelijkheidverdeling moet aansluiten bij de gewenste cultuur.

De stijl van leidinggeven die hierbij past is situatief bepaald, maar gaat sterk uit van appelleren aan de eigen verantwoordelijkheid van de medewerker binnen de mogelijkheden die er zijn, waarbij specifiek aandacht is voor houding- en gedragaspecten. Op de inhoud wordt immers door de medewerker zelf en door clusterteams onderling gestuurd. Afrekening en controle op de inhoud vindt plaats op basis van vooraf gemaakte prestatieafspraken.

De kernwaarden van de organisatie - vraaggericht, transparant, verantwoordelijk en pro-actief - vormen bij elke stap een belangrijk vertrekpunt, en horen bij elke medewerker als vanzelfsprekend in het handelen terug te keren.

Gemeentewinkel

In 2004 is het project Gemeentewinkel gestart. Doel is te komen tot een kwalitatief betere dienstverlening aan de burgers. Belangrijke uitgangspunten zijn dat de dienstverleningsrelaties tussen burgers en de gemeente worden ingericht vanuit de logica van de burger en dat zoveel als mogelijk de dienstverlening aan de burger aan de voorkant van de organisatie (Gemeentewinkel) plaatsvindt. Belangrijk hierbij is dat alle processen binnen de organisatie hieraan ondersteunend zijn. Het project bestaat uit vier deelprojecten, namelijk Procesbeheer, Fysieke ruimte, ICT en Personeel. Het project zal eind 2005 op al deze onderdelen zijn gerealiseerd. De volledige implementatie (d.w.z. de geclusterde integrale vraagloketten) zal zijn afgerond in het eerste kwartaal van 2006. De Gemeentewinkel is eveneens de basis voor een verdere kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door de gemeente. Vooral bij het digitale loket zijn de komende jaren veel ontwikkelingen te verwachten. Een solide organisatie van de Gemeentewinkel biedt een goede basis om de digitale dienstverlening, zoals ook is verwoord in het kabinetsbeleid, verder te ontwikkelen.

Verder is op dit moment landelijk het idee ontstaan om de gemeentelijke overheid als eerste aanspreekpunt te laten fungeren voor een burger, bedrijf of maatschappelijke instelling voor de gezamenlijke dienstverlenende Nederlandse overheden. Het basisconcept Gemeentewinkel biedt hiervoor mogelijkheden.

Organisatieontwikkeling

Medio 2004 is door burgemeester en wethouders en het managementteam een eerste verkenning gestart naar de uitwerking van een nieuw organisatiemodel om de beoogde kwalitatieve verbetering die met de Gemeentewinkel wordt beoogd, organisatiebreed te realiseren. In 2005 zijn de voorbereidingen gestart om in de eerste helft van 2006 het nieuwe organisatiemodel in te richten. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie zal bestaan uit een aantal grote clusters, te weten: Dienstverlening (Gemeentewinkel), Beheer (Gemeentewerken), Beleid en Ondersteuning.

Ontwikkeling bedrijfsvoering

Voorheen was de bedrijfsvoering voornamelijk gericht op de ondersteunende processen (sterk op middelen georiënteerd). De primaire processen verliepen veelal gescheiden van de voor planning en control ontwikkelde instrumenten. Om de herkenbaarheid van gemeentelijke activiteiten te vergroten, is een ontwikkeling ingezet om te komen tot een meer externe en omgevingsgerichte bedrijfsvoering. Hierbij zal steeds meer nadruk komen te liggen op het managen van processen met ondersteuning van sterk geautomatiseerde (workflow)systemen. Het spreekt voor zich dat goed georganiseerd gegevensbeheer een belangrijke randvoorwaarde is, zowel vanuit functionele als technische invalshoek.

Planning en control

In het duale stelsel bestaan twee begrotingsdocumenten (programmabegroting en productenraming), die samen het referentiekader vormen voor de periodieke rapportages die in enig jaar worden geproduceerd.

De programmabegroting en de productenraming sluiten aan bij de door de wetgever beoogde taakverdeling tussen gemeenteraad en college. De begroting richt zich in versterkte mate op de beoogde gevolgen voor burgers en belanghebbenden. De begroting stelt de beleidsmatige en financiële kaders. De productenraming staat in het teken van uitvoering van de begroting.

In de voor- en najaarsnota en in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de voortgang van de realisatie van de in de programmabegroting opgenomen doelstellingen.

Wat betreft de productenraming worden tweemaal per jaar managementrapportages opgesteld, zodat het college van burgemeester en wethouders inzicht krijgt in de voortgang en de bedrijfsvoering.

De planning-en controlcyclus is toegesneden op de taakverdeling van gemeenteraad en college. Voor de raad ligt de nadruk op de kaderstellende en controlerende taak, voor het college op de uitvoerende en beheersmatige kant.

Om de controlfunctie te versterken wordt meer gewerkt met een vorm van continue risicoanalyse, die eraan bijdraagt het anticiperend vermogen van de gemeente te vergroten. De analyse betreft niet alleen de financiële risico's. Ook bij andere soorten risico's wordt onderzocht waar de belangen van de gemeente liggen en welke bedreigingen er zijn die conflicteren met deze belangen.

Eind 2005 is de Financiële Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid

De controlerende taak van de raad is vooral vastgelegd in de Controleverordening (artikel 213) en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (artikel 213a). De uit de verordeningen voortkomende rapportages vormen voor de raad een belangrijk instrument bij de invulling van zijn controlerende taak. De rapportages die voorkomen uit de Verordening op de doelmatigheid en doeltreffendheid spelen in het beheersen van de bedrijfsprocessen een belangrijke rol. Aan het eind van elk jaar wordt het plan van aanpak voor het volgende jaar aan de raad voorgelegd. Na afloop van een controle wordt over de bevindingen gerapporteerd.

Opdracht aan de accountant

Vanuit de Controleverordening (artikel 213) dient de raad opdracht te verstrekken aan de accountant voor de controle van de jaarrekening en de administratieve organisatie. In 2005 is de aanbestedingsprocedure afgerond en is de opdracht voor de controlejaren 2005 tot en met 2008 aan Ernst & Young Accountants gegund.

Juridische controle

Het belang van juridische controle wordt steeds groter omdat de risico's bij het handelen van de gemeente binnen strakke wettelijke kaders steeds groter worden en in toenemende mate claims worden ingediend. Daartoe wordt de komende jaren extra aandacht besteed aan de juridische kwaliteitszorg.

Inmiddels is een aantal zaken opgestart. In 2005 is door bureau Eiffel een 'legal audit' uitgevoerd binnen de gemeentelijke organisatie. Het doel van deze legal audit is tweeledig:

1. het eindrapport van deze audit fungeert als een nulmeting van de huidige juridische kwaliteit en
2. met de legal audit wordt een startpunt gecreëerd om de juridische kwaliteitszorg verder te ontwikkelen.

Extra capaciteit zal worden ingezet om de aanbevelingen uit het eindrapport te implementeren in de organisatie.

Personeelsbeleid

Ontwikkelingen

Naast het wijzigen van de organisatiestructuur, zal in het personeelsbeleid ook de cultuur veel aandacht krijgen. De organisatie heeft zich tot doel gesteld zodanig te (gaan) functioneren dat een open, klantgerichte relatie met burgers, bedrijven en instellingen ontstaat. Dit vraagt een flexibele organisatie, die met de benodigde competenties kan inspelen op actuele ontwikkelingen. Verdere ontwikkeling van personeel is daarvoor noodzakelijk. Immers, resultaten zijn alleen haalbaar als de medewerkers de doelstellingen niet alleen onderschrijven, maar ook met enthousiasme en juiste inzet weten uit te voeren. Werving en selectie, functionering- en beoordelingscyclus, loopbaanplanning en opleidingen zullen deze ontwikkelingen moeten ondersteunen en versterken.

Een aantal onderwerpen kan nader worden uitgewerkt nadat er meer duidelijkheid is over de gevolgen van de nieuwe organisatie-inrichting, het gemeentelijk personeelsbeleid is vastgesteld en de pilot van competentie management is afgerond. Het gaat vooral om het optimaliseren van bestaande personeelsinstrumenten en leeftijdsbewust personeelsbeleid.

Het komend jaar zullen de mogelijkheden van e-hrm (electronisch human resource management) verder worden verkend en waar mogelijk zal daar invulling aan worden gegeven. Daarnaast zullen het integriteitbeleid, ziekteverzuimbeleid en het introductiebeleid worden aangepast.

Competentiemanagement

Na de pilot bij de Gemeentewinkel in 2005 zal worden besloten of in de gehele organisatie competentie management zal worden ingevoerd.

Competentiemanagement is een hulpmiddel om de dialoog tussen leiding en medewerkers te verstevigen. De dialoog over wederzijdse (gedrags)verwachtingen. Competentiemanagement past binnen de organisatieontwikkeling die is ingezet. Het kan een goede bijdrage tot succes leveren. Competentiemanagement is het optimaal benutten van en het sturen op competenties.

Competenties zijn vaardigheden, houding en gedrag waaraan iemand, naast zijn kennis, moet voldoen om een bepaalde functie met succes te kunnen vervullen. Dit uit zich in concreet en waarneembaar gedrag en wordt verwoord met specifieke competentie benamingen. Het praten over competenties heeft alleen zin als dit gekoppeld wordt aan werkafspraken. De werkafspraken bepalen de inhoud en omvang van de te verrichten taken; de competenties het benodigde succesvolle gedrag om de taken te verrichten.

Competentiemanagement past bij resultaatgericht werken. De resultaten worden bereikt door te sturen op gedrag, naast inhoud en omvang van het werk.

Arbeidsomstandigheden

In de Arbo-wetgeving is per 1 juli 2005 een en ander veranderd. In de nieuwe wet kunnen werkgevers kiezen voor een externe arbodienst. Maar ook kunnen bepaalde taken door externe arbodeskundigen worden uitgevoerd en andere taken door eigen medewerkers. De Risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) kan ook door een gecertificeerde interne deskundige worden getoetst. Leiderdorp kiest ervoor om het bestaande contract met de Arbo-dienst Schermer Trommel en De Jong voort te zetten.

Vanaf nu moet elk bedrijf minimaal één preventiemedewerker aanstellen. Deze is deskundig op het gebied van arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheid. Het komend jaar zal dit verder worden uitgewerkt.

Het in 2005 gestarte Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek (PAGO) voor beeldschermwerk en werkdruk zal in 2006 een vervolg krijgen. Met name de fysieke belasting bij Gemeentewerken zal worden onderzocht.

Het trainingstraject op het gebied van agressie en geweld, zal voor de medewerkers van WIZ (Wonen, Inkomen en Zorg) en PUB (Publiekszaken) worden gecontinueerd.

Ziekteverzuim

In 2004 is het Arboconvenant Gemeenten afgesloten. Hierin hebben de sociale partners en het ministerie van SZW afspraken gemaakt over het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en het terugdringen van het ziekteverzuim in de sector gemeenten. De hoofddoelstelling van het arboconvenant was een reductie van tenminste 1% in 2004 ten opzichte van 2000. De gerealiseerde verzuimreductie is landelijk 1,9% geworden en het verzuimpercentage bedraagt nu 6,4%. Binnen onze organisatie is het verzuim gedaald van 6,7% in 2000 naar 5,2% in 2004. Dat betekent een daling van 1,5%, waarmee de hoofddoelstelling ruim is gehaald.

In 2006 zal zowel op preventiegebied als op het gebied van het naleven van de ziekteverzuimregels de vinger aan de pols worden gehouden.

Formatie en personeelskosten

De formatie bestaat uit 192,84 fte. De loonkosten die daarvoor in 2006 zijn begroot, bedragen € 10.825.458.

Doel	Indicatoren	begroot 2005	begroot 2006	verschil
Salarislasten algemeen	10.825	9.770	1.055	11%
Inhuur derden algemeen	508	922	413-	-45%
Onderzoek en advies algemeen	615	717	102-	-14%
Totaal	12.025	11.751	274	

De stijging in salarislasten heeft een aantal oorzaken. In 2005 is een aantal vacatures niet vervuld maar met tijdelijke inhuur opgelost. De vrijval in salarislasten is in die gevallen overgeheveld naar het inhuurbudget van de betreffende afdeling. Daarnaast zijn de lasten voor de afdeling Gemeentewerken ten opzichte van 2005 gestegen met ruim € 500.000 als gevolg van de reorganisatie van de afdeling en het in eigen beheer nemen van groenonderhoud. Voor het groenonderhoud worden medewerkers (8 fte) in dienst genomen. Een laatste oorzaak heeft betrekking op de wijze van begroten van variabele en vaste lasten zoals reis- en kinderopvangkosten. Deze zijn voor 2006 (op basis van werkelijke lasten 2004) als toeslag op de salarislasten geraamd. Voorheen werden deze posten elders begroot. Het gaat hierbij om ruim € 350.000.

De gemeente heeft ruim 200 medewerkers in dienst, waarvan ongeveer 46% vrouw is. Ongeveer 40% van de medewerkers werkt in deeltijd. Het verloop ligt rond de 10%. Het percentage medewerkers dat wordt bezoldigd volgens het maximum van de salarisschaal is 55%.

Informatiebeleid

Het beleid van de gemeente op het gebied van ICT (informatie- en communicatietechnologie) in de periode 2006 t/m 2011 is vastgelegd in het Informatiebeleidsplan dat in 2005 is opgesteld. Deze visie legt de nadruk op een sterke procesondersteunende ICT-structuur ten behoeve van de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan en communicatie met de klanten van de gemeente. Een en ander is gebaseerd op een sterke structuur met betrekking tot het gegevensbeheer en de informatievoorziening van raad tot medewerker.

De ICT-visie leidt tot een aantal projecten die in de komende jaren tot resultaten zullen leiden. Het spreekt voor zich dat behoorlijk geïnvesteerd zal worden om de doelstellingen te bereiken.

- Zo zal onder meer worden gewerkt aan de mogelijkheid voor burgers om transacties via internet af te handelen.
- Verder wordt de interne bedrijfsvoering verbeterd door middel van een vastgoedinformatiesysteem waarin alle geografische informatie in een digitaal systeem (GIS) verzameld worden. Hierbij spelen de wettelijke verplichtingen vanuit de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (Puberr) een leidende rol. De implementatie van de Wet Puberr heeft derhalve een zeer hoge prioriteit. Het niet voldoen aan deze verplichting kan namelijk tot aanzienlijke schadeclaims van burgers, bedrijven en instellingen leiden.
- Een andere pijler betreft het ontsluiten van de gemeentelijke documenten via een informatiesysteem.
- Daarnaast zal ook het contractenbeheer geautomatiseerd worden, opdat tijdig indexatie van huur, erfpacht, jachtrecht, pacht en overige leveringen tot stand komen.

8.4 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente Leiderdorp een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of door middel van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn.

Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Ontwikkelingen

Holland Rijnland

Leiderdorp is voor een sterke regio. De totstandkoming van Holland Rijnland is een goede ontwikkeling. De regio heeft ambitie en kan een belangrijke meerwaarde vervullen op een groot aantal beleidsterreinen. Ontwikkelingen als de totstandkoming van de Wet gemeen-

schappelijke regelingen (Wgr)-plus bieden kansen voor de regio. Leiderdorp is er voorstander van dat deze kansen onderzocht en benut worden.

Veiligheidsregio

Het regionale politiekorps, de regionale brandweer, de organisatie voor Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Centrale Post Ambulancevervoer (CPA) zijn gebundeld in één overkoepelende organisatie: de Veiligheidsregio Hollands Midden.

Doel van de Veiligheidsregio is versterking van de onderlinge samenwerking van de hulpverleningsdiensten en de gemeenten in Hollands Midden. Om beter voorbereid te zijn op rampenbestrijding en om de toenemende risico's bij rampen en grote ongelukken beter te kunnen beheersen, is versterking van de samenwerking geboden. Ook moet de Veiligheidsregio leiden tot minder 'bestuurlijke drukte'. De bestuurlijke betrokkenheid bij de afzonderlijke hulpverleningsdiensten en gemeenten wordt gecoördineerd en gebundeld in de Veiligheidsregio. Dat kost minder tijd en vermindert communicatierisico's. Bovendien zal de samenwerking tussen de uitvoerende diensten en gemeenten aanzienlijk verbeteren.

Het initiatief in Hollands Midden is in lijn met de kabinetsplannen voor een landelijk stelsel van veiligheidsregio's. Tekortkomingen bij de bestrijding van rampen trokken in de afgelopen jaren veel aandacht. Rapporten en evaluaties toonden de noodzaak van verbeteringen in de organisatie van de rampenbestrijding aan. De bestuurders in Hollands Midden zetten met de vorming van een Veiligheidsregio belangrijke stappen om die verbeteringen te bereiken.

Namens het onderdeel Regionale brandweer zit burgemeester Zonnevylle in dit Veiligheidsbestuur.

Streekmuziekschool Rijnakkoord

De gemeenschappelijke regeling inzake oprichting en instandhouding van een streekmuziekschool is per 1 januari 2006 ontbonden. Deze gemeenschappelijke regeling is niet meer opgenomen in het onderstaande overzicht. Eventuele financiële consequenties van de liquidatie staan elders in deze begroting vermeld.

Veranderingen zorgverzekeringen

Op dit moment zijn gemeenteambtenaren verplicht verzekerd op grond van de zogeheten IZA-regeling. IZA staat voor Instituut Zorgverzekering Ambtenaren.

Per 1 januari 2006 wordt de nieuwe Zorgverzekeringswet ingevoerd. Deze wet vervangt niet alleen het huidige ziekenfonds en particuliere ziektekostenregelingen, maar ook de publiekrechtelijke regelingen. Het IZA zal daarom worden opgeheven. Bij het samenstellen van de begroting 2006 was nog onbekend hoe de nieuwe sectorale ziektekostenregeling eruit gaat zien.

Overzicht verbonden partijen

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (4)																								
Vestigingsplaats	Lisse																								
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling																								
Activiteiten	<p>Het vaststellen van gemeenschappelijk beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten.</p> <p>Het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek.</p> <p>Het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren.</p> <p>Het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.</p> <p>De taken van Holland Rijnland hebben betrekking op de beleidsvelden Ruimte, Economische zaken, Sociale Agenda en Verkeer en Vervoer.</p>																								
Financieel belang gemeente	<p>Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.</p> <p>De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage per inwoner.</p> <p>2004: € 329.000</p> <p>2005: € 287.000 (€ 12,94 per inwoner)</p> <p>2006: € 313.000 (€ 11,94 per inwoner)</p>																								
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee raadsleden en één collegelid. Er is geen vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur.																								
Kerncijfers verbonden partij	<p>Holland Rijnland is op 1-10-2004 ontstaan als een fusie van vijf gemeenschappelijke regelingen in de Leidse regio met het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek. De cijfers over 2004 zijn dus gesplitst weergegeven.</p> <table border="0"> <tr> <td><i>SLR en SDB</i></td> <td><i>1-1-2004</i></td> <td><i>30-9-2004</i></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td></td> <td>709.835</td> </tr> <tr> <td><i>Holland Rijnland</i></td> <td><i>1-10-2004</i></td> <td><i>31-12-2004</i></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>261.174</td> <td>271.406</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>11.286.299</td> <td>11.183.779</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td></td> <td>90.999</td> </tr> </table> <p>Jaarresultaat 2004 totaal : € 800.834</p>	<i>SLR en SDB</i>	<i>1-1-2004</i>	<i>30-9-2004</i>	Eigen vermogen			Vreemd vermogen			Jaarresultaat		709.835	<i>Holland Rijnland</i>	<i>1-10-2004</i>	<i>31-12-2004</i>	Eigen vermogen	261.174	271.406	Vreemd vermogen	11.286.299	11.183.779	Jaarresultaat		90.999
<i>SLR en SDB</i>	<i>1-1-2004</i>	<i>30-9-2004</i>																							
Eigen vermogen																									
Vreemd vermogen																									
Jaarresultaat		709.835																							
<i>Holland Rijnland</i>	<i>1-10-2004</i>	<i>31-12-2004</i>																							
Eigen vermogen	261.174	271.406																							
Vreemd vermogen	11.286.299	11.183.779																							
Jaarresultaat		90.999																							
Overige informatie	<p>Primaathouder: afdeling Control, Besturing en Strategie (CBS)</p> <p>Website: www.hollandrijnland.net</p>																								

Naam (programmanummer)	Milieudienst West Holland (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Activiteiten	Uitvoering van de wettelijke taken zoals de vergunningverlening en handhaving van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (m.n. Bouwstoffenbesluit), en advisering van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken zoals ruimtelijke planvorming en verkeersbeleid.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks worden een begroting en Milieuprogramma opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage per inwoner.	
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder milieu).	
Kerncijfers verbonden partij		
Overige informatie	Primaathouder: afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) Website: www.mdwh.nl	

Naam (programmanummer)	Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden eo, Gevulei (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Activiteiten	Verwerken van afval, in bijzonder Restafval, Grofvuil, GFT-afval, KCA en de PA-20 containers. Bevorderen van hergebruik goederen door middel van het kringloopbedrijf en recycling.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. 2004: € 1.161.000 2005: € 1.262.000 2006: € 1.256.419	
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder milieu). De wethouder milieu heeft tevens plaats in het Dagelijks Bestuur.	
Kerncijfers verbonden partij		
Overige informatie	Primaathouder: afdeling Gemeentewerken (GW)	

Naam (programmanummer)	Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 (2)	
Vestigingsplaats	Rotterdam	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam (Wgr, art.94,95)	
Activiteiten	Doel van de regeling is het bevorderen dat de behandeling van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de veranderingen aan de A4, deskundig en op gelijke wijze plaatsvinden.	
Financieel belang gemeente Bestuurlijk belang gemeente	- De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door een collegelid. Dit collegelid is per april 2005 tevens lid van het Dagelijks Bestuur.	
Kerncijfers verbonden partij	1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	nvt
	Vreemd vermogen	nvt
	Jaarresultaat	nvt
Overige informatie	Primaathouder: afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM)	

Naam (programmanummer)	GGD Zuid Holland Noord (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Activiteiten	De GGD voert taken uit die vermeld staan in de Wet collectieve preventie volksgezondheid, alsmede de taken die bij of krachtens andere wetten aan de GGD worden opgedragen. Bij deze taken kan, in overleg met de gemeenten, onderscheid worden gemaakt in de uitvoering van een uniform deel en een flexibel deel.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bedrag per inwoner. 2004: € 360.000 (€ 13,28 per inwoner) 2005: € 376.000 (€ 13,78 per inwoner) 2006: € 377.000 (€ 14,41 per inwoner)	
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een collegelid.	
Kerncijfers verbonden partij	1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	2.043.000
	Vreemd vermogen	8.040.000
	Jaarresultaat	838.000
Overige informatie	Voor 2006 staat een fusie gepland van de GGD ZHN met de GGD Hollands Midden. Doelstelling is opschaling naar het niveau van de nieuwe Veiligheidsregio's. Hiertoe zal een nieuwe gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) worden ingesteld. Primaathouder: afdeling Onderwijs, Sport en Welzijn (OSW) Website: www.ggdzhn.nl	

Naam (programmanummer)	Centrale Post Ambulancevervoer (CPA) Hollands Midden (3)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Verzorging ambulancevervoer		
Financieel belang gemeente	Geen. CPA wordt gefinancierd door de ziektekostenverzekeraars. Budget € 14 mln. Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door de burgemeester. Alle burgemeester van de deelnemende gemeenten (35) vormen het Veiligheidsbestuur van de regio voor politie, brandweer en CPA.		
Kerncijfers verbonden partij		<i>1-1-2004</i>	<i>31-12-2004</i>
	Eigen vermogen	859.090	-
	Vreemd vermogen	516.140	9.744.123
	Jaarresultaat		-136.309
Overige informatie	Zie de opmerkingen bij Veiligheidsregio. Primaathouder: afdeling Onderwijs, Sport en Welzijn (OSW)		

Naam (programmanummer)	Geneeskundige Hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) regio Hollands Midden (4)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	<p>De GHOR stelt in al haar activiteiten slechts één ding centraal: de gezondheid van (potentiële) slachtoffers van een ongeval of ramp. De kwaliteit van de hulpverlening aan een groot aantal slachtoffers moet zoveel mogelijk de kwaliteit van de spoedeisende hulpverlening aan één slachtoffer benaderen.</p> <p>De GHOR is verantwoordelijk voor drie deelprocessen binnen de rampenbestrijding:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de geneeskundige hulpverlening: opvang en zorg van slachtoffers; 2. de psychosociale nazorg. Hierbij gaat het om de collectieve psychosociale opvang en nazorg van slachtoffers en hun verwanten; 3. de openbare gezondheidszorg, waarbij het gaat om de beoordeling van maatregelen tegen schadelijke invloeden op de gezondheid via voedsel, water, bodem en lucht door blootstelling tijdens een ramp en door eventuele achterblijvende besmetting. <p>Om aan deze verantwoordelijkheden te kunnen voldoen is de GHOR afhankelijk van uitvoerende zorginstellingen, maar ook van multidisciplinaire rampenbestrijdingspartners. Samenwerking tussen zorginstellingen, regionale brandweer en politie is daarom van groot belang.</p>		
Financieel belang gemeente	<p>Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.</p> <p>De bijdrage van de gemeente betreft een bedrag per inwoner.</p> <p>2005: € 5.016 (€ 0,19 per inwoner)</p> <p>2006: € 8.378 (€ 0,32 per inwoner, waarvan € 0,12 eenmalige verhoging vanwege tekort in financiering)</p>		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester. Deze heeft tevens zitting in het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij		<i>1-1-2004</i>	<i>31-12-2004</i>
	Eigen vermogen	279.000	232.000
	Vreemd vermogen	588.000	638.000
	Jaarresultaat		53.000
Overige informatie	Zie de opmerkingen onder Veiligheidsregio. Primaathouder: afdeling Publiekszaken (PUB) Website: www.ghor.hollands-midden.nl		

Naam (programmanummer)	Regionale Brandweer Hollands Midden (4)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam		
Activiteiten	<p>Doelmatige en gecoördineerd realiseren van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en brandgevaar en van ongevallen die daarmee verband houden; • het voorkomen, beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; • het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen, als bedoeld in artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen; • de hulpverlening bij brand, ongevallen en rampen. 		
Financieel belang gemeente	<p>Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bedrag per inwoner. 2004: € 188.000 (€ 7,05 per inwoner) 2005: € 193.000 (€ 7,22 per inwoner) 2006: € 184.583 (€ 7,05 per inwoner)</p>		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester, die tevens lid is van het Dagelijks Bestuur.		
Kerncijfers verbonden partij		1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	2.339.394	2.171.160
	Vreemd vermogen	4.343.348	8.641.506
	Jaarresultaat		124.143
Overige informatie	<p>In het kader van de ontwikkeling naar een Veiligheidsregio is een Veiligheidsbestuur gevormd. Hierin zijn vertegenwoordigd de politie, CPA, GHOR en de Regionale brandweer. Namens het onderdeel Regionale brandweer zit de burgemeester in dit Veiligheidsbestuur.</p> <p>Primaathouder: Brandweer (BRW) Website: www.hollands-midden.nl</p>		

Naam (programmanummer)	Hydron (5)		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Activiteiten	Tot de kernactiviteiten behoren duurzaam verzorgen van winning, productie en levering van topkwaliteit (drink)water aan particulieren en bedrijven.		
Financieel belang gemeente	<p>De gemeente heeft aandelen in Hydron naar rato van het aantal inwoners. Wijziging vindt alleen plaats bij sterke fluctuaties van dit aantal inwoners. Dividend over 2004: € 500</p>		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen. Doel is het volgen van de continuïteit van de waterlevering en de tariefsontwikkeling.		
Kerncijfers verbonden partij		1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	47.691 mln	51.146 mln
	Vreemd vermogen	188.581 mln	171.989 mln
	Jaarresultaat		3.469 mln
Overige informatie	<p>Primaathouder: afdeling Control, Besturing en Strategie (CBS) Website: www.hydron.nl</p>		

Naam (programmanummer)	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) (5)												
Vestigingsplaats	Den Haag												
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap												
Activiteiten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.												
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in de BNG. Ontvangen dividend over 2004: € 227.286 (€ 2,32 per aandeel van € 2,50)												
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen.												
Kerncijfers verbonden partij	<table> <thead> <tr> <th></th> <th>1-1-2004</th> <th>31-12-2004</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>2.565 mln</td> <td>2.592 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>81.065 mln</td> <td>85.719 mln</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td></td> <td>301 mln</td> </tr> </tbody> </table>		1-1-2004	31-12-2004	Eigen vermogen	2.565 mln	2.592 mln	Vreemd vermogen	81.065 mln	85.719 mln	Jaarresultaat		301 mln
	1-1-2004	31-12-2004											
Eigen vermogen	2.565 mln	2.592 mln											
Vreemd vermogen	81.065 mln	85.719 mln											
Jaarresultaat		301 mln											
Overige informatie	Deelname in de BNG wordt beschouwd als een duurzame belegging. Primaathouder: afdeling Financiën (FIN) Website: www.bng.nl												

Naam (programmanummer)	NUON (5)												
Vestigingsplaats	Amsterdam												
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap												
Activiteiten	Nuon is actief in de opwek, marketing, verkoop en distributie van elektriciteit, gas en warmte en daarmee samenhangende producten en diensten.												
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in NUON. Ontvangen dividend over 2004: € 351.328												
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen												
Kerncijfers verbonden partij	<table> <thead> <tr> <th></th> <th>1-1-2004</th> <th>31-12-2004</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>4.485 mln</td> <td>4.756 mln</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>6.068 mln</td> <td>6.067 mln</td> </tr> <tr> <td>Jaarresultaat</td> <td></td> <td>511 mln</td> </tr> </tbody> </table>		1-1-2004	31-12-2004	Eigen vermogen	4.485 mln	4.756 mln	Vreemd vermogen	6.068 mln	6.067 mln	Jaarresultaat		511 mln
	1-1-2004	31-12-2004											
Eigen vermogen	4.485 mln	4.756 mln											
Vreemd vermogen	6.068 mln	6.067 mln											
Jaarresultaat		511 mln											
Overige informatie	Primaathouder: afdeling Financiën (FIN) Website: www.nuon.nl												

Naam (programmanummer)	VGZ-IZA Nederland Zuid Holland (4)		
Vestigingsplaats	Delft (regiokantoor)		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Activiteiten	Voert de publiekrechtelijke ziektekostenverzekering uit voor o.a. gemeente-ambtenaren.		
Financieel belang gemeente	De gemeente betaalt per werknemer een procentuele (5,17%) en nominale premie (627 in 2005) als tegemoetkoming in de ziektekosten.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft stemrecht als deelnemer van het IZA.		
Kerncijfers verbonden partij		1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	195 mln	305 mln
	Vreemd vermogen	252 mln	260 mln
	Jaarresultaat		105 mln
Overige informatie	<p>Als gevolg van een fusie tussen IZA en VGZ in 2004 is de werkorganisatie IZA ondergebracht in de coöperatie VGZ-IZA. Als zodanig is de coöperatie VGZ-IZA een verbonden partij. Door de coöperatie is de NV IZA opgericht als verzekeringsbedrijf. Het bestuur van IZA heeft middels aandelen invloed en zeggenschap in deze NV.</p> <p>Zie de opmerkingen onder ontwikkelingen.</p> <p>Primaathouder: afdeling Personeel, Informatisering, Organisatie en Facilitaire zaken (PIOF)</p> <p>Website: www.iza.nl</p>		

Naam (programmanummer)	Regionaal bureau leerplicht (1)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Samenwerkingsovereenkomst (Experiment RBL-ZHN)		
Activiteiten	Uitvoering leerplichtwet		
Financieel belang gemeente	<p>Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.</p> <p>De gemeentelijke bijdrage is naar rato van het aantal leerplichtige leerlingen (Leiderdorp 7,8% van het totaal van 14 gemeenten.</p> <p>2004: € 52.063</p> <p>2005: € 54.000</p> <p>2006: € 54.284 (raming)</p>		
Bestuurlijk belang gemeente	De portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten vormen als gezamenlijk Portefeuillehoudersoverleg (PHO) RBL-ZHN de bestuurlijk opdrachtgever. De wethouder onderwijs neemt namens Leiderdorp deel aan dit PHO.		
Kerncijfers verbonden partij		1-1-2004	31-12-2004
	Eigen vermogen	49.296	91.517
	Vreemd vermogen	128.461	109.887
	Jaarresultaat		73.325
Overige informatie	<p>De duur van het experimentele periode is drie jaren en deze loopt 31 december 2006 af. Aan het einde van de periode wordt besloten over voortzetting.</p> <p>Primaathouder: afdeling Onderwijs, Sport en Welzijn (OSW)</p> <p>Website: www.rbl-zhn.nl</p>		

8.5 Grondbeleid

Visie

Het grondbeleid is ondersteunend aan de realisatie van programma's als ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, onderwijs, cultuur, sport en recreatie en economische infrastructuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De baten, maar vooral de financiële risico's, zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid

Het grondbeleid van Leiderdorp is vastgelegd in de nota Grondbeleid, die in maart 2001 door de raad is vastgesteld. Kernpunten van beleid zijn:

- De gemeente verwerft gronden of onroerende zaken in principe slechts als dit noodzakelijk is om de gewenste veranderingen en/of het gebruik van die gronden in de gewenste richting te sturen.
- Indien de gemeente die gewenste richting dus ook door middel van een zogenaamde exploitatieovereenkomst kan bereiken, dan verdient dat de voorkeur.
- Per uitgifte dient te worden bezien of er bijzondere voorwaarden kunnen en moeten worden gesteld aan de gronduitgifte dan wel medewerking aan een exploitatieovereenkomst.
- De gemeente hanteert bij het in exploitatie nemen dan wel verkopen van gronden voor woningbouw het uitgangspunt, dat de uit te geven gronden in principe voor gelijke delen in de sociale sector, de sector middeldure koopwoningen en de sector dure koopwoningen bebouwd worden. Toekomstige ontwikkelingen - onder meer in de woningmarkt - kunnen echter aanleiding zijn om van dat uitgangspunt af te wijken.
- De gemeente berekent de kosten zoveel mogelijk door in de grondprijzen of in een op basis van de gemeentelijke exploitatieverordening op te stellen exploitatieovereenkomst.
- Openbare ruimte wordt niet uitgegeven, tenzij deze ruimte door een planologische maatregel een andere bestemming heeft verkregen en deze uitgifte binnen die bestemming past. Uitzondering hierop vormt een in 2001 door de gemeenteraad vastgestelde Notitie verkoop groenstrookjes.
- Er worden in principe geen gronden in erfpacht uitgegeven, tenzij dit het enige instrument is om maatschappelijke voorzieningen te financieren.
- Als richtlijn voor de berekening van de uitgifteprijzen - grondprijzen, erfpachtcanons en huurprijzen - hanteert de gemeente de marktwaarde, tenzij het gemeentebestuur kiest voor een lagere uitgifteprijs omdat anders de maatschappelijk wenselijke voorziening niet tot stand kan komen. Het huidige beleid met betrekking tot de huurprijzen van volkstuinen en sportvelden wordt gehandhaafd. Deze richtlijn zal jaarlijks worden geactualiseerd.
- Aankoop van gronden die in de verre toekomst mogelijk in exploitatie worden genomen brengt risico's met zich mee. Het uitgangspunt is dat verliezen moeten worden genomen als ze zich voordoen en dat winsten pas als gerealiseerd kunnen worden beschouwd als het complex wordt afgesloten.

Organisatie

Het Ontwikkelingsbedrijf (OWB) is verantwoordelijk voor de exploitatie van de exploitatiegebieden die behoren tot het W4-project. Voor de overige exploitaties, waaronder speerpunten Centrumplan en Schansen, is afdeling ROM verantwoordelijk.

Elk jaar wordt een jaarrekening opgesteld, waarin per complex de stand van zaken wordt gemeld. Daarnaast is de financiële ontwikkeling van de complexen een specifiek aandachtspunt in de driemaandelijke managementrapportages. Tevens wordt elk half jaar een delegatie uit de raad geïnformeerd over de voortgang van de projecten W4 en Centrumplan.

De complexen

Driegatenbrug

Project is in uitvoering. Financiële deals zijn achter de rug. Inbreng gemeente is toetsing kwaliteit op te leveren buitenruimte.

Achter 't Hofje (Ruigekade)

Project stagneert als gevolg van geluidbelasting door bedrijven in de omgeving.

Boterhuispolder

Geruime tijd geleden is, anticiperend op mogelijke ontwikkelingen, grond in de Boterhuispolder aangekocht. Naar het zich laat aanzien behoudt de Boterhuispolder haar agrarische functie en wordt het recreatieve medegebruik versterkt. Daar waar zinvol zal de grondpositie van de gemeente worden benut om dit voor elkaar te krijgen.

Van Alphenplein

Oplevering van het wooncomplex en buitenruimte.

Sjelter

Realisatie van de nieuwbouw, hangende het archeologisch onderzoek.

Oude Rijn (MEAS/Rosarium)

In 2006 vindt planvoorbereiding plaats binnen in 2005 gesloten financiële deal. Aandacht gaat uit naar bouwplan, vrijstellingsprocedure.

Zwembadterrein

Gelet op de jongste uitkomsten van het luchtonderzoek zal de Brede School in 2006 gebouwd (kunnen) worden. Verder is gepland om voor één van de zogenaamde commerciële units een ontwikkelaar gevonden te hebben.

Schansen

Zie toelichting bij Grote Projecten/Schansen.

Centrumplan

Zie toelichting bij Grote projecten/Centrumplan.

W4-project

Het gaat hier om de volgende exploitaties: Vierzicht, Mauritskwartier, Plantage, Kastanjelaan, Bospoort, Parallelweg en Reconstructie Bloemerdd-Zuid. Zie toelichting bij het speerpunt W4.

Prognose totale grondexploitatie

De prognose voor het W4-project is dat na afdracht van de bijdrage aan Rijkswaterstaat een licht positief saldo rest. Het gaat om circa 44 miljoen opbrengsten, 24 miljoen kosten en 20 miljoen aan verrekening met andere projecten, waaronder de bijdrage aan de verdiepte ligging van de A4.

De prognose voor de overige grondexploitaties is dat tegenover de kosten van circa 23 miljoen, grondopbrengsten van 7,5 miljoen staan, alsmede verrekeningen van 13 miljoen. Per saldo resteert een positief saldo van 2,5 miljoen.

Winstneming

Geen winstneming.

Reserve grondexploitatie

Pro memorie.

8.6 Financieringsparagraaf

In de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) worden de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Naar aanleiding hiervan is een treasurywettelijk kader voor de gemeente Leiderdorp vastgesteld in maart 2004. Naast het treasurywettelijk kader zal de gemeente jaarlijks een financieringsparagraaf opnemen in de begroting, voorjaarsnota, najaarsnota en jaarrekening. Hierin worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury besproken.

Algemene evaluatie

De financieringspositie van de gemeente zal de komende jaren drastisch veranderen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de activiteiten rond het W4-project. Aanvankelijk zal er financiële inspanning plaatsvinden voor het verwerven van grond en het bouwrijp maken daarvan. Daarna zullen de inkomsten uit de verkoop van de exploitatiegebieden worden gerealiseerd. Per saldo zal dit leiden tot een positieve liquiditeitspositie waaruit te zijner tijd de bijdrage van € 18,2 miljoen aan Rijkswaterstaat voor de verdiepte ligging van de A4 zal worden voldaan.

Tot dat moment zullen de aflossingen van de lopende leningen kunnen worden betaald uit het positieve liquiditeitssaldo. Dat betekent dat er een aantal jaren geen nieuwe leningen of herfinanciering van bestaande leningen worden aangetrokken. Vanaf het betaalmoment aan Rijkswaterstaat zal vervolgens weer een toename van de leningenportefeuille laten zien.

BEREKENING VAN RENTERISICONORM x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0	0
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0	0
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	7.000	0	0	0	0
3b Nieuw verstrekte lange leningen	0	0	0	0	0
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	7.000	0	0	0	0
5 Betaalde aflossingen	2.950	5.201	3.202	1.870	1.870
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	2.950	0	0	0	0
7 Renterisico op vaste schuld (2+6)	2.950	0	0	0	0
Renterisiconorm					
8 Stand van de vaste schuld per 1 januari	21.262	25.312	20.111	16.909	15.040
9 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm	4.252	5.062	4.022	3.382	3.008
Toets renterisiconorm					
11 Renterisiconorm (10)	4.252	5.062	4.022	3.382	3.008
12 Renterisico op vaste schuld (7)	2.950	0	0	0	0
13 Ruimte/tekort (11-12)	1.303	5.062	4.022	3.382	3.008
	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte

o/g staat voor openstaande geldleningen

u/g staat voor uitstaande geldleningen

Renterisiconorm

Met de invoering van de Wet Fido is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm houdt in dat een gemeente niet meer dan 20 procent van de leningenportefeuille in een jaar mag herfinancieren via een langlopende lening. Deze regeling is ingevoerd om grote renterisico's aan het begin van het boekjaar te voorkomen. De aflossingen van alle leningen zijn nu zo gespreid dat er naar verwachting geen overschrijding van deze norm meer zal plaatsvinden. De leningenportefeuille zal naar verwachting op 1 januari 2006 € 26,3 miljoen bedragen. Bij bovenstaande opgave van de nieuw aan te trekken leningen is voor 2005 uitgegaan van de reeds aangetrokken leningen, en het daarbij vastgestelde aflossingschema. Voor 2006 t/m 2009 worden geen nieuwe leningen verwacht. De ontvangsten met betrekking tot het W4-gebied overtreffen de uitgaven.

Kredietrisicobeheer

De gemeente Leiderdorp heeft een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten waarin een aantal zaken is geregeld zoals een rekening-courantovereenkomst en het aantrekken en uitzetten van kort en lang geld. Gedurende het jaar wordt een liquiditeitsplanning bijgehouden. De opgestelde planning wordt vergeleken met de werkelijke cijfers. Voor een adequate planning is het belangrijk dat de afdelingen relevante gegevens tijdig aanleveren. Aan de hand van de liquiditeitsplanning worden de te verwachten nieuwe leningen en kasgeldleningen bepaald.

Relatiebeheer

Relaties voldoen aan de eisen zoals gesteld in het treasury statuut. Beoordeling van deze relaties vindt plaats bij het aangaan van de relatie en jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening. Offertes worden conform het statuut bij verschillende instanties opgevraagd.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten. De saldi op de overige rekeningen, bij de Postbank en de Rabobank, worden zoveel mogelijk overgeboekt naar de Bank Nederlandse Gemeenten.

BEREKENING MAXIMALE KASGELDLIMIET x € 1.000	2005	2006	2007	2008	2009
Begrotingstotaal	64.304	55.852	52.172	52.564	52.564
Grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Toegestane kasgeldlimiet	5.466	4.747	4.435	4.468	4.468

Saldo- en liquiditeitenbeheer

De rekening courant limiet wordt jaarlijks gelijkgesteld met de kasgeldlimiet. Op deze wijze behoeven er zo min mogelijk kasgeldleningen te worden afgesloten. De kasgeldlimiet wordt steeds per kwartaal gerapporteerd aan de provincie. Hierbij geldt dat het gemiddelde van de kort aangetrokken middelen per de eerste van de maand de benutting van de kasgeldlimiet bepalen. Eventueel extra kasgeldleningen worden aangetrokken zolang deze binnen de kasgeldlimiet blijven passen. De kasgeldlimiet voor 2006 wordt berekend op 8,5% van het begrotingstotaal.

Voor 2006 staat in onderstaand overzicht het verwachte verloop van de benutting van de kasgeldlimiet aangegeven. Als uitgangspunt hiervoor is de liquiditeitsplanning gehanteerd.

BEREKENING BENUTTE KASGELDLIMIET 2006 PER KWARTAAL x € 1.000		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1	Vlottende (korte) schuld maand 1	3.461	3.461	3.461	3.461
	Vlottende (korte) schuld maand 2	3.471	3.471	3.471	3.471
	Vlottende (korte) schuld maand 3	3.292	3.292	3.292	3.292
2	Vlottende middelen maand 1	115	115	115	115
	Vlottende middelen maand 2	44	44	44	44
	Vlottende middelen maand 3	65	65	65	65
3	Netto Vlottende schuld (1-/-2) maand 1	3.346	3.346	3.346	3.346
	Netto Vlottende schuld (1-/-2) maand 2	3.427	3.427	3.427	3.427
	Netto Vlottende schuld (1-/-2) maand 3	3.227	3.227	3.227	3.227
4	Gemiddelde netto vlottende schuld	3.333	3.333	3.333	3.333
5	Kasgeldlimiet	5.466	5.466	5.466	5.466
6	Ruimte onder kasgeldlimiet (5-/-4)	2.133	2.133	2.133	2.133

8.7 Lokale heffingen

Lokale heffingen maken deel uit van de gemeente-inkomsten ter dekking van de kosten voor de instandhouding van voorzieningen en het onderhoud van de openbare ruimte.

Een aantal heffingen kan als algemeen dekkingsmiddel worden bestempeld. Het gaat hier om de onroerendezaakbelasting (OZB) en de precarioheffing.

Andere belastingen en leges zijn er om de kosten die met de uitvoering van wettelijke taken gepaard gaan, te dekken. Als voorbeeld kunnen hier de afvalstoffenheffing, rioolrechten en de leges genoemd worden.

De gemeente Leiderdorp hanteert als uitgangspunt dat de lokale heffingen zoals OZB niet meer dan met de verwachte indexatie volgens het Centraal Planbureau mogen stijgen. Een extra verhoging van deze tarieven kan, zoals voor 2005, gebruikt worden om de begroting sluitend te krijgen. Voor 2006 wordt in afwijking hierop het tarief van de OZB niet geïndexeerd. De tarieven blijven dan ook gelijk aan 2005. De heffingsgrondslag voor de OZB is in 2005 en 2006 de waardebeoordeling van het onroerend goed per 1 januari 2003.

Het Kabinet is voornemens het gebruikersdeel van de OZB op woningen in 2006 af te schaffen. Hiertoe zijn de baten uit de OZB in 2006 verlaagd. Bij de OZB wordt gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheden om de tarieven tussen woningen en niet-woningen en tussen eigenaren en gebruikers te differentiëren.

Daarnaast voert de gemeente het beleid dat de reiniging en riolering kostendekkend zijn binnen de exploitatie, met uitzondering van kwijtscheldingen en oninbare heffingen.

Overzicht belastingen en heffingen

Het eigen belastinggebied van de gemeente omvat 12 heffingen (belastingen en leges) met een totale opbrengst van € 8,9 miljoen.

De geraamde opbrengsten voor 2006 zijn als volgt.

Bedragen in € 1.000	2006	2007	verschil	in %
OZB woningen eigenaren	2.517-	2.517-	-	0,00%
OZB woningen gebruikers	1.978-	-	1.978	-100,00%
OZB niet woningen	1.138-	1.131-	7	-0,63%
reinigingsheffingen	2.799-	3.036-	238-	8,49%
burgerzaken	337-	332-	5	-1,49%
bouw- en woningtoezicht	326-	326-	-	0,00%
brandweerleges	30-	30-	-	0,00%
rioolrechten	482-	568-	86	17,00%
hondenbelasting	103-	98-	5	-4,87%
toeristenbelasting	86-	86-	-	0,00%
havengelden	15-	15-	-	0,00%
lijkbezorgingsrechten	125-	125-	-	0,00%
marktgeden	10-	10-	-	0,00%
precariorechten	427-	676-	249-	58,20%
Totaal	10.347-	8.865-	1.509	-14,55%

Toelichting

Daar waar geen toelichting is opgenomen zijn de tarieven voor 2006 met 1% geïndexeerd.

Onroerendezaakbelasting

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het gebruikersdeel op de woningen met ingang van 2006 zal worden afgeschaft. In het wetsvoorstel wordt de waarde-eenheid waarover de OZB wordt berekend gewijzigd van € 2.268 naar € 2.500.

Voor 2006 wordt geen inflatiecorrectie toegepast. De verwachte opbrengsten voor 2006 zijn gelijk aan de verwachte opbrengsten van 2005.

Tarievenoverzicht OZB	2005 per € 2.268	2005 per € 2.500	2006 per € 2.500
Eigenarenbelasting woningen	2,23	2,46	2,46
Gebruikersbelasting woningen	1,79	1,97	
Totaal woningen	4,02	4,43	2,46
Eigenarenbelasting niet-woningen	3,67	4,05	4,05
Gebruikersbelasting niet-woningen	2,94	3,24	3,24
Totaal niet-woningen	6,61	7,29	7,29

Reinigingsheffingen

De tarieven voor de reinigingsheffingen worden met 1,25% verhoogd, gebaseerd op te verwachten prijsbijstellingen. De korting van € 18,50 per huishouden in 2005 komt met ingang van 2006 te vervallen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing bedragen hiermee:

	2005 excl. korting	2005 korting	2005 incl. korting	2006
Eenpersoonshuishouden	223,10	18,50	204,60	225,89
Tweepersoonshuishouden	288,29	18,50	269,79	291,89
Meerpersoonshuishouden	306,69	18,50	288,19	310,52

Rioolrechten

Het tarief voor rioolrechten stijgt met 17% conform het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan dat eind 2005 vastgesteld wordt. Ook in de jaren 2007-2009 zal dit met 17% stijgen.

Precariorechten

De tarieven zijn niet geïndexeerd. Wel is er conform de Perspectiefnota een bedrag van € 330.000 opgenomen voor de precario op de kabels en leidingen van NUON.

OVERZICHT LOKALE LASTENDRUK					
Omschrijving	Tarief / eenheid 2005 (incl. index)		Voorbeeld	Eigenaar	Gebruiker
Onroerendezaakbelastingen eigenarenbelasting woning gebruikersbelasting woning	2,46	per € 2.500	waarde 250.000	€ 246,00	
Afvalstoffenheffing éénpersoonshuishouden tweepersoonshuishouden meerpersoonshuishouden	225,89 291,89 310,52	per jaar per jaar per jaar	gezin van 4 pers.	310,52	€ 310,52
Hondenbelasting eerste hond tweede hond derde hond	71,95 126,55 182,80	per jaar per jaar per jaar	gezin met 1 hond	71,95	71,95
Rioolrechten Tarief	m ³ 0,41	afvalwater	150 m ³	€ 63,50	€ 63,50
Totaal				€ 691,97	€ 445,97
Totaal lasten p/maand 2005				€ 57,66	€ 37,16



Begroting 2006

Deel 2

Financiële begroting

1

Financiële positie

Overzicht baten en lasten

x € 1.000	2005 BEGROTING			2006 BEGROTING		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma 1	9.083	16.220	7.137-	8.796	15.934	7.138-
Programma 2	25.296	27.185	1.889-	40.259	44.731	4.472-
Programma 3	3.828	7.773	3.945-	3.843	7.335	3.492-
Programma 4	805	8.694	7.889-	594	8.952	8.359-
Programma 5	23.079	1.125	21.954	24.891	2.175	22.716
Resultaat voor						
Bestemming reserves	62.091	60.997	1.094	78.383	79.127	744-
Bestemming	1.816	3.014	1.198-	982	238	744
Begroot resultaat		104-	104	-	-	-
Totaal begroting	63.907	63.907	-	79.365	79.365	-

Meerjarenbegroting

x € 1.000	2007 BEGROTING			2008 BEGROTING			2009 BEGROTING		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Programma 1	8.722	15.620	6.898-	8.722	15.992	7.270-	8.722	15.921	7.199-
Programma 2	16.298	21.750	5.453-	30.543	29.760	782	11.740	9.334	2.406
Programma 3	3.837	7.334	3.497-	3.805	7.188	3.383-	3.804	7.215	3.410-
Programma 4	594	8.660	8.067-	594	8.668	8.075-	594	8.727	8.133-
Programma 5	25.094	1.672	23.422	25.616	1.938	23.678	25.485	1.708	23.777
Resultaat voor									
bestemming reserves	54.544	55.036	491-	69.279	63.546	5.733	50.345	42.904	7.441
Bestemming	770	279	491	275	6.009	5.733-	11.322	18.763	7.441-
Begroot resultaat			-			-			-
Totaal begroting	55.314	55.314	-	69.555	69.555	-	61.667	61.667	-

2

Toelichting financiële positie

Het strategisch akkoord van het kabinet Balkenende geeft aan dat gemeenten de komende jaren de broekriem moeten aanhalen. In de begroting 2006 is hiermee rekening gehouden. Het jaar 2004 is voor de gemeente Leiderdorp afgesloten met een negatief resultaat van ruim € 569.000.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste raminggrondslagen, waarop ook de berekening van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd. De Algemene Uitkering is overigens berekend op basis van de meicirculaire. De nagekomen bezuinigingen voortvloeiend uit de Miljoenennota 2005 zijn nog niet meegenomen in de berekeningen. Overigens geeft de meicirculaire weinig zekerheid. Veel taakvelden worden opengehouden met uitspraken als 'Daar komen we met de septembercirculaire op terug' en 'Helderheid wordt verschaft tijdens de Miljoenennota'. Als er gegronde redenen waren om van deze grondslagen af te wijken om tot een reële begroting te komen, is dit ook gedaan.

RAMINGSGRONDSLAGEN begroting 2006	2005	2006
Financiële structuur		
Stijging salarissenlasten	0 %	1 %
Omslagrente	4.50 %	4.50 %
Rente nieuwe geldleningen	4.50 %	4.50 %
Prijsstijgingen	0 %	0 %
Subsidies	0 %	0 %
Tarieven reiniging	2.50 %	17.00 %
Tarieven OZB	12.5 %	0 %
Fysieke structuur		
Woonruimten	12.296	11.451
Oppervlakte land (in ha.)	1.196	1.196
Sociale structuur		
Aantal inwoners	26.748	26.027
0-19 jaar	6.730	6.659
ouder dan 65	3.624	3.866
Bijstandsontvangers	277	272

Een volledig beeld van de financiële positie van de gemeente Leiderdorp kan uit de (fictieve) Balans herleid worden. Hieruit kunnen bijvoorbeeld de aangetrokken geldleningen en de reservepositie gelezen worden.

Voor het jaar 2006 ziet de balans er als volgt uit:

BALANS 2006					
x € 1.000					
Activa	1 jan	31 dec	Passiva	1 jan	31 dec
Vaste activa			Reserves		
• immateriële vaste activa	468	746	• algemene reserves	7.608	7.498
• materiële vaste activa met economisch nut	30.099	31.941	• bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven	257	257
• materiële vaste activa met maatschappelijk nut	4.171	7.723	• bestemmingsreserves overige	7.533	6.890
• financiële vaste activa	2.250	2.182	Voorzieningen		
Vlottende activa			• met een verplichting	2.214	2.156
• voorraden	60	60	• ter egalisatie van kosten	3.779	3.699
• onderhanden werk grondbedrijf	30.349	10.470	Langlopende leningen	21.262	25.312
			Financieringstekort	24.744	7.310
TOTAAL	67.397	53.122	TOTAAL	67.397	53.122

Voor de jaren 2007 tot en met 2009 ziet de balans er als volgt uit:

BALANS 2007 - 2009							
x € 1.000							
Activa	2006	2007	2008	Passiva	2006	2007	2008
Vaste activa				Reserves			
• immateriële vaste activa	583	900	751	• algemene reserves	6.991	10.710	7.624
• materiële vaste activa met economisch nut	37.203	36.930	35.677	• bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven	257	257	257
• materiële vaste activa met maatschappelijk nut	7.504	7.566	7.192	• bestemmingsreserves overige	6.915	8.930	19.457
• financiële vaste activa	2.110	2.033	1.951	Voorzieningen			
Vlottende activa				• met een verplichting	2.120	2.091	2.176
• voorraden	60	60	60	• ter egalisatie van kosten	3.707	3.731	3.411
• onderhanden werk grondbedrijf	3.006	2.742	5.822	Langlopende leningen	20.111	16.909	15.040
				Financieringstekort	10.365	2.119	3.488
TOTAAL	50.466	44.747	51.453	TOTAAL	50.466	44.747	51.453

Voor een financiële analyse van de grootste verschillen met de begroting 2004 wordt verwezen naar de verschillende programma's, waarin een korte financiële analyse wordt gegeven.

EMU-saldo

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Produkt mag bedragen. Sinds 2002 is het EMU-saldo van lokale overheden onverwacht flink in de min geschoten. Het overzicht informatie voor derden (lv3) is het instrument voor de monitoring van het EMU-saldo. In 2004 is hier een goedkeurende verklaring voor afgegeven. Voor de begroting 2006 is het voor het eerst verplicht een tabel op te nemen zodat inzicht is in het EMU-saldo.

EMU-SALDO LEIDERDORP x 1.000 euro	2006	2007	2008	2009	Mutatie
Exploitatiesaldo voor onttrekkingen/ toevoeging aan reserves	744-	491-	5.733	7.441	+
Afschrijvingslasten ten laste van de exploitatie	1.988	2.345	2.487	2.610	+
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van exploitatie	2.551	2.417	2.438	2.475	+
Uitgaven investeringen	7.028	6.638	2.132	691	-
Toegekende bijdragen Rijk e.d. inzake investeringen die niet via de exploitatie lopen	618	0	0	0	+
Opbrengst desinvesteringen in vaste activa in jaar (t) tegen verkoopprijs	0	0	0	0	+
Boekwinst op desinvesteringen in jaar (t)	0	0	0	0	-
Aankoop grond en bouwrijpmaken e.d.	4.396	3.708	12.144	8.340	-
Opbrengsten verkoop grond in jaar (t) tegen verkoopprijs	32.609	9.945	16.102	778	+
De boekwinst op grondverkoop in jaar (t)	24.774	1.802	8.430	825	-
Betalingen in jaar (t) ten laste van voorziening	2.713	2.447	2.472	2.739	-
Boekwinst verkoop deelnemingen	0	0	0	0	-
Totaal	1.888-	379-	1.582	709	

Vanwege de forse investeringen, met name in de projecten, vertonen de jaren 2006 en 2007 een negatief EMU-saldo, hetgeen in 2008 en 2009 verandert in een positief saldo.

3

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De verplichtingen die niet uit de balans blijken, betreffen een aantal arbeidsgerelateerde verplichtingen. Begrotingstechnisch zijn deze verplichtingen moeilijk te calculeren. Daarom is ervoor gekozen de verplichtingen ten tijde van de jaarrekening 2004 als basis te gebruiken.

Saldo verlofuren

Het saldo van de verlofuren wordt berekend tegen een uurtarief van € 16. Dit tarief wordt ook gebruikt in het kader van de PC privé-regeling.

12382 verlofuren * € 16 = € 223.000

Vakantiegeld

Vakantiegeld juni tot en met december 2004 € 292.000

Gepensioneerden

IZA werkgeversdeel gepensioneerden € 854.000

4

Investerings

Als gevolg van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt afgeschreven met ingang van het eerste jaar na aanschaf. Dit is met de begroting 2005 ingevoerd.

Het eerste overzicht toont de lasten voor de exploitatie van de gemeente voor de komende jaren op de verschillende soorten investeringen. Het tweede overzicht laat de nieuwe en vervangingsinvesteringen voor de komende jaren zien.

OVERZICHT LASTEN ACTIVA x € 1.000	boekwaarde 1-jan-06	aanschaf- waarde 1-jan-06	lasten 2006	lasten 2007	lasten 2008	lasten 2009
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA						
0105 Kosten onderzoek en ontwikkeling	164	293	30	117	113	108
0350 Bijdrage aan activa in eigendom van derden	304	635	78	78	23	78
Totaal immateriële activa	468	928	109	195	136	187
MATERIËLE VASTE ACTIVA						
Investerings met economisch nut						
0200 Gronden en terreinen	4.626	4.910	238	241	245	249
0210 Bedrijfsgebouwen	16.273	22.644	1.455	1.569	1.923	1.876
0215 Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	4.004	4.418	251	293	322	366
0220 Vervoermiddelen	706	1.699	172	190	218	225
0225 Machines, apparaten en installaties	1.650	3.322	464	497	527	553
0230 Overige materiële vaste activa	2.839	3.843	482	479	461	467
Totaal materiële activa (met economisch nut)	30.099	40.835	3.061	3.268	3.697	3.736
Investerings met maatschappelijk nut						
0215 Grond-,weg- en waterbouwkundige werken	4.171	4.898	340	677	678	721
Totaal materiële activa (met maatschappelijk nut)	4.171	4.898	340	677	678	721
FINANCIËLE VASTE ACTIVA						
0315 Leningen aan woningbouwcorporaties	1.092	16.030	84	79	74	69
0335 Overige langlopende leningen	451	576	23	22	22	21
0300 Aandelen in gemeensch. reg. en deeln.	707	707	32	32	32	32
Totaal financiële vaste activa	2.250	17.313	138	133	128	122
TOTAAL VASTE ACTIVA	36.987	63.974	3.648	4.272	4.639	4.765
VLOTTENDE ACTIVA						
3010 Kapitaalverstrekking aan het grondbedrijf	2.874	2.874	0	0	0	0
3011 Kapitaalverstrekking aan het OWB	26.193	26.193	0	0	0	0
3160 Investerings in Projecten	1.282	8.865	81	178	0	0
Totaal vlottende activa	30.349	37.932	81	178	0	0
TOTAAL ACTIVA (incl. lasten nieuwe en verv. investeringen)	67.335	101.906	3.729	4.450	4.639	4.765

OVERZICHT NIEUWE- EN VERVANGINGSINVESTERINGEN	jaar	investering	lasten 2006	lasten 2007	lasten 2008	lasten 2009
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA						
Onderzoek IVP	2006	364	0	88	84	81
Bijdrage veld Alecto	2008	429	0	0	0	61
Totaal immateriële activa		793	0	88	84	142
MATERIËLE VASTE ACTIVA						
Investerings met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Schoolgebouwen en MEC	2006	1.714	0	144	142	140
Nieuwbouw Kastanjelaanschool	2007	5.149	0	0	395	388
Totaal bedrijfsgebouwen		6.863	0	144	537	528
Grond-,weg- en waterbouwkundige werken						
Riolering 2006	2006	839	0	42	42	42
Riolering 2007	2007	601	0	0	30	30
Riolering 2008	2008	874	0	0	0	44
Riolering 2009	2009	568	0	0	0	0
Totaal grond-,weg- en waterbouwkundige werken		2.882	0	42	72	116
Vervoermiddelen						
Vervangingsinvesteringen vervoermiddelen	2006	166	0	27	26	25
Vervangingsinvesteringen vervoermiddelen	2007	601	0	0	101	97
Vervangingsinvesteringen vervoermiddelen	2008	100	0	0	0	17
Totaal vervoermiddelen		867	0	27	127	139
Machines, apparaten en installaties						
Vervanging machines, apparaten en installaties	2006	633	0	115	111	107
Vervanging machines, apparaten en installaties	2007	589	0	0	128	123
Vervanging machines, apparaten en installaties	2008	460	0	0	0	110
Vervanging machines, apparaten en installaties	2009	142	0	0	0	0
Totaal machines, apparaten en installaties		1.823	0	115	239	340
Overige materiële vaste activa						
Vervanging overige materiële vaste activa	2006	121	0	27	26	25
Vervanging overige materiële vaste activa	2007	56	0	0	15	14
Vervanging overige materiële vaste activa	2008	202	0	0	0	56
Totaal overige materiële vaste activa		379	0	27	41	95
Investerings met maatschappelijk nut						
IVVP extra budget 3,5	2006	3.315	0	295	288	282
Vervanging invest. met maatsch. nut	2006	402	0	52	50	49
Vervanging invest. met maatsch. nut	2007	118	0	0	17	16
Vervanging invest. met maatsch. nut	2008	410	0	0	0	58
Totaal investeringen met maatschappelijk nut		4.245	0	347	355	405
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA		16.425	0	587	1.260	1.518
VLOTTENDE ACTIVA						
Investerings in projecten	2006	372				
Investerings in projecten	2007	-1.535				
Investerings in projecten	2008	889				
Investerings in projecten	2009	200				
Totaal vlottende activa		-74	0	0	0	0
Onderhanden werk Grondbedrijf en OWB						
Afname onderhanden werk	2006	-20.251				
Afname onderhanden werk	2007	-5.929				
Afname onderhanden werk	2008	-6.636				
Toename onderhanden werk	2009	8.364				
Totaal onderhanden werk Grondbedrijf en OWB		-24.452	0	0	0	0

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onderscheid gemaakt tussen reserves en voorzieningen.

In de Balans worden de reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- bestemmingsreserves. Deze dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven worden;
- overige bestemmingreserves. Een bestemmingreserve is een reserve waaraan Provinciale Staten respectievelijk de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten is;
- op de balansdatum bestaande risico's over bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN	saldo 1 jan 2006	vermeer- dering 2006	vermin- dering 2006	saldo 31 dec 2006	saldo 31 dec 2007	saldo 31 dec 2008	saldo 31 dec 2009
Algemene reserves							
Algemene reserve, vrij besteedbaar	932	-	80	853	774	697	620
Algemene reserve, geoormerkt	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve OBSG	529	65	-	593	658	722	787
Algemene reserve grondverkoop, vrij besteedbaar	4.947	-	95	4.852	4.359	4.437	4.342
Algemene reserve grondverkoop, geoormerkt	1.200	-	-	1.200	1.200	1.200	1.200
Algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	-	-	-	-	-	3.654	675
Totaal	7.608	65	175	7.498	6.991	10.710	7.624
Bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven							
Egalisatiereserve bouwleges	257	-	-	257	257	257	257
Totaal	257	-	-	257	257	257	257
Bestemmingsreserves overige							
Bestemmingsreserves OBSG	265	-	-	265	265	265	265
Reserve kunst en cultuur	79	21	-	99	160	176	192
Reserve regionale milieudienst	100	-	-	100	100	100	100
Reserve begraafplaats uitgifte kelders	194	54	31	218	241	264	287
Reserve afkoopsom onderh begraafplaats	107	100	114	93	154	215	276
Reserve bijstand	689	-	298	391	391	391	391
Reserve bovenwijkse voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-
Reserve minimabeleid	239	-	65	174	174	174	174
Reserve sociale woningbouw	1.854	-	-	1.854	1.854	1.854	1.854
Reserve rekenkamer	46	-	-	46	46	46	46
Reserve collectieve woningaanpassingen WVG	15	-	-	15	15	15	15
Reserve BTW compensatiefonds	560	-	300	260	160	60	60
Reserve eg. fre's onderw. personeel	2	-	-	2	2	2	2
Reserve MEC	431	-	-	431	402	373	345
Reserve doelsubsidies Welzijn	113	-	-	113	113	113	113
Reserve HSL	173	-	-	173	173	173	173
Reserve Bloemerd	850	-	-	850	850	850	850
Reserve W4	1.806	-	-	1.806	1.806	3.849	14.304
Totaal	7.523	174	807	6.890	6.906	8.920	19.447
Voorzieningen met een verplichting							
Voorziening overschrijdingsbedragen onderwijs	422	110	-	532	642	752	862
Voorziening onderwijs achterstandenbeleid	308	50	50	308	308	298	308
Voorziening onderwijs (w.o. gebouwen;olp)	19	15	19	16	19	16	19
Voorziening exploitatieverliezen de Does	21	95	95	21	21	21	21
Voorziening personeel	580	213	398	395	246	111	63
Voorziening wethouderspensionen	177	10	-	187	197	207	217
Voorziening doelsubsidies Sport	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening doelsubsidies Sociale wetgeving	587	-	-	587	587	587	587
Voorziening doelsubsidies Welzijn	108	-	-	108	108	108	108
Totaal	2.224	493	562	2.156	2.130	2.102	2.187
Voorzieningen ter egalisatie van kosten							
Voorziening waterwegen	19	43	14	47	75	72	69
Voorziening wegen	0	918	823	95	298	268	69
Voorziening openbare verlichting	16	145	55	106	196	299	341
Voorziening speelplaatsen	175	58	20	213	197	173	184
Voorziening riolering	1.165	-	110	1.055	991	1.004	1.095
Voorziening gemeentewerf	12	-	-	12	12	12	12
Voorziening onderwijs gebouwen	55	255	263	47	21	137	226
Voorziening gemeentelijke gebouwen	303	398	460	241	187	213	23
Voorziening gymlokalen	172	34	27	179	197	155	162
Voorziening sporthal Bloemerd	67	16	9	74	79	75	79
Voorziening groenstructuren	420	130	200	350	279	208	138
Voorziening infrastructurale kunstwerken (bruggen)	0	7	5	2	5	7	2
Voorziening sportpark de Bloemerd	354	49	22	381	430	479	527
Voorziening sportcomplex de Does	129	-	-	129	129	129	129
Voorziening verkeerstellingen	-	20	-	20	-	20	-
Voorziening herstraten complex XXIV Leyhof	737	-	143	594	452	309	167
Voorziening reiniging	153	0	-	154	159	171	187
Totaal	3.779	2.071	2.151	3.699	3.707	3.731	3.411
Totaal reserves	15.389	238	982	14.655	14.164	19.897	27.338
Totaal voorzieningen	6.003	2.564	2.713	5.855	5.837	5.832	5.597
Totaal reserves en voorzieningen	21.391	2.803	3.695	20.499	19.991	25.719	32.925

6

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemene reserves

De algemene reserve bestaat uit twee onderdelen: de vrij besteedbare en de geormerkte algemene reserve. Voorheen werd jaarlijks 1/30e uit de algemene reserve aangewend en ingezet als algemene dekking. De provincie Zuid-Holland heeft een richtlijn uitgevaardigd waardoor deze onttrekking niet meer mogelijk is.

Uit de algemene reserve wordt jaarlijks een onttrekking gedaan ter financiering van kapitaallasten van de Bloemerdhal en kapitaallasten voor de aanpassingen in het gemeentehuis. Deze jaarlijkse onttrekkingen vervangen de eenmalig aangevraagde onttrekkingen, welke niet meer toegestaan zijn met de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De dotaties in de reserve grondverkoop en reserve Ontwikkelingsbedrijf zijn conform de meest recente grondexploitaties.

Bestemmingsreserves overige

De verminderingen van de post overige reserves komen (wat de grote posten betreft) voor:

- € 250.000 ten laste van de reserve bijstand en € 75.000 ten laste van de reserve onderhoud begraafplaats. Deze reserves zijn kritisch bekeken en afgebouwd;
- € 300.000 ten laste van de reserve BTW compensatiefonds voor het afschrijvingscomponent in de vaste activa welke zijn aangeschaft voor de invoering van het BTW Compensatiefonds.

In de reserve W4 is per 1/1/06 een bedrag opgenomen van € 1,8 miljoen. Dit waren de ontvangen leges van Rijkswaterstaat. In 2008 wordt € 2 miljoen gedoteerd uit het complex Vierzicht. Vervolgens worden in 2009 dotaties gedaan uit de volgende complexen:

- Bospoort € 1,6 miljoen;
- Mauritskwartier € 6,1 miljoen;
- Plantage € 2,8 miljoen.

Voorzieningen met een verplichting

De voorziening overschrijdingsbedragen onderwijs is gevormd om de vijfjaarlijkse afrekening en eventuele jaarlijkse vaststelling ten behoeve van bijzonder onderwijs te kunnen afrekenen. Het bijzonder onderwijs wordt hiermee gecompenseerd voor eventuele overschrijdingen van het openbaar onderwijs. Er wordt € 50.000 structureel extra toegevoegd aan deze voorziening omdat het saldo naar verwachting niet toereikend is. De afrekening 1996-2001 moet nog plaatsvinden.

De voorziening personeel is gevormd om aan de wachtverplichtingen te voldoen. Jaarlijks wordt hierin een bedrag gestort. De uitname betreft de verwachte betalingen aan de nu bekende wachtgelders. Uiteraard kan de werkelijke onttrekking lager uitvallen.

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

Algemeen uitgangspunt bij deze voorzieningen zijn meerjarige onderhoudsplannen, waarbij het gemiddelde van deze jaren gedoteerd wordt en de geplande kosten van ieder jaar worden onttrokken.

Binnen het onderhoudsplan van de voorziening wegen zijn naast overig onderhoud voor 2006 de volgende straten/wijken opgenomen:

- Herinrichting Grotiuslaan
- Schoolstraat
- Plantage
- Van Diepeningenlaan
- Weversbaan (resterende deel)
- Dragontuin
- Kerveltuin
- Engelendaal – voet/fietspaden (deels)
- Oranjewijk – diverse voetpaden
- Kerkwijk – diverse voetpaden
- Dragontuin – voetpad
- Kerveltuin – voetpad
- Gallaslaan
- Acacialaan (deels, stil asfalt)
- Touwbaan (deels)
- Meerburglaan

De voorziening onderwijsgebouwen wordt in 2006 eenmalig gevoed met € 100.000 om het ontoereikende saldo aan te vullen.



Begroting 2006

Bijlagen

Bestuur en organisatie gemeente Leiderdorp

College van burgemeester en wethouders

Burgemeester mr. M. Zonneville

Portefeuille: bestuurlijke coördinatie, openbare orde en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en stedenband; communicatie en voorlichting, kunst en cultuur inclusief Muzenhof en openbare bibliotheek, monumentenbeleid, mediazaken.

Wethouder G. van der Does (CDA), loco-burgemeester

Portefeuille: financiën, belastingen, nutsbedrijven, beleidsplanning, grondzaken, gezondheidszorg, Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leiderdorp 2015, welzijn, jongerenbeleid, vrijwilligersbeleid, seniorenbeleid.

Wethouder W.J. Laman (CDA)

Portefeuille: economische zaken en werkgelegenheid, toerisme, personeel en organisatie, informatisering, Gemeentewinkel, openbare ruimte en groenvoorziening, verkeer en vervoer, wijk- en buurtgericht werken.

Wethouder P.A. Glasbeek (PvdA)

Portefeuille: ruimtelijke ordening, W4-project, HSL, project Schansen en Dreven, Centrumplan, volkshuisvesting en woningbouw, onderwijs en kinderopvang.

Wethouder J.W.M. Stuijt (PvdA)

Portefeuille: milieu en afval, sport en recreatie, sociale zaken, asielbeleid en vluchtelingenwerk, bestuurlijke vernieuwing, regiozaken, Groene Hart.

Gemeentesecretaris drs. A.H. Schouten

Zetelverdeling gemeenteraad 2002-2006

- 5 CDA
- 5 VVD
- 4 PvdA
- 3 GroenLinks
- 3 BBL
- 1 D66

Gemeenteraadsleden

CDA

mr. J.M. Stevers (fractievoorzitter)
J.M.M. Kocken
J.G. de Vries
J.J.F.M. Gardeniers
N.H.M. van Jaarsveld

VVD

H.K. Langenberg (fractievoorzitter)
mw. E.J. Meijer
mw. K. van Beelen-Balak
R. van der Horst
H.H. Dorlandt

PvdA

mr. R.F. Thunnissen (fractievoorzitter)
mw. J.J.E. van Reijn
O.C. McDaniel
B.M.R.F. Hollands

GroenLinks

mw. C.H. Honnef (fractievoorzitter)
mw. C.W. Vons-de Jong
mw. M.A.C. Manshanden

Burgerbelangen Leiderdorp

S. Weeda (fractievoorzitter)
H.H.H. Weller
A.J.E. Staal

D66

A.P. van Gurp

Griffier

mw. J.C. Zantingh

Raadscommissies

Raadscommissie 1

Financiën en belastingen, economische zaken, grondzaken, personeel en informatisering, toekomstvisie en Meerjaren Ontwikkelingsprogramma (MOP), sociale zaken en Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), openbare orde en veiligheid, bestuurlijke coördinatie, ontwikkelingssamenwerking en stedenband, communicatie en voorlichting.

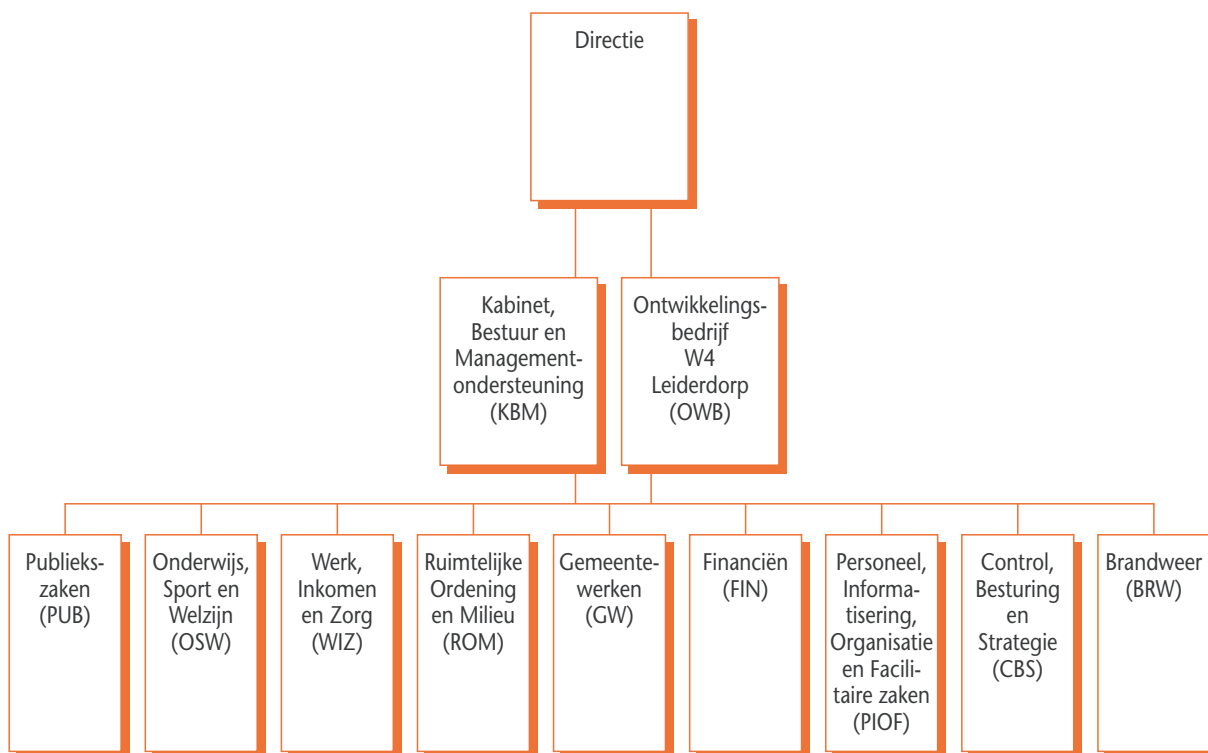
Raadscommissie 2

Ruimtelijke ordening, grote projecten (W4, Centrumplan, Schansen en Dreven, Integraal Verkeers- en Vervoerplan), openbare ruimte, sport en recreatie, asielbeleid, regionale zaken, bestuurlijke vernieuwing, verkeer en vervoer, huisvesting, milieu en afval.

Raadscommissie 3

Gezondheidszorg, onderwijs en kinderopvang, cultuur, welzijn, jeugd- en seniorenbeleid, vrijwilligersbeleid, wijk- en buurtgericht werken, monumentenbeleid en mediazaken.

Organisatieschema gemeente Leiderdorp



2

Conversietabel product-functie

PRODUCT		2 0 0 6		
		lasten	baten	saldo
Functie 001	Bestuursorganen	918	3-	915-
Functie 002	Bestuursondersteuning college B&W	5.550	96-	5.453-
Functie 003	Burgerzaken	665	140-	525-
Functie 004	Baten Secretarieleges burgerzaken	-	188-	188
Functie 005	Bestuurlijke Samenwerking	333	-	333-
Functie 006	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	358	3-	356-
	Subtotaal hoofdfunctie 0	7.824	430-	7.395-
Functie 120	Brandweer en rampenbestrijding	793	35-	758-
Functie 140	Openbare orde en veiligheid	157	5-	152-
	Subtotaal hoofdfunctie 1	949	40-	909-
Functie 210	Wegen, straten en pleinen	2.385	174-	2.211-
Functie 211	Verkeersmaatregelen	447	4-	443-
Functie 212	Openbaar vervoer	50	-	50-
Functie 223	Veerdiensten	2	-	2-
Functie 240	Waterkering, afwatering en landaanwinning	182	-	182-
	Subtotaal hoofdfunctie 2	3.066	178-	2.888-
Functie 310	Handel en ambacht	115	66-	49-
Functie 320	Industrie	1	-	1-
Functie 330	Nutsbedrijven	33	-	33-
Functie 341	Slachthuizen	5	-	5-
	Subtotaal hoofdfunctie 3	155	66-	89-
Functie 420	Openbaar basisonderwijs	3.111	2.865-	246-
Functie 421	Openbaar basisonderwijs, huisvesting	280	-	280-
Functie 422	Bijzonder basisonderwijs	197	-	197-
Functie 423	Bijzonder basisonderwijs, huisvesting	799	-	799-
Functie 430	Openbaar voortgezet speciaal onderwijs	-	21-	21
Functie 441	Openbaar voortgezetonderwijs, huisvesting	187	-	187-
Functie 480	Gemeenschappelijke baten/lasten onderwijs	1.007	149-	859-
Functie 482	Volwasseneneducatie	-	-	-
	Subtotaal hoofdfunctie 4	5.581	3.035-	2.546-
Functie 510	Openbaar bibliotheekwerk	457	-	457-
Functie 511	Vormings- en ontwikkelingswerk	280	-	280-
Functie 530	Sport	1.100	84-	1.016-
Functie 531	Groene sportvelden en terreinen	259	27-	232-
Functie 540	Kunst	240	-	240-
Functie 541	Oudheidkunde/musea	53	3-	49-
Functie 550	Natuurbescherming	110	-	110-
Functie 560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.836	36-	1.800-
Functie 580	Overige recreatieve voorzieningen	333	3-	330-
	Subtotaal hoofdfunctie 5	4.668	153-	4.515-
Functie 610	Bijstandverlening	4.092	3.312-	780-
Functie 611	Werkgelegenheid	2.076	2.002-	74-
Functie 612	Inkomensvoorzieningen	204	154-	51-
Functie 613	Overige sociale zekerheidsinstellingen	-	-	-
Functie 614	Gemeentelijk minimabeleid	444	20-	424-
Functie 620	Maatschappelijke begeleiding en advies	721	-	721-
Functie 621	Vreemdelingen	218	168-	49-

PRODUCT		2 0 0 6		
		lasten	baten	saldo
►				
Funcie 630	Sociaal-cultureel werk	548	-	548-
Funcie 641	Tehuizen	-	-	-
Funcie 650	Kinderdagopvang	247	20-	227-
Funcie 652	Voorzieningen gehandicapten	1.758	40-	1.718-
	Subtotaal hoofdfunctie 6	10.308	5.716-	4.592-
Funcie 714	Openbare gezondheidszorg	709	288-	421-
Funcie 721	Afvalverwijdering en -verwerking	2.530	61-	2.469-
Funcie 722	Riolering en waterzuivering	555	107-	448-
Funcie 723	Milieubeheer	506	21-	485-
Funcie 724	Lijkbezorging	311	293-	19-
Funcie 725	Baten reinigingsrechten/afvalstoffenheffing	-	3.036-	3.036
Funcie 726	Baten rioolrechten	-	564-	564
	Subtotaal hoofdfunctie 7	4.612	4.371-	240-
Funcie 810	Ruimtelijke ordening	319	10-	309-
Funcie 820	Woningexploitatie/woningbouw	198	207-	8
Funcie 822	Overige volkshuisvesting	519	90-	429-
Funcie 823	Bouwvergunningen	-	300-	300
Funcie 830	Bouwgrondexploitatie	38.574	38.773-	199
	Subtotaal hoofdfunctie 8	39.610	39.380-	231-
Funcie 911	Geldeningen en uitz. < 1 jr	733	241-	492-
Funcie 913	Overige financiële middelen	10	687-	677
Funcie 914	Geldeningen en uitz. > 1 jr	1.175	3.101-	1.926
Funcie 921	Algemene uitkeringen	-	16.426-	16.426
Funcie 922	Algemene baten/lasten	190	-	190-
Funcie 930	Uitvoering Wet WOZ	178	124-	55-
Funcie 931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	-	499-	499
Funcie 932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	-	3.149-	3.149
Funcie 936	Baten toeristenbelasting	-	50-	50
Funcie 937	Baten hondenbelasting	-	98-	98
Funcie 939	Baten precariobelasting	-	636-	636
Funcie 940	Lasten heffing/invordering gemeentelijke belastingen	67	5-	62-
Funcie 941	Lastenverlichting Rijk	-	-	-
Funcie 980	Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0-9	238	982-	744
Funcie 990	Saldo na bestemming	-	-	-
	Subtotaal hoofdfunctie 9	2.592	25.997-	23.405
	Totaal functies	79.365	79.365-	-

3

Conversietabel product-programma

PRODUCT		2 0 0 6		
		lasten	baten	saldo
PRD42001	OBSG	2.801	2.866-	65
PRD42004	Beheer openbaar basisonderwijs	310	0	310-
PRD42101	Huisvestingsvoorziening openbaar basisonderwijs	280	-	280-
PRD42201	Huisvestingsvoorziening bijzonder basisonderwijs	197	-	197-
PRD42301	Huisv.vrz.Bijz.basisonderwijs	799	-	799-
PRD43000	VSO/ZMOK	-	21-	21
PRD44101	Voortgezet onderwijs	187	-	187-
PRD48001	Subsidie onderwijsbegeleiding	231	93-	138-
PRD48002	leerplicht	68	-	68-
PRD48003	Leerlingenvervoer	302	6-	296-
PRD48004	Subsidie gericht onderwijsbeleid	50	50-	-
PRD48006	Overig onderwijs	337	-	337-
PRD48010	Subsidie zwemonderwijs	20	-	20-
PRD48201	Volwasseneducatie	-	-	-
PRD61001	Algemene bijstand inkomensdeel	4.029	3.288-	741-
PRD61010	Bijstandbesluit zelfstandigen	64	25-	39-
PRD61101	Algemene bijstand werkdeel	1.293	1.292-	1-
PRD61105	WSW	783	710-	73-
PRD61201	Wet IOAW/IOAZ	204	154-	51-
PRD61301	Verhaal en terugvordering	-	-	-
PRD61401	Minimabeleid	349	20-	330-
PRD61402	Kwijtscheldingen	95	-	95-
PRD62001	Maatschappelijke dienstverlening	284	-	284-
PRD62002	Ouderenbeleid	288	-	288-
PRD62004	Regionaal indicatie orgaan	-	-	-
PRD62050	Wet maatschappelijke ondersteuning	150	-	150-
PRD62101	Vreemdelingenbeleid	218	168-	49-
PRD63001	Sociaal-cultureel werk	543	-	543-
PRD63002	Buurtgericht werken	5	-	5-
PRD64101	Project WOZOCO	-	-	-
PRD65001	Peuterspeelzalen/kinderdagverblijven	247	20-	227-
PRD65201	Wet voorziening gehandicapten	1.758	40-	1.718-
PRD82204	Vangnetregeling huursubsidie	44	45-	1
PR 1	Zorg, ontwikkeling voor jong en oud	15.934	8.796-	7.138-
PRD21001	Bruggen	248	-	248-
PRD21002	Wegen	1.448	13-	1.435-
PRD21032	Gladheidsbestrijding	56	-	56-
PRD21050	Openbare verlichting	363	161-	202-
PRD21090	Wegen projecten	-	-	-
PRD21101	Verkeersregulering	120	1-	119-
PRD21110	Verkeersmaatregelen	151	1-	150-
PRD21111	Verkeersborden en -tekens	176	1-	175-
PRD21201	Openbaar vervoer	50	-	50-
PRD22301	Veerdiensten	2	-	2-
PRD24001	Waterwerken	182	-	182-
PRD31002	Overige economische aangelegenheden	115	66-	49-
PRD32001	Terrein Kleine Zandput	1	-	1-
PRD32090	Zandwinning projecten	-	-	-
PRD33001	Nutsbedrijven	33	-	33-
PRD56001	Openbaar groen	1.664	10-	1.654-
PRD72201	Riolering en pompen	555	107-	448-
PRD72290	Riolering projecten	-	-	-
PRD72601	Baten rioolrechten	-	564-	564
PRD81001	Ruimtelijke ordening	319	10-	309-
PRD82001	Wonen	198	207-	8
PRD82201	Bouw- en woningtoezicht	453	-	453-
PRD82202	Welstandstoezicht	20	26-	6

PRODUCT	2 0 0 6			
	lasten	baten	saldo	
▶				
PRD82203	Woonwagencentrum	1	18-	17
PRD82290	Volkshuisvesting projecten	-	-	-
PRD82301	Leges bouwvergunningen	-	300-	300
PRD83001	Grondexploitatie	38.574	38.683-	109
PRD83002	Erfpacht	0	90-	90
PRD88202	Welstand	-	-	-
PR 2	Wonen, werken en verkeer	44.731	40.259-	4.472-
PRD21039	Onkruidvrijhouden van straten	108	-	108-
PRD21040	Reiniging wegen	162	-	162-
PRD34101	Slachthuizen	5	-	5-
PRD51001	Openbare bibliotheek	457	-	457-
PRD51101	Vormings- en ontwikkelingswerk	280	-	280-
PRD53001	Binnensportrecreatie	1.094	77-	1.017-
PRD53002	Buitensportrecreatie	6	7-	1
PRD53090	Sport projecten	-	-	-
PRD53101	Groene sportvelden en terreinen	259	27-	232-
PRD54001	Kunst	105	-	105-
PRD54002	Amateur kunstbeoefening	3	-	3-
PRD54004	Stichting theater Muzenhof	132	-	132-
PRD54101	Monumenten zorg	53	3-	49-
PRD55002	Milieu Educatief Centrum	110	-	110-
PRD56050	Houtkamp	69	-	69-
PRD56051	Heemtuin	46	-	46-
PRD56052	Kinderboerderij	49	-	49-
PRD56053	Volkstuinencomplex	8	11-	3
PRD56070	Kermissen	-	-	-
PRD56075	Jachthaven	-	15-	15
PRD58001	Overige cultuur	47	-	47-
PRD58002	Accomodatatie culturele voorzieningen	78	3-	74-
PRD58003	Speelplaatsen	209	-	209-
PRD71001	Volksgesondheid	-	-	-
PRD71401	Preventie/curatieve gezondheidszorg	709	288-	421-
PRD72102	Reiniging/afvalstoffenheffing	2.530	61-	2.469-
PRD72301	Milieubeheer	494	21-	473-
PRD72302	Ongediertebestrijding	11	-	11-
PRD72401	Begraafplaats	311	293-	19-
PRD72501	Baten reiniging/afvalstoffenheffing	-	3.036-	3.036
PR 3	Gezond, actief en passief	7.335	3.843-	3.492-
PRD00101	Raad en raadscommissies	292	-	292-
PRD00102	College van burgemeester en wethouders	626	3-	623-
PRD00201	Bestuursondersteuning college	5.212	91-	5.121-
PRD00202	Voorlichting	338	5-	333-
PRD00290	Bestuursondersteuning projecten	-	-	-
PRD00301	Reisdocumenten	213	-	213-
PRD00302	Rijbewijzen	92	47-	45-
PRD00303	Bevolkingsadministratie en verklaringen	205	38-	166-
PRD00304	Huwelijken	30	13-	17-
PRD00305	Burgelijke stand	41	27-	15-
PRD00306	Verkiezingen	60	-	60-
PRD00307	Naturalisaties	23	15-	9-
PRD00401	Reisdocumenten baten	-	188-	188
PRD00501	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	333	-	333-
PRD00601	Griffie	322	3-	319-
PRD00602	Rekenkamer	37	-	37-
PRD12001	Brandweer	680	35-	645-
PRD12010	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	112	-	112-
				▶

PRODUCT		2 0 0 6		
		lasten	baten	saldo
▶				
PRD14001	Overige veiligheidsmaatregelen	12	-	12-
PRD14002	Openbare orde	145	5-	139-
PRD93001	Wet waardering onroerende zaken	178	124-	55-
PR 4	Veiligheid en besturen	8.952	594-	8.359-
PRD91101	Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	733	241-	492-
PRD91301	Overige financiële middelen	10	687-	677
PRD91401	Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	1.175	3.101-	1.926
PRD92101	Algemene uitkering		- 16.426-	16.426
PRD92201	Algemene dekkingsmiddelen	190	-	190-
PRD93101	Baten OZB gebruikers	-	499-	499
PRD93201	Baten OZB eigenaren	-	3.149-	3.149
PRD93601	Baten toeristenbelasting	-	50-	50
PRD93701	Baten hondenbelasting	-	98-	98
PRD93901	Baten precariobelasting	-	636-	636
PRD94001	Onroerendezaakbelastingen	46	-	46-
PRD94002	Overige belastingen	21	5-	16-
PRD94101	Lastenverlichting Rijk	-	-	-
PRD96001	Saldi van kostenplaatsen	-	-	-
PR 5	Geld	2.175	24.891-	22.716
PRD97001	Saldo voor bestemming	-	-	-
PRD98001	Resultaatbestemming	238	982-	744
PRD99001	Saldo na bestemming	-	-	-
Totaal begroting		79.365	79.365-	0

4

Afkortingenlijst

Afkorting	Omschrijving
ANW	Algemene Nabestaanden Wet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWL	Algemene Woningstichting Leiderdorp
BBOR	Afdeling Beleid en Beheer Openbare Ruimte
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOPZ	Bijzondere opnemng psychiatrisch ziekenhuis
BRA	Basisregistratie Adressen
BRW	Brandweer
BSOD	Brede School Oude Dorp
BSW	Brede School West
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Afdeling Control, Besturing en Strategie
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
DB	Dagelijks Bestuur
e-hrm	Electronisch human resource management
EMU	Economische Monetaire Unie
FIN	Afdeling Financiën
Fte	Formatie-eenheid
GBA	Gemeentelijke basisadministratie
GEVULEI	Gemeenschappelijke Vuilverwerking Leiden e.o.
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGD ZHN	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIG	Gemeentelijke Integrale Grondexploitaties
GIS	Geografisch Informatiesysteem
GOA	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GW	Afdeling Gemeentewerken
HOED	Huisartsen-Onder-Eén-Dak
HSL	Hoge Snelheidslijn
IBO	Interactieve beleidsontwikkeling
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IVVP	Integraal Verkeers- en Vervoerplan
IZA	Instituut Zorgverzekering Ambtenaren
KCA	Klein chemisch afval
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale
MEC	Milieu Educatief Centrum
NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
OBL	Openbare Bibliotheek Leiderdorp
OSW	Afdeling Onderwijs, Sport en Welzijn
OV	Openbare Verlichting
OWB	Ontwikkelingsbedrijf W4 Leiderdorp
OZB	Onroerendezaakbelasting

PAGO	Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek
PHO	Portefeuillehoudersoverleg
PIOF	Afdeling Personeel, Informatisering, Organisatie en Facilitaire zaken
PUB	Afdeling Publiekszaken
RBL(-ZHN)	Regionaal Bureau Leerplicht (Zuid-Holland Noord)
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
REKO	Regionaal Keten Overleg
RIE	Risico-inventarisatie- en -evaluatie (Arbo-wet)
Rmof	Rechtmatigheidsonderzoeksformulieren
RO	Ruimtelijke ordening
ROM	Afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu
RWS	Rijkswaterstaat
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SDB	Samenwerkingsorgaan Duin- en Bollenstreek
SAVE	Ingenieurs- en adviesbureau SAVE
SKL	Stichting Kinderopvang Leiderdorp
SLR	Samenwerkingsorgaan Leidse Regio
SMART	Specifiek, Meetbaar, Aanwijsbaar, Realistisch en Tijdgebonden
SSSB	Stichting Servicepunt Sport en Bewegen
Suwi	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System
UOR	Afdeling Uitvoering Openbare Ruimte
UWV	Uitkeringsorganisatie Werknemersverzekeringen
VANAd	Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Ade
VGZ	Zorgverzekeraar
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W4	Wonen, Werken, Water en Wegen
Wet Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet Puberr	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIZ	Afdeling Werk, Inkomen en Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wvg	Wet voorzieningen gehandicapten
Wwb	Wet werk en bijstand